

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

13

ЛЮТАГА 2016 г.

СУБОТА

№ 28 (28138)

Кошт 2100 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Калі ў працу
ўкладаюць
душу

СТАР. 6

Вялікая
выстава
Льва Бакста

СТАР. 8

На чым
папаўся
«Кот»?

СТАР. 12

ЛІЧБА ДНЯ

\$11,3
млрд

уклалі ў эканоміку
Беларусі замежныя
інвестары ў 2015 годзе.
Асноўнымі інвестарамі
арганізацый краіны
былі суб'екты
гаспадарання Расіі
(43,2% ад усіх
інвестыцый), Злучанага
Каралеўства (20,6%),
Нідэрландаў (10,8%),
Кіпра (7,1%), Аўстрыі
(3,1%), Кітая (3%).
Паступленне прамых
замежных інвестыцый
склала \$7,2 млрд,
або 63,8% ад усіх
замежных інвестыцый.

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 13.02.2016 г.

Долар ЗША		22065,00 ▲
Еўра		24956,00 ▲
Рас. руб.		277,80 ▼
Укр. грыўня		844,59 ▲

ISSN 1990 - 763X

У Гродне да Дня святога Валянціна ўстанавілі лаўку закаханых — адмыслова выкаваную, з незвычайнымі выгнутымі ліхтарамі. Знаходзіцца яна ў гарадскім парку імя Жылібера, любімым месцы спатканняў. Ацэньваць яе і вясельныя пары — ужо ўчора маладыя Вікторыя і Вадзім МАЛЫЯ рабілі тут фотасесію.

■ Меркаванне

АБРАНЫ КУРС НЕ ЗНАЧЫЦЬ «ПА ІНЕРЦЫІ»

Вытворцам харчавання трэба арыентавацца на азіяцкія
рынкі, а машынабудаўнікам — аб'ядноўвацца ў холдынг

Непрадказальнасць цэн на рынку энергараэ-
сурсаў ставіць новыя задачы перад эканомі-
камі многіх краін. Паколькі Беларусь значна
залежыць ад цэн на нафту, Прэзідэнт Аляк-
сандр Лукашэнка паставіў кропку ў пытанні
выбару эканамічнага курсу — працягнуць
арыентавацца на развіццё нашых расійскіх
партнёраў. Таксама ў гэтым годзе ў нашай
краіне працягнуцца праца над павышэннем
эфектыўнасці продажаў машынабудаўнічага
сектара і павышэннем прадукцыйнасці працы.
Без увагі не заста-
нецца захаванне спрыяльнага клімату для інавацыйных тэхналогій,
а галоўнае — абарона ўнутранага рынку. Як будучы выконвацца па-
стаўленыя задачы ў перспектыве развіцця айчыннай эканомікі, для
чытачоў газеты «Звязда» раскажаў дэкан эканамічнага факультэта
БДУ прафесар Міхаіл КАВАЛЁЎ.

У ЧАКАННІ НАФТАВАЙ АДЛІГІ

«На нядаўняй нарадзе Прэзідэнт заявіў, што эканамічны курс у краіне
мяняцца не будзе. Я думаю, што гэта правільнае рашэнне, абранае яшчэ
20 гадоў таму. Такая палітыка, накіраваная на будаўніцтва сацыяльна арыен-
таванай, рынкавай эканомікі, апраўдала сябе», — лічыць Міхаіл Кавалёў.

Паводле яго слоў, нягледзячы на тое, што ў апошнія 3 гады адбылося
запаўненне эканамічнага росту, сёння варты звярнуць увагу на тэмпы
росту эканомікі за апошнія 20 гадоў. Паказчыкі гавораць аб тым, што яны
былі аднымі з самых высокіх у свеце. Экспарт у адносінах да 1994 году ў
2012 годзе вырас больш чым у 10 разоў.

«У значнай ступені і рост ВУП, і рост экспарту былі выкліканы высокі-
мі цэнамі на энерганосбіты. У апошнія гады ў складзе экспарту Беларусі
нафтахімічны комплекс займаў траціну. Гэта прыблізна чацвёртая частка
ВУП. Мы імпартавалі ў краіну ад 21 млн да 24 млн тон нафты ў год і пера-
працоўвалі іх у нафтапрадукты. З іх 15 млн тон прадавалі за
мяжой. Гэта прыносіла добры прыбытак краіне.

СТАР. 4

■ Будзьце пільнымі!

ХТО СТУКАЕ Ў ДЗВЕРЫ?

Міліцыя ўзмацняе работу
па прафілактыцы правапарушэнняў
у дачыненні да вясковых пенсіянераў

З нарастаннем працэсаў, якія нярэдка называюць выміраннем
малых вёсак, абазначылася яшчэ адна негатыўная тэндэнцыя.
Усё часцей крыўдзяць старых. Іх падманваюць, абкрадваюць,
рабуюць, здараецца — забіваюць. Найлягчэй злачынам дзейні-
чаць у невялікіх населеных пунктах, дзе застаецца зусім не шмат
людзей. Здараюцца беды і ў вялікіх сёлах, дзе ахвярамі зламис-
нікаў становяцца таксама састарэлыя людзі.

Не так даўно ў дом да 77-гадовага жыхара вёскі Талмачава Столінска-
га раёна пастукаліся дзве жанчыны. Назваліся медыцынскімі работнікамі.
Дзядуля не вельмі хацеў адчыняць, бо быў прайнструктаваны роднымі.
Але ж візіцёркі настойвалі, гаварылі пра пагрозу эпідэміі грыпу і неаб-
ходнасць усеагульнага абследавання і прафілактыкі.

Стары чалавек падаўся на ўгаворы і адчыніў. Няпрошаныя госці
ўзяліся за «абследаванне». Потым казалі, што пенсіянеру паказаны
масаж. Да справы прыступіла «масажыстка». За гэтымі махлярскімі ма-
ніпуляцыямі гаспадар не заўважыў, што ў дом паціху пранікла яшчэ адна
дама, якая правяла сапраўдны вобыск. Потым госці развіталіся і пайшлі.
Дзядуля не адразу заўважыў, што прапала 5 мільёнаў рублёў.

Сын, які прыйшоў наведаць бацьку, пасля яго расказу пра «медыкаў»
праверыў рэчы, прадукты. Усё аказалася на месцы. грошы былі прыха-
ваны далей. І тут высветлілася, што махляркі знайшлі схованку. Белы
халат — гэта ўжо своеасаблівы «почырк» прайдзісветаў, якія тут жывуць
альбо проста наездваюць на Століншчыну. У снежны падобны сцэнарый
быў разыграны ў Рубелі, дзе ў пенсіянера таксама ўкралі грошы.

Махляры працуюць разнастайна і выкарыстоўваюць любую нагоду,
каб стварыць падобную на праўду легенду. Як ужо гаварылася, мо-
гуць сыграць на эпідэміі сезонных захворванняў. Летась — аб гэтым
пісалі — прайшла серыя крадзяжоў пасля аб'яўлення
дэнамінацыі.

СТАР. 7

НАВУКА НА КАРЫСЦЬ

Распрацоўкі вучоных павінны ўкараняцца з улікам іх эканамічнай мэтазгоднасці

На гэта звярнуў увагу Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка, уручаючы дыпламы доктара навук і атэстаты прафесара навуковым і навукова-педагагічным работнікам.

Прэзідэнт лічыць, што цяпер навука з'яўляецца важнейшым рэсурсам для ўздыму цэлых галін. «Новыя распрацоўкі даюць магчымасць істотна эканоміць рэсурсы і энерганосьбіты, дапамагаюць знізіць сабекошт прадукцыі і зрабіць яе канкурэнтаздольнай на знешніх рынках», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Паводле яго слоў, не страчвае актуальнасці і тэма імпартазамышчэння. «Нам важна вырабляць тавары не проста больш якасныя і даступныя, але і якія максімальна адпавядаюць патрэбам спажыўца, адаптаваныя да нашай рэсурснай базы і ўмоў эксплуатацыі», — лічыць Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы канстатаваў, што ва ўсім свеце сёння складаюцца вельмі няпростыя эканамічныя ўмовы, сур'ёзныя цяжкасці маюць гандлёвыя партнёры Беларусі, канкурэнты. «Будучыня Беларусі шмат у чым залежыць ад таго, як мы будзем паводзіць сябе ў гэтай сітуацыі — апусцім рукі, пачнём панікаваць, крычаць гвалтам або будзем шукаць перспектывы шляхі вырашэння існуючых праблем, —

сказаў Прэзідэнт. — Нездарма кажуць: у цяжкі час адкрываюцца вялікія магчымасці».

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што работа вучоных можа і павінна прыносіць максімальную аддачу, у тым ліку матэрыяльную. «Акрамя таго, для любога вучонага важна бачыць відэачыны вынікі сваёй працы і карысць, якую ён прыносіць людзям і краіне», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Ён таксама звярнуў увагу на неабходнасць развіцця фундаментальнай навукі, паколькі ў ёй ключ да будучых адкрыццяў, тэхналогій, інавацый. На думку Прэзідэнта, трэба падтрымліваць айчынныя навуковыя школы як залог прадаўжэння найлепшых традыцый беларускіх вучоных, захавання і перадачы ведаў ад старэйшых калег малодшым. Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што трэба нацэляваць маладых вучоных на распрацоўкі па актуальных і запатрабаваных тэмах.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што асаблівай увагі патрабуе развіццё дактарантуры — важнай ступені навуковага росту. «Пры вызначэнні тэматыкі дысертацый і правядзенні даследаванняў важна ўлічваць перспектывы для рэспублікі кірункі. Сёння мы адчуваем недахоп навуковых кадраў па

шэрагу запатрабаваных спецыяльнасцяў», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Працэс падрыхтоўкі маладога пакалення даследчыкаў павінен быць пераемным і ажыццяўляцца на ўсіх ступенях адукацыі: ад адбору таленавітых студэнтаў у ВНУ да суправаджэння пры навучанні ў магістратуры і аспірантуры.

«Вопыт апошніх гадоў паказвае, што нам пад сілу вырашаць самыя складаныя задачы. У нас наладжана сістэма падрыхтоўкі навуковых кадраў, і мы прадаўжаем яе ўдасканальваць», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Закрануў Аляксандр Лукашэнка і тэму якасці падручнікаў. «Ні для каго не сакрэт, што ў нас няма вучэбнай літаратуры, якая не адпавядае сучасным патрабаванням як па форме, так і па змесце», — адзначыў Кіраўнік дзяржавы. «Няма добрых падручнікаў — не будзе дактароў і прафесараў у будучым!»

Кіраўнік дзяржавы пасля завяршэння цырымоні ўручэння дыпламаў пагутарыў з вучонымі, паведамляе БЕЛТА. Размова датычылася розных тэм і атрымалася канструктыўнай, грунтоўнай. На сустрэчы вучоным падзяліліся з Прэзідэнтам сваімі меркаваннямі па многіх актуальных пытаннях навуковай дзейнасці ў розных сферах.

■ Парламенцкі дзённік

Бюджэт Саюзнай дзяржавы фарміруецца з прафіцытам

Асноўная ўвага надаецца тым праграмам, якія ўжо рэалізуюцца

Праект бюджэту Саюзнай дзяржавы на бягучы год плануецца разгледзець на пасяджэнні Вышэйшага дзяржаўнага савета ў канцы лютага. Падчас пашыранага пасяджэння камісіі Парламенцкага сходу саюза Беларусі і Расіі па бюджэце і фінансах дэпутаты абмеркавалі гэты дакумент.

Нагадаем, бюджэт не быў прыняты ў канцы мінулага года. Як патлумачыў дэпутат Віктар Шчэцька, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па аграрнай палітыцы, намеснік старшыні камісіі па бюджэце і фінансах Парламенцкага сходу Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі, гэта адбылося «па аб'ектывных прычынах». Пакуль жа з першага студзеня гэтага года здзяйсняецца часовае кіраванне бюджэтам.

— Праект бюджэту на 2016 год унесены ў канцы 2015 года на ўхваленне Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы і да цяперашняга часу знаходзіцца на разглядзе, — паведаміў Віктар Шчэцька.

Гаворачы пра тое, ці дастаткова ў гэтым годзе будзе грошай на выкананне саюзных праграм і праектаў, дэпутат паведаміў, што бюджэт сфарміраваны з прафіцытам. Тым не менш грошы трэба эканоміць.

— Ёсць сродкі на ўсе выдаткі, якія неабходна будзе прафінаansaваць: бюджэт спраектаваны з прафіцытам, — адзначыў ён. — Не бачу пагрозы невыканання нейкіх праграм, таму што сёлета бюджэт

дастаткова добры. Больш за 3 мільярды расійскіх рублёў пойдзе на праграмныя мерапрыемствы, якія мы павінны правесці на тэрыторыі Саюзнай дзяржавы. Што да астатніх — то больш за 725 мільёнаў рублёў выдаткоўваецца на інфармацыйную палітыку, якая будзе праводзіцца ў рамках Саюзнай дзяржавы.

Што цікава, на 2016 год запланавана фінансаванне 34 праграмных мерапрыемстваў.

Святаслаў СОКАЛ, дэпутат Дзяржаўнай Думы Расійскай Федэрацыі, дэпутат Парламенцкага сходу Беларусі і Расіі, лічыць, што трэба працягваць фінансаваць «тыя праграмы, якія ўжо ў рабоце». Але не трэба забываць і пра ідэйны складнік беларуска-расійскай інтэграцыі.

— Трэба сказаць: з улікам складанай сітуацыі ў свеце пытанне будаўніцтва Саюзнай дзяржавы павінна прыцягваць больш увагі з боку ўсіх узроўняў улад — і расійскіх, і беларускіх, — упэўнены расійскі парламентарый.

Згодна з праектам бюджэту аб'ёмы адлічэнняў дзяржаў — удзельніц Саюзнай дзяржавы ў даходную частку бюджэту будуць захаваны на ўзроўні мінулых гадоў і складуць у суме 4,8 мільярда расійскіх рублёў, а з улікам рэшткаў папярэдніх гадоў памер бюджэту складзе каля 6,6 мільярда расійскіх рублёў.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
yushkevich@vziazda.by

■ Акцэнты

ІСЦІ Ў ПРАЦОЎНЫЯ КАЛЕКТЫВЫ, будаваць дыялог з моладдзю

На калегіі галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Брэсцкага аблвыканкама разгледжаны вынікі мінулага года.

Начальнік упраўлення Аляксандр МУРАШКІН зрабіў акцэнт на такім важным аспекце ідэалагічнай работы, як інфармаванне насельніцтва па актуальных пытаннях жыццяздзейнасці. У вобласці праце больш за 1600 інфармацыйна-прапагандысцкіх груп. Яны рэгулярна праводзяць сустрэчы ў працоўных, вучэбных калектывах і па месцы жыхар-

ства. Вопыт паказвае, што найбольш эфектыўнай бывае работа не ў вялікіх аўдыторыях, дзе збіраюцца сотні людзей, а падчас стасункаў у неформальнай абстаноўцы, калі дыялог будзе не больш чым з дзясяткам чалавек. Паводле меркавання Аляксандра Мурашкіна, сустрэчы ў калектывах і па месцы жыхарства трэба абавязкова працягваць, часцей размаўляць з моладдзю, больш актыўна ўзаемадзейнічаць з грамадскімі арганізацыямі.

Таксама на калегіі вялікая ўвага ўдзялялася рабоце мясцовых сродкаў масавай інфармацыі. Былі прааналізаваны меры, якія рэдакцыі раённых га-

зет прымалі летась па выхадзе на самаакупнасць. Трэба адзначыць, што поспехі ёсць. 16 рэдакцый вобласці па выніках года атрымалі прыбытак.

Адным з важнейшых складальнікаў дзейнасці мясцовай прэсы стала работа ў інтэрнэце. Усе раённыя газеты сёння маюць свае сайты. На калегіі раіліся, як зрабіць выхад у сеціва яшчэ больш актыўным і дзейным.

Прааналізавала калегія і стан работы ўстановаў культуры вобласці. Асноўны ўпор зроблены на іх аптымізацыю пры захаванні колькасці і якасці культурных паслуг.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@vziazda.by

ЦЭНТРВЫБАРКАМ СТВАРЫЎ ЭКСПЕРТНУЮ ГРУПУ

Міжведасная экспертная група зоймецца вывучэннем рэкамендацый ПАСЕ і выпрацоўкай прапаноў па іх прымяненні. Пра гэта БЕЛТА паведаміў сакратар Цэнтрвыбаркама Мікалай ЛАЗАВІК.

Гаворка пра стварэнне экспертнай групы вялася ўчора на сустрэчы Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнка са старшынёй ЦВК Лідзіяй Ярмошынай. Кіраўнік дзяржавы даў адпаведнае даручэнне.

«Завяршыліся перамовы з усімі членамі ЦВК, і ў выніку апытання прынята пастанова аб міжведаснай экспертнай працоўнай групе па разглядзе рэкамендацый БДІПЧ АБСЕ па пытаннях удасканалення выбарчага працэсу ў Беларусі», — распавёў Мікалай Лазавік. У адпаведнасці з дакументам, пры Цэнтральнай выбарчай камісіі ствараецца група экспертаў, у якую ўваходзяць прадстаўнікі ЦВК, Нацыянальнага цэнтра заканадаўства і прававых даследаванняў, абедзвюх палат парламента, Міністэрства юстыцыі, Міністэрства інфармацыі і Міністэрства замежных спраў.

Мяркуюцца правесці аналіз рэкамендацый БДІПЧ АБСЕ, якія змяшчаюцца ў выніковай справаздачы місіі па назіранні за выбарамі Прэзідэнта Беларусі ў 2015 годзе, і на аснове гэтага аналізу будуць распрацаваны прапановы па ўдасканаленні выбарчага працэсу для наступнага разгляду ў Цэнтральнай выбарчай камісіі і даклада кіраўніку дзяржавы.

Лідзія Ярмошына ў гутарцы з журналістамі адзначыла: «Тым не менш адрозна магу сказаць, што, зразумела, размова не можа ісці ў бліжэйшы час аб змяненні выбарчага закона. Гэты прапановы будуць рэалізоўвацца шляхам удасканалення правапрымяняльнай практыкі, якая вызначаецца метадычнымі растлумачэннямі Цэнтрвыбаркама».

Першае пасяджэнне плануецца правесці 16 лютага. Экспертная група будзе працаваць пад кіраўніцтвам Цэнтрвыбаркама і праз месяц з пачатку працы павінна прадставіць рэкамендацыі або прапановы па той пазіцыі, якую выказала АБСЕ па выніках прэзідэнцкай выбарчай кампаніі 2015 года ў Беларусі.

ЛІТАРАТУРА ДЛЯ ІНТЭЛЕКТУАЛЬНАГА АДПАЧЫНКУ

Сярод мерапрыемстваў кніжнай выставы-кірмашу асабліва цікавае выклікала прэзентацыя кнігі «Фінансавая дыета: рэформы дзяржаўных фінансаў Беларусі», якая выйшла ў Выдавецкім доме «Звязда» пад рэдакцыяй памочніка Прэзідэнта, доктара эканамічных навук Кірыла Рудага.

Падчас прэзентацыі сваёй кнігі Кірыл Руды адзначыў, што яна не з'яўляецца афіцыйнай праграмай дзеянняў для эканамістаў, а хутчэй кірункам для разважанняў аб сучасных эканамічных дзяржавы ў сучасных умовах. Кажучы пра тое, да якога жанру можна аднесці кнігу, аўтар схіляўся да меркавання, што яна належыць да літаратуры для інтэлектуальнага адпачынку. «Гэтая кніга пра тое, што дзяржаўныя сродкі трэба расходуваць рацыянальна. Для гэтага ёсць універсальныя механізмы бюджэтнай, падатковай і сацыяльнай палітыкі, таксама міжна-

родны вопыт», — распавёў памочнік Прэзідэнта.

У яе стварэнні прымалі ўдзел 20 вучоных і зацікаўленыя дзяржаўныя органы і міжнародныя арганізацыі. Выпуск адбыўся па заказе і пры фінансавай падтрымцы ПРААН у Беларусі і Міністэрства інфармацыі нашай краіны. Многія чытачы спадзяюцца, што ў «Фінансавай дыете» маюцца пэўныя адказы на большасць з тых пытанняў, якія стаяць сёння перад эканомікай нашай краіны. Але Кірыл Руды падчас прэзентацыі адзначыў, што ў «Фінансавай дыете» маюцца адказы на большасць з тых пытанняў, якія стаяць сёння перад эканомікай нашай краіны. Але Кірыл Руды падчас прэзентацыі адзначыў, што ў «Фінансавай дыете» маюцца адказы на большасць з тых пытанняў, якія стаяць сёння перад эканомікай нашай краіны.

«У СМІ сёння склалася меркаванне, што Беларусь стаіць перад выбарам «альбо рынак, альбо дзяржава; альбо вяртанне ў 90-я ці 2000-я». У кнізе гэтага няма. Дзяржава сёння з'яўляецца актыўным гульцом ва ўмовах сусветнага рынку. У кнізе гэты падыход быў названы «дзяржаўным капіталізмам». Хачу таксама адзначыць, што рынак не з'яўляецца

хаосам і не рэгулюецца «нябачнай рукой». Рынак — гэта канкрэтныя законы, суды, ахова ўласнасці. Гэтыя законы пішуць канкрэтныя людзі, якія маюць сваё бачанне і свае перавагі. Часам прычыны выбару тых ці іншых эканамічных прыярытэтаў залежаць ад інтуіцыі ці змацяянальных фактараў. Такі падыход правамерны, калі эканоміка расце. Але калі эканамічны рост запавольваецца, то для гэтага ў кнізе прапануецца фінансавая дыета, што значыць пераход на рацыянальны механізм выкарыстання дзяржаўных рэсурсаў», — растлумачыў Кірыл Руды.

Аўтар таксама падкрэсліў, што ў кнізе няма адказу на тое, якія галіны будучы прыярытэтны для нашай эканомікі ў будучым. Больш за тое, у кнізе вельмі скептычнае стаўленне да такога папулярнага ў Беларусі кірунку, як інфармацыйныя тэхналогіі, якія здаюцца відэачыннымі для развіцця.

«Акрамя таго, у кнізе выказваецца меркаванне, што трэба вывесці

прадпрыемствы з падпарадкавання міністэрстваў. Гэта дапаможа стварыць больш канкурэнтнае асяроддзе. Самым важным элементам для канкурэнцыі і аздарулення эканомікі, з'яўляюцца правільныя стымулы. Прычым гэтыя стымулы павінны быць не толькі камандна-адміністрацыйнымі, але і добраахвотна-рынкавымі», — растлумачыў Кірыл Руды.

Ён таксама лічыць, што праблема выбару стымулаў досыць складаная. Сёння вядзецца нямаля дыскусій аб прыватнай і дзяржаўнай формах уласнасці прадпрыемстваў. На думку аўтара, калі вобразна падысці да гэтага пытання, то можна правесці аналогію з тым, што «кватаранты не робяць рамонт у здымнай кватэры», і каб з'явіліся правільныя стымулы, павінна з'явіцца пэўная колькасць уласнікаў, якія і будуць іх ствараць для эканомікі.

Таксама Кірыл Руды папрасіў не шукаць у кнізе лібералізму, у яго звыклым разуменні, бо там няма

Фота Сяргея Нікановіча

заклікаў падняць эканоміку за кошт сацыяльнай сферы: «Цэнтральныя ідэі кнігі наадварот гучаць вельмі кансерватыўна і кажуць пра тое, што трэба ўзмацняць правы парадак, кантроль за грашыма і пашыраць інстытуцыянальнае кіраванне. Аднак пры гэтым галоўным прыярытэтам «Фінансавай дыеты» застаецца менавіта сацыяльная сфера, бо яна дае максімальны, станоўчы эффект для ўсяго грамадства.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
kryzhevich@vziazda.by

ДАПАМОГУ ПА БЕСПРАЦОЎІ ПЛАНУЮЦЬ ПАВЯЛІЧЫЦЬ

Размова ў Міністэрстве працы
і сацыяльнай абароны таксама ішла
пра пенсіі і шматдзетныя сем'і

Міністр працы і сацыяльнай абароны **Марыяна ШЧОТ-КІНА** на выніковай калегіі Мінпрацы і сацыяльнай абароны заявіла, што цяпер распрацоўваюцца прапановы па павелічэнні дапамогі па беспрацоўі ва ўвязцы з бюджэтам пражытачнага мінімуму, але з улікам дыферэнцыраванага падыходу.

Пад дыферэнцыраваным падыходам маецца на ўвазе ўлік прычын страты працы, працоўны стаж і г.д. Так, па словах міністра, у мінулым годзе былі звольненыя за прагул і іншыя парушэнні працоўнай дысцыпліны 41 тысяча работнікаў супраць 10 тысяч, звольненых у сувязі са скарачэннем штату або ліквідацыяй арганізацыі. У сувязі з гэтым маецца розніца ва ўдзельнай вазе зарэгістраваных беспрацоўных з гэтых катэгорый работнікаў — 5,7% і 2,2% адпаведна. Разам з тым Марыяна Шчоткіна адзначае, што ва ўмовах зніжэння колькасці вакансій самастойны пошук працы становіцца менш эфектыўным, расце колькасць зваротаў па садзейнічанне ў працаўладкаванні.

Намеснік прэм'ер-міністра Наталля КАЧАНОВА заявіла, што ўрадам пастаўлена задача арганізацыі эфектыўных працоўных месцаў на новых ствараемых прадпрыемствах. Акрамя таго, яна адзначае асаблівую актуальнасць пытанняў працаўладкавання выпускнікоў вышэйшых, сярэдніх спецыяльных і прафесійна-тэхнічных устаноў, якія завяршаюць навучанне ў 2016 годзе без абавязковага размеркавання. Такіх маладых людзей, на думку віцэ-прэм'ера, трэба працаўладкоўваць, у тым ліку на забраніраваныя месцы.

ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ ПАВЫШЭННЕ ЎЗРОЎНЮ ПЕНСІЙ

Марыяна Шчоткіна лічыць, што пенсійную сістэму неабходна адаптаваць да сучасных умоў, улічваючы, што нагрузка на працаздольнае насельніцтва будзе ўзрастаць. Таму, адзначае міністр, трэба будзе распрацаваць меры, накіраваныя на далейшую рацыяналізацыю пенсійных нормаў і аптымізацыю пенсійных выдаткаў.

Пэўная рацыяналізацыя пенсійных нормаў і выдаткаў ужо праведзена. У прыватнасці, павысіўся мінімальны стаж працы з выплаты страхавых узносаў, неабходны для прызначэння пенсіі па ўзросце і за выслугу гадоў. А пачынаючы з 1 студзеня наступнага года, гэты стаж паступова будзе павялічвацца штогод на 6 месяцаў да дасягнення 20 гадоў.

ДАПАМАГЧЫ КОЖНАМУ, ХТО МАЕ Ў ГЭТЫМ ПАТРЭБУ

Наталля Качанова адзначае пашырэнне спектру сацыяльных паслуг у краіне, паляпшэнне ўмоў пражывання ў дамах-інтэрнатах, развіццё статыянаразамышчальных формаў сацыяльнага абслугоўвання (дамы сумеснага пражывання, прыёмныя сем'і для пажылых людзей і інш.).

Акрамя таго, у 2015 годзе наша краіна далучылася да Канвенцыі аб правах інвалідаў. Наталля Качанова падкрэсліла, што ў рэгіёнах трэба працягваць работу па стварэнні ўмоў безбар'ернага асяроддзя і трымаць гэтыя пытанні на строгім кантролі.

«Прэзідэнт паставіў задачу, каб ні адзін чалавек не застаўся па-за ўвагай, асабліва калі ён мае патрэбу ў дзяржаўнай падтрымцы, — сказала віцэ-прэм'ер. — Гэтая праца вельмі важная, і тут асабліва роля адводзіцца работнікам сістэмы сацыяльнай абароны ў рэгіёнах».

Падрыхтавала **Святлана БУСЬКО**. busko@zviazda.by

Здарэнні

Урокі скончыліся датэрмінова

У школе аграгарадка **Рацічы**, што пад **Гроднам**, атруцілася дзеці. Прычыны высвятляюцца.

Надзвычайная сітуацыя здарылася ў чацвер. Падчас абеду ў «хуткую дапамогу» пасыпаліся званкі са скаргамі на дрэннае самаадчуванне вучняў. У выніку з папярэднім дыягназам «атручванне нявысветленай этыялогіі» шпіталізаваны 42 дзіцяці 1998—2008 гадоў нараджэння і супрацоўнік санітарнага кантролю.

У пятніцу адзін са школьнікаў яшчэ знаходзіўся ў рэанімацыйным аддзяленні, але пагрозы яго жыццю не было. На месцы здарэння працуюць спецыялісты самых розных ведамстваў: выратавальнікі, дактары пад кіраўніцтвам намесніка міністра аховы здароўя Ігара Ласіцкага. Як паведамляе **намеснік начальніка аддзела інфармацыі і сувязі з грамадскасцю цэнтральнага апарата Следчага камітэта Юлія ГАНЧАРОВА**, заведзена крымінальная справа па факце службовай халатнасці.

Што стала прычынай здарэння, пакуль не паведамляецца. Цяпер следчыя заняты допытам сведак, вывучэннем тэхнічнай і іншай дакументацыі. Ацэньваецца стан навакольнага асяроддзя ў памяшканнях школы і на прылеглай тэрыторыі, узятыя пробы вады і паветра для лабараторных экспертыз. Як паведамляюць у МНС, замеры паветра на ўтрыманне хімічных рэчываў паказалі, што небяспечнай іх канцэнтрацыі няма, радыяцыйны фон у школе ў норме.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. lyskavets@zviazda.by

Уганараваныя выданні-пераможцы 55-га Нацыянальнага конкурсу «Мастацтва кнігі»

Мінская міжнародная кніжная выстава-кірмаш — гэта не толькі выдатная нагода сустрэцца з кнігай і аўтарам, але і своеасаблівае падвядзенне вынікаў кнігавыдавецкага года. Таму ўжо традыцыйна ў межах выставы праходзіць урачыстая цырымонія ўзнагароджання пераможцаў конкурсу «Мастацтва кнігі». Выданні, адзначаныя спецыяльнымі дыпламамі і сімвалічнымі статуэткамі «Залаты фаліант», — сапраўды значныя і знаковыя, а іх змест, аздабленне і паліграфічнае выкананне проста бездаркорныя.

У ліку пераможцаў сёлета конкурсу (а іх агучыла яшчэ напярэдадні адкрыцця выставы міністр інфармацыі Беларусі Лілія Ананіч) — фотаальбом, прысвечаны беларускім абрадам, энцыклапедыя «Культура Беларусі», вялікая даследчая праца па традыцыйным дойлідстве, кніга-падарожжа ў часы Вялікага Княства Літоўскага... Асобна ўганараваныя найлепшы мастак, дызайнер і фотамастак. Дарэчы, найлепшым фотамастаком названы фотакарэспандэнт «Звязды» **Анатоль Кляшчук** (пра ўсіх пераможцаў «Звязда» пісала ў папярэдніх нумарах).

«Мастацтва кнігі» — конкурс з даўняй гісторыяй і строгімі правіламі. Ім апякуецца Міністэрства інфармацыі Беларусі. Выданні, якія маюць прадстаўляцца на творчым саборніцтве, павінны адпавядаць крытэрыям, адзначаным у палажэнні аб конкурсе. Улічваюцца літаральна ўсё: змест, канцэпцыя, аздабленне і якасць друку. Кнігі-канкурсанты спачатку разглядае экспертны савет, а пераможцаў вызначае прафесійнае журы.

Сёлета ў якасці старшыні журы конкурсу выступіў рэктар Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў **Міхаіл Баразна**, яго сустаршыня — першы намеснік міністра інфармацыі **Ігар Луцкі**. Таксама ў складзе журы былі старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі **Мікалай Чаргінец**, старшыня Беларускага саюза мастакоў **Рыгор Сітніца**, дырэктар На-

Залатыя фаліанты

Фота **Надзеві БУЖАН**.

цыянальнай бібліятэкі **Беларусі Раман Матульскі**, мастак **Валянцін Губарай** і выдавец **Канстанцін Хачанюскі**.

Як вызначаліся пераможцы? Якія крытэрыі ўплывалі на рашэнне? З гэтымі пытаннямі мы звярнуліся да саміх сяброў журы.

— Сёлета на конкурс было прадстаўлена вельмі многа цікавых кніг. Асабіста я заўсёды аддаю перавагу выданням фундаментальным, за якімі стаіць вялікая праца аўтараў і якія будуць запатрабаваныя яшчэ доўгія гады, — кажа **дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Раман МАТУЛЬСКИ**. — Уразіла кніга «Уладзімір Мулявін. Сэрцам і думамі...», якая ў выніку галасавання журы атрымала «Гран-пры» конкурсу. Натуральна, уплыў аказала і фігура **Уладзіміра Мулявіна**, за якога спінай — важны пласт беларускай культуры, нашай песні. Вельмі добра папрацавалі выдаўцы, яны здолелі музыку, талент увасобіць на кніжных старонках.

Таксама ў ліку знакавых выданняў, адзначаных узнагародамі «Мастацтва кнігі» **Раман Сцяпанавіч называе шасцітомную энцыклапедыю «Культура Беларусі»** выдавецтва «Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі» (спецыяльная намінацыя

«За ўклад у захаванне духоўнай спадчыны»). Гэта фантастычная работа, вялікі праект, мэта якога — распавядаць пра розныя аспекты нашай культуры.

А мастак **Валянцін ГУБАРАЎ**, які ўжо многа гадоў уваходзіць у журы «Мастацтва кнігі», распавёў, што абмеркаванні кніг-канкурсантаў і вызначэнне пераможцаў праходзілі вельмі бурна. Было мноства спрэчак, выказваліся самыя розныя думкі. Але гэта сведчыць пра тое, што ў журы сабраліся людзі, сапраўды нераўнадушныя да лёсу кнігі.

— Я разглядаў менавіта мастакоўскі падыход да аздаблення кніг, — разважае **Валянцін Аляксеевіч**. — Заўсёды прыемна заўважаць новы погляд, адрознае ад іншых успрыманне, якое маюць мастакі, асабліва маладыя. Хай у іх і не ўсё атрымліваецца

выдатна, затое адчуваецца, што над кнігай працаваў сапраўдны творца. Мне вельмі прыемна, што найлепшым кніжным графікам мы сёлета назвалі **Юрыя Якавенку**. Гэта не новае імя, я ўжо многа гадоў ганаруся ім, радуся, што мы маем талент такога ўзроўню. Фотамайстар **Анатоль Кляшчук** таксама ўжо вядомы ў сваёй галіне, і ўзнагарода ў намінацыі «Майстэрства» — выдатны сімвал прызнання яго поспехаў.

«Мастацтва кнігі» — конкурс незвычайны. Яго мэта — не саборніцтва, не канкурэнцыя, а развіццё, удасканаленне. Арыентуючыся на кнігі-пераможцы конкурсу, выдаўцы наступных пакаленняў змогуць стварыць сапраўдныя шэдэўры: традыцыя выдаваць якасныя, цікавыя і карысныя кнігі ўжо закладзена.

Марына ВЕСЯЛУХА.

КУПАЛА І ХАТЫНЬ ЯК СІМВАЛЫ ДРУЖБЫ

Адным з падарункаў беларускім пісьменнікам у час правядзення **Міжнароднага сімпозіума «Пісьменнік і час»** стаў спецыяльны нумар **таджыцкай газеты «Адабіёт ва саньят»** («Літаратура і мастацтва»).

На першай старонцы — «шапка» (назва) беларускага «ЛіМа», знак Саюза пісьменнікаў Беларусі. І ўсё нумар — пра сучасную беларускую літаратуру, творы паэтаў і празаікаў, якія сёння радуюць чытачоў сваімі здзяйсненнямі.

Першая старонка — са здымкам прэзідэнтаў **Беларусі і Таджыкістана Аляксандра Лукашэнкі і Эмамалі Рахмона**, працуючыя словы

лідараў нашых дзяржаў пра сяброўства нашых народаў і краін. З вітаньнямі да чытачоў таджыцкага штотыднёвіка выступаюць беларускі пасол у Таджыкістане **Ігар Гулік** і таджыкскі ў Беларусі **Казідаўлат Каімдадодаў**. Пра беларуска-таджыцкія літаратурныя стасункі расказваюць старшыні творчых саюзаў **Нізом Касім і Мікалай Чаргінец**, пісьменнікі **Ато Хамдам, Георгій Марчук, Ірына Качаткова**. Змешчаны і пераклад даўняга верша **Абулькасіма Лахуці «Янка Купала»** (твор напісаны яшчэ ў 1935 годзе), урывак з «хатынскага» цыкла народнага паэта **Таджыкістана Саідалі Мамура**.

З беларускіх аўтараў выступаюць паэты і празаікі

Віктар Шніп, Ірына Карнаухава, Аляксей Бадак, Людміла Рублеўская, Алег Ждан, Кацярына Хадасевіч-Лісава, Генадзь Аўласенка, Алена Стэльмах, Алена Мальчэўская. Словам, знайшлося месца і вершам, і аповядаванням, і казкам, адрасаваным дзецям.

Нумар, прысвечаны сучаснай беларускай літаратуры, — адзін з многіх праектаў, ініцыяраваных у **Таджыкістане** празаікам, перакладчыкам, публіцыстам **Ато Хамдамам**. Прадставіў у **Мінску** на літаратурным сімпозі-

уме «Адабіёт ва саньят» малады паэт, літаратуразнаўца з **Таджыкістана Бахром Рахматзадэ**.

Сяргей ШЫЧКО.

Фота **Юліяны ПРЭСЦІКАВА**.

Добрая навіна

Лёгкаатлетычны манеж быў закрыты на рэканструкцыю пяць гадоў таму і да цяперашняга моманту ў ім адбыліся значныя змены. На арэне ўжо няма бегавых дарожак, зараз зала прызначана выключна для гульнявых відаў спорту, палац «Уручча» зноў стане родным домам для гандбалістаў мінскага СКА. Падапечныя **Спартак Мірановіч цяпер будуць праводзіць там гульні не толькі ўнутранага чэмпіянату, але і матчы міжнародных турніраў.**

Наваселле для СКА

Гандбалісты мінскага клуба вярнуліся ў армейскі палац

— **Пабудавалі сучасны вельмі добры, адзіны і, відаць, непаўторны гандбольны комплекс. Побач хочучь яшчэ ўзвесці гатэль, каб тут знаходзіўся ўсё гандбол Беларусі, у тым ліку каб менавіта ў гэтым месцы змагла базіравацца і нацыянальная каманда**. Адзначу, што ў нашым комплексе сёння самае лепшае пакрыццё: яно антытраўматычнае і добра амартызуе (не дае столькі удараў

на калені, суставы і паясніцу), гэта вяртае многія праблемы, якія звязаны са здароўем спартсменаў, — распавядае **галоўны трэнер гандбольнага СКА Спартак МІРАНОВІЧ**.

— **Спарткомплекс «Уручча» — гэта добрая, цёплая, утульная сучасная арэна. Тут вельмі прыемна трэніравацца, а гуляць тым больш, — дзеліцца ўражаннямі гледац **СКА Аляксандр БАЧКО**.**

Утульныя трыбуны спарткомплексу гатовы змясціць каля 3 тысяч гледачоў, каманда ўжо правяла першы матч на новай арэне (у рамках чэмпіянату Беларусі армейцы прымалі «Гомель»), а сёння нашы гандбалісты згуляюць супраць швейцарскага «Вінтэрта» ў групе кубка ЕГФ.

ДАВЕДКА

У Палацы спорту «Уручча» было выхавана восем алімпійскіх чэмпіёнаў. Каманда СКА ў гэтых сферах шэсць разоў становілася чэмпіёнам СССР, тройчы выйграла Кубак еўрапейскіх чэмпіёнаў і двойчы Кубак уладальнікаў кубкаў.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. labazhevich@zviazda.by

АБРАНЫ КУРС

НЕ ЗНАЧЫЦЬ «ПА ІНЕРЦЫІ»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Больш за тое, расійскі бок у апошнія гады дазволіў нам не пералічваць вывазныя пошліны на нафтапрадукты, а залічваць іх у рэспубліканскі бюджэт. На жаль, у сувязі з часовым падзеннем цен на нафту, я падкрэсліваю — менавіта часовым, бо яны павінны падняцца да ранейшых значэнняў, частку гэтых даходаў мы страцілі», — тлумачыць эканаміст.

Таксама ён распавёў, што ў гэтым годзе з-за нізкай рэнтабельнасці сышлі з рынку тыя пакупнікі, хто самі набывалі нафту, а ў Беларусі аплочвалі толькі паслугі нафтаперапрацоўкі. З-за гэтага нафтаперагонным заводам давялося самастойна закупляць «чорнае золата», перапрацоўваць і прадаваць яго.

«Трэба аддаць належнае нашым прадпрыемствам, бо яны хутка адаптаваліся да сітуацыі, нягледзячы на ​​неабходнасць знайсці буйныя рэсурсы для закупкі, што азначала ўзяць крэдыты ў банкаў. У такой сітуацыі рэнтабельнасць нафтахімічнага комплексу некалькі знізілася, але ўсё роўна застаецца дадатнай і займае значнае месца ў нашай эканоміцы. Я перакананы, што нават сёння Беларусь, як і Галандыя, утрымае пазіцыі буйнога нафтахімічнага кластара», — гаворыць Міхаіл Кавалёў.

У ПРЫВЯЗЦЫ
ДА КУРСУ РУБЛЯ

Валацільнасць на рынку энергараэсурсаў, бясспрэчна, уплывае на нашу эканоміку. Але гэта адбываецца не напрамую, а праз эканоміку Расіі.

«Расіяне ў новых умовах маюць менш грошай, каб купляць беларускае харчаванне, сельгастэхніку. Хуткая дэвальвацыя расійскага рубля ў адносінах да долара негатыўна ўплывае на закупку нашай краінай нафты і газу. Для Беларусі цэны на гэтыя энергараэсурсы выстаўляюцца ў доларах. У сваю чаргу мы прадаём нашу прадукцыю ў Расію па расійскіх цэнах. Таму, каб наш аграхарчовы сектар не прасядаў, даводзіцца дэвальваваць беларускі рубель услед з расійскім», — адзначае прафесар.

Ён таксама лічыць, што цэны на прадукты харчавання ў Расіі ў хуткім часе пачнуць расці. Альбо наша краіна, хутчэй за ўсё, будзе весці перамовы аб тым, каб зафіксаваць цэны на беларускае харчаванне ў доларах, як гэта робіцца з нафтай і газам. А сітуацыя з энерганосбітамі ў краіне зменіцца з уводам у строй Беларускай АЭС. Мы станем прыкметна менш траціць на расійскі газ.

НОВЫЯ НАПРАМКІ
ДЛЯ ХАРЧАВАННЯ

Міхаіл Кавалёў лічыць, што сённяшняя эканамічная сітуацыя павінна паскорыць працэсы дыверсіфікацыі рынку. Асабліва гэта закране рынак харчавання.

«Па міжнародных прагнозах харчовай і сельскагаспадарчай арганізацыі ААН Расія даволі хутка рэалізуе праграму імпартазамышчэння. Напрыклад, яна ўжо закрывае свае патрэбы ў прадукцыі птушкагадоўлі. У бліжэйшай будучыні закрые пытанне і па свініне, праз пяць гадоў — па малочнай прадукцыі і па ялавічыне. Пры такой колькасці ўрадлівых зямель Расія з часам не будзе закупляць харчовую прадукцыю для

ўласных патрэб, а стане экспарцёрам», — растлумачыў прафесар.

У такой перспектыве, лічыць Міхаіл Кавалёў, айчынным вытворцам ужо сёння трэба пачынаць пераарыентавацца на Кітай і Індыю. У гэтых краінах насельніцтва цяпер актыўна пераходзіць ад спажывання рысу да мяса-малочнай прадукцыі. Ужо сёння яны закупляюць яе ў вялікай колькасці. Зараз варта задумацца пра тое, каб пачаць наладжваць лагістычныя сувязі і арыентаваць айчынныя брэндзі на вытворчасць прадуктаў з улікам густаў азіяцкага насельніцтва.

МАШЫНАБУДАВАННУ
ПАТРЕБНЫ
БУЙНЫЯ ХОЛДЫНГІ

Адзін з асноўных сектараў, які прыносіць нашай краіне значную экспартную вырочку, — сельскагаспадарчае машынабудаванне. З-за падзення цен на нафту і санкцый у Расіі гэтую прадукцыю сталі купляць амаль удвая менш. Міхаіл Кавалёў лічыць, што так адбылося таксама з-за выхаду на рынак новых канкурэнтаў.

«Звужэнне рынку — гэта толькі адзін бок. Варта ўлічваць, што, напрыклад, КамАЗ стварыў кампанію, якая вырабляе аўтобусы, калі праводзяць тэндары, выйграе расійскі вытворца. Аналагічная сітуацыя і з трактарамі, камбайнамі. Такія ўмовы стварылі няпростае становішча для айчынных заводаў МАЗ, МТЗ і «Гомсельмаш». Аднак у гэтым часткова вінаватая і самі нашы кампаніі. Як паказвае сусветная практыка, сёння могуць канкураваць на замежных рынках толькі буйныя холдынгі, якія прадаюць увес комплекс тэхнікі, што адразу пакрывае патрэбы ўся-

лай Кавалёў лічыць, што мы павінны працаваць па адзіным правіла саюз, аднак звяртаць увагу на «нямытныя» меры рэгулявання. І тут можна павучыцца ў Распажыўнагляд, які часта вяртае беларусам вельмі якасную харчовую прадукцыю, калі яна павышае ўзровень канкурэнцыі на пэўных рынках Расіі. Арсенал «нямытнай» аховы рынку даволі шырокі, напрыклад — сертыфікацыя.

ЯК ПРАЦУЕМ —
ТАК І ЖЫВЁМ

Новая рэдакцыя Дырэктывы №3 абвясчае прадукцыйнасць працы галоўным прырытэтам у доўгатэрміновай перспектыве. Наша адставанне па прадукцыйнасці працы ад краін ЕС, згодна з Дырэктывай Еўрасаюза, каля чатырох-пяці разоў, але гэта калі лічыць па абменным курсе. Калі ж лічыць наш валавы ўнутраны прадукт па амерыканскіх цэнах, згодна з сусветнай практыкай, то адставанне будзе некалькі большае, чым у два разы. Менавіта з-за гэтага беларусы роўна ў два разы адстаюць па валавым унутраным прадукце ад Германіі.

«Як працуем — так і жывём. Павысілі прадукцыйнасць працы — будзем жыць лепш. І нічога няма страшнага ў тым, што мы кажам аб павышэнні прадукцыйнасці працы ў перыяд зніжэння пакупной здольнасці і звужэння асноўных рынку збыту. Варта задумацца і аб перамеркаванні кадраў. Мы маем сектары, дзе не хапае рабочых рук. Напрыклад, у нафтаперапрацоўцы, дзе ёсць буйныя інвестыцыйныя праекты. Неабходна перавучаць «лішніх» работнікаў і накіраваць іх туды, дзе яны патрэбны. Ва ўсім свеце сёння высокая мабільнасць працоўнай сілы», — адзначае Міхаіл Кавалёў.

Фота БЕЛТА

го сегменту. У нас жа кожны завод мае асобную тавараправодную сетку. Расійскі спажывец з-за гэтага не можа абраць у адным месцы любы беларускі прадукт», — тлумачыць эканаміст.

Ён лічыць, што ў краіне неабходна зрабіць акцэнт на стварэнне адзінай тавараправоднай сеткі для ўсяго сельскагаспадарчага машынабудавання. Стварэнне буйнога холдынгу дасць магчымасць павысіць канкурэнтаздольнасць беларускай прадукцыі на міжнародным рынку.

ЯК ЗАХАВАЦЬ
УНУТРАНЫ РЫНАК?

Беларусь сёння ўваходзіць у ЕАЭС і не можа прыдумаць сваіх уласных мер па ахове рынку. Міка-

СПРЫЯЛЬНЫ КЛІМАТ
ДЛЯ ІНАВАЦЫЙ

Важны сектар эканомікі, на які сёння арыентаецца наша дзяржава, — высокая тэхналогія. Міхаіл Кавалёў лічыць, што зараз шмат хто кажа аб біятэхналогіях, але гэта пакуль хутчэй толькі доўгатэрміновая перспектыва. У Беларусі ўжо цяпер ёсць сектар, які выходзіць на вырочку ў 1 мільярд долараў у год, — Парк высокіх тэхналогій. І зараз неабходна павялічваць колькасць студэнтаў, якія неабходныя Парку. Сёння ў краіне каля 20 тысяч праграмістаў. Калі гэтая колькасць вырасце ў два разы, то экспартаваць свае прадукты і паслугі мы зможам і на 3, і на 5 мільярд долараў.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
kryzhevich@vziazda.by

■ Права

Даўжнікі могуць
застацца без сотавай
сувязі і інтэрнэтуПрававыя акты зрабляць электроннымі,
а тарыфы рыэлтараў перагледзяць

Калі грошы з вашага сотавага тэлефона, разлічаныя на месяц размоў, скончыліся літаральна за некалькі дзён, не спяшаючыся вінаваціць у гэтым аператара сувязі. Магчыма, пэўная сума была спісана з улікам доўгу, ад выплаты якога вы ўхіляецеся. Гэтым жа чынам могуць «знікнуць» грошы і з рахунку інтэрнэту. У залежнасці ад памераў доўгу рэальна пазбавіцца і ад аўтамабіля, які могуць арыштаваць проста на дарозе, высадзіўшы вас з утульнага сродку перамяшчэння. Такія меры ў дачыненні да даўжнікоў прымаюцца судовымі выканаўцамі.

Сучасныя інфармацыйныя сродкі, якімі цяпер узброены прыставы, робяць сувязь паміж імі і даўжнікамі зручнай і аператыўнай, упэўнены ў Міністэрстве юстыцыі. Спецыялісты дасылаюць запазычыўшым асобам адпаведныя sms-апавяшчэнні, а некаторыя працэсуальныя дакументы накіроўваюць праз інтэрнэт.

На 2016 год запланаваны таксама іншыя ўдасканаленні працы Мініюста. Так, прадугледжана пазтапнае ўвядзенне ў нарматворчы працэс электроннага дакументазвароту на стадыі прыняцця акта і ўключэння яго ў Нацыянальны рэестр прававых актаў. З 1 студзеня 2016-га і да канца года разам з папярвымі арыгіналамі будуць працаваць і іх электронныя копіі з электронна-лічбавым подпісам. А вось з 1 студзеня 2017-га акты будуць прадстаўляцца толькі ў электронным выглядзе.

— Якасць прымаемых нарматывных прававых актаў — адна з галоўных задач нарматворчай дзейнасці міністэрства. За мінулы год мы падрыхтавалі 999 заўваг па гэтым пытанні, — зазначае Алег СЛІЖЭУСКІ, міністр юстыцыі. — Мы сочым, каб у прыняты акт цягам году не ўносіліся ніякія змены, як таго і патрабуе закон. Аднак, на жаль, на практыцы ўзнікае жаданне карэктываваць акт і меней чым праз паўгода. Мы таксама актыўна маніторым прынятыя Саветам Міністраў дакументы з мэтай выяўлення нормаў, якія страцілі сваю актуальнасць. За 2015 год разгледзелі пастанавленні за чатыры гады (1990-1993). Больш за 100 дакументаў за гэты перыяд былі прызнаны страціўшымі сілу. Сярод задач на 2016-ы — перагляд актаў за 1994-2000 гг.

Плануецца таксама пашырыць практыку правядзення грамадскіх абмеркаванняў праектаў нарматывных прававых актаў, якія могуць аказаць уплыў на ўмовы ажыццяўлення прадпрымальніцкай дзейнасці. «Каб праекты не проста прымаліся нарматворчымі органамі, а ў іх былі ўлічаны пажаданні, якія паступаюць з прадпрымальніцкага асяродку», — дадаў міністр.

За 2015 год падрыхтаваны шэраг прапаноў па карэктывацы дзейнасці рыэлтараў. Міністр абмовіўся, што недахопы ў дадзенай сферы звязаны перш за ўсё з надобрасумленнай рэкламай, якую агенцтвы нерухомасці размяшчаюць, часам, не заключаючы дагаворы з уласнікамі маёмасці. Будзе таксама перагледжаны шэраг тарыфаў на аказанне рыэлтарскіх паслуг.

Міністр выказаў спадзяванне, што прынятыя і плануемыя меры павясяць і якасць, і аператыўнасць разгляду праектаў прававых актаў, што цесна ўзаемазвязана з пытаннем прававой адукацыі насельніцтва.

— Наша задача — фарміраваць больш паважлівае стаўленне да закона ў нашых грамадзян і суб'ектаў гаспадарання, — зазначае Алег Сліжэўскі. — Павага да закона звязана з тым, наколькі дакумент даступны для разумення людзей, ці не ўтрымлівае ён супярэчлівасцяў і ці будзе ўспрымацца як справядлівы.

Ірына СІДАРОК. sidarok@vziazda.by

■ Перспектыва

ІЛЬГОТНЫЯ КРЭДЫТЫ
ЗАМЕНИЦЬ ШАТЭКА?

Спецыялісты Мінбудархітэктуры распрацоўваюць новыя механізмы дзяржпадтрымкі для бескватэрных чаргавікоў

Адразу нагадаю, што аб'ём ільготнага крэдытавання насельніцтва па лініі будаўніцтва жылля сёлета ўрадам ужо быў зменшаны амаль на траціну ў параўнанні з 2015-м. Цяпер такія крэдыты выдаюцца пераважна ваеннаслужачым і шматдзетным. А вось усім астатнім на падобнае фінансаванне разлічваць ужо нельга. Менавіта таму 8 лютага ўрад падпісаў пастанову №103, у якой патрабуе ад усіх структур прапаноў па «аптымізацыі крэдытавання дзяржаўнага праграму».

Нічога незвычайнага ў гэтым няма, бо прапановы аб адмене льготнага крэдытавання гучалі ад кіраўнікоў будаўнічай сферы ўжо даўно. А цяпер «Міністэрству архітэктуры і будаўніцтва да 1 сакавіка 2016 года даручана ўнесці на разгляд Савета Міністраў узгодненыя з Міністэрствам фінансаў, Міністэрствам эканомікі, Нацыянальным банкам і адкрытым акцыянерным таварыствам «Беларусбанк» прапановы аб замене льготнага крэдытавання жыллёвага будаўніцтва іншымі відамі дзяржаўнай падтрымкі». Што гэта будзе за новая сістэма дзяржпадтрымкі, казаць пакуль зарана, паведамлілі рэдакцыі ва ўпраўленні жыллёвага будаўніцтва Мінбудархітэктуры. Разам з тым, падобныя прапановы пачалі распрацоўвацца спецыялістамі не ўчора, паведамліў нам суразмоўца. Напрыклад, існуе пэўная праграма па іпатэцы. Умовы падобнага крэдытавання цяпер удакладняюцца з іншымі фінансавымі інстытутамі. Першага сакавіка пра канкрэтныя крэдытныя прадукты можна будзе казаць прадметна. Зараз можна толькі нагадаць, што звычайна іпатэка ўяўляе з сябе крэдытаванне нерухомасці пад заклад гэтай самай маёмасці, дзе стаўка за карыстанне такімі грашыма не павінна быць істотна большай за ўзровень інфляцыі ў краіне. Мне здаецца, што сёння крэдыт пад 12-15% гадавых гатовыя былі б узяць многія жыллёвыя чаргавікі.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@vziazda.by

■ Май на ўвазе

13 лютага ў Мінску на тэрыторыі Верхняга горада адбудзецца рэспубліканская акцыя «Беларусь, я люблю цябе» з арганізацыяй кірмашу спажывецкіх тавараў «Народная марка».

Як інфармуе галоўнае ўпраўленне спажывецкага рынку Мінгарвыканкама, наведнікам будзе прапанавана прадукцыя вядучых айчынных вытворцаў харчовай і лёгкай прамысловасці. Фірменныя вырабы прадставяць «Каму-

нарка», «Санта Брэмар», «Анега» ды іншыя. Будуць арганізаваны дэгустацыя тавараў, прэзентацыя новых відаў прадукцыі. Шырокі асартымент швейных, трыкатажных, галантарэйных тавараў, абутку прапануюць прадпрыемствы «Элема», «Купалінка», «Славянка», Смілавіцкая валяльна-лямцавая фабрыка, «Палессе» ды іншыя.

Таксама 13 і 14 лютага на пляцоўцы каля Лядовага палаца адбудуцца рыбныя кірмашы.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

Запрашаюць кірмашы!

«ФІЛАТЭЛІЯ — ГЭТА ЯШЧЭ І ВЫВУЧЭННЕ ГІСТОРЫІ ПОШТЫ КРАІНЫ»

Як можна знайсці скарб на гарышчы, і дзе захоўваецца самая дарагая ў свеце марка?

У савецкія часы філатэлія была масавым захапленнем: рэдкі школьнік не меў клясера з маркамі. Прычым, нават вырастаючы, многія не пераставалі папаўняць свае калекцыі. Аднак для большасці гэта так і засталася толькі захапленнем, і хіба што адзінкі, такія, як намеснік старшыні Беларускага саюза філатэлістаў Леў Коласаў, прысвяцілі збіранню марак жыццё. Сёння Леў Коласаў — замежны член Польскай акадэміі філатэлістыкі, член-карэспандэнт Расійскай нацыянальнай філатэлістычнай акадэміі, ганаровы філатэліст БСФ і ўладальнік мноства як айчынных, так і міжнародных узнагарод. А сталыя чытачы «Звязды» памятаюць Льва Леанідавіча як аўтара «Кутка калекцыянера» ў нашай газеце.

— Леў Леанідавіч, вы, фактычна, усё жыццё займаецеся філатэліяй. З чаго пачалося гэта захапленне?

— Мой бацька вучыўся ў рускай рэальнай гімназіі ў Заходняй Беларусі. У гэтай гімназіі многія захапляліся збіраннем марак, і ў 1920-х гадах калекцыянаваць іх пачаў і бацька. Тады іх было яшчэ мала, таму збіралі маркі ўсяго свету. Сваімму захапленню тата не аддаваў шмат высілкі і часу: трапілася марка — паклаў. Але да 1939 года ў яго сабралася прыстойная калекцыя. Падчас вайны яна знікла: забралі немцы, засталіся невялікія рэшткі.

А пасля вайны тату было не да марак. Але ён іх не выкінуў, таму ў канцы 1940-х калекцыянаваннем вырашыў заняцца я. Памятаю, як яшчэ да вайны бацька іх раскладваў, разглядаў... З таго часу па сёння я збіраю маркі.

У нас жа не было афіцыйнай арганізацыі калекцыянераў. У 1924 годзе было створана Беларускае таварыства філатэлістаў, але да 1939-га яго разганялі НКУСаўцы. Яны казалі так: калі ты лепш маркі на ліст у замежа пэўным чынам, значыць, ты

перадаеш шпіёнскія звесткі аб колькасці войск на граніцы.

Усплск філатэлістычнага руху пасля вайны пачаўся ў 1957 годзе, калі ў Маскве адбыўся Сусветны фестываль моладзі і студэнтаў. У 1960-я ў нас з'явілася аддзяленне Усесаюзнага таварыства філатэлістаў, куды ўвайшлі самыя актыўныя калекцыянеры. Мяне выбралі ў яго праўленне, і я не выходжу адтуль да гэтага часу.

— Як мянялася філатэлістычная «мода» цягам столькіх гадоў?

— Па-першае, цяпер ніхто не збірае маркі ўсяго свету, бо гэта значыла б ахапіць неахопнае. Цяпер маркі збіраюць, напрыклад, па дзяржавах, па тэмах (авіяцыю, караблі, фаўну, флору). Нехта збірае мастацтва — карціны Шагала, Рэмбранта, Ван Гога на марках.

Я калекцыяную маркі Беларусі. Ёсць такія тэмы ў філатэліі — калекцыянаванне марак ўсяго свету па пэўнай краіне (германіка — па Германіі, беларусіка — па Беларусі і г.д.). Дапусцім, маркі з творамі Шагала, якія выпускалі ў Францыі, — гэта беларусіка. Маркі, прысвечаныя Манюшцы, што выйшлі ў Польшчы, трактар «Беларус» на марцы з вост-

Леў Леанідавіч прынёс толькі невялікую частку сваіх узнагарод.

рава Мадагаскар — таксама беларусіка.

Гэта ўсё не толькі цікава, але і карысна, бо маркі дапамагаюць развівацца, пра штосьці даведвацца. Праўда, цяпер у мяне савецкія маркі ляжаць мёртвым грузам, таму што ў СССР яны выпускаліся шматмільённымі тыражамі. У кожнага філатэліста было па 10—20 штук аднаго экзэмпляра маркі.

Я знайшоў стары ліст з Мінска, здаецца, у Рагачоў за 1835 год. Я яго купіў. Ён каштаваў не вельмі шмат — 3 рублі 50 капеек. І з гэтага ліста пачалася мая калекцыя «Старыя лісты Беларусі».

— А вы падлічвалі, колькі марак у вашай калекцыі?

— Я чакаў гэтага пытання. Усе журналісты пытаюцца: «Колькі ў вас марак? А якая самая дарагая?» Я звычайна адказваю: «А колькі пальцаў у вас на руках? І які самы дарагі?» Нават калі з маркай звязана нейкая гісторыя, гэта не значыць, што яна самая дарагая. Няма ў мяне самых дарагіх, яны ў мяне дарагія ўсе. І колькасці таксама не ведаю.

Самая дарагая марка знаходзіцца не ў філатэліста, а ў сейфе нейкага банкіра. Яна была выпушчана ў Брытанскай Гвіяне ў 1856 годзе памылкова: калі друкавалі, на ёй паставілі іншы кошт, адрозны ад астатніх. Таму цяпер яна існуе ў адзіным экзэмпляры. Кожны раз гэты кавалачак паперкі перапрадаюць па неверагодных коштах, адзін банкір перакупляе ў другога. Але гэта не філатэлія. Філатэлісты імкнуцца са-

браць як мага больш марак па сваёй тэме, як мага больш пра іх даведацца, магчыма, пісаць артыкулы пра іх, удзельнічаць у выставах.

— Раскажыце пра выставы, у якіх вы ўдзельнічалі.

— Першую выставу мы вырашылі зрабіць, калі з'явілася беларускае аддзяленне таварыства філатэлістаў. Мы не ведалі, як гэта рабіць, хоць у свеце ўсё было даўно вядома. І я зрабіў калекцыю пад назвай «Старонкі гісторыі Беларусі». Пры дапамозе марак я распавёў пра юбілей нашых старажытных гарадоў: пошта выпускала да іх спецыяльныя канверты, штэмпелі, маркі. Паказаў Беларусі і са Скарынам, і з рэвалюцыяй, і з арганізацыяй калгасаў... За гэтую калекцыю я атрымаў залаты медаль на выставе. Зборам зацікавілася Міністэрства сувязі БССР. У 1969 годзе ў Балгарыі была выстава міністэрства сувязі. Справа ў тым, што міністэрствы розных краін маюць свае калекцыі марак. Але ў нас такой калекцыі ў той час не было. Таму ўзялі маю, паслалі ў Сафію на Міжнародную філатэлістычную выставу і атрымалі там сярэбраны медаль. Мне яго пасля аддалі — гэта мая першая замежная ўзнагарода. Усяго ў мяне калі 120 медалёў.

«Старонкі гісторыі Беларусі» я і пасля паказаў. Але там усё новае, а калекцыя каштоўная тады, калі ў ёй ёсць старыя рэчы. І я падумаў: можа, трэба нечым іншым заняцца? І тут падварнуўся выпадак. Раней праходзілі ўсесаюзныя сустрэчы калекцыянераў, куды прывозілі мноства рэчаў. І падчас такой сустрэчы ў нашым палацы прафсаюзаў у аднаго ўдзельніка я знайшоў стары ліст з Мінска, здаецца, у Рагачоў за 1835 год. Я яго купіў. Ён каштаваў не вельмі шмат — 3 рублі 50 капеек. І з гэтага ліста пачалася мая калекцыя

«Старыя лісты Беларусі». Я знайшоў ліст 1640 года ад пана маршалка Льва Сапегі.

— А як калекцыянеры знаходзяць свае рарытэты?

— Праз людзей. Як кожны філатэліст у Савецкім Саюзе, я веў перапіску. Атрымліваў за тыдзень 50—60 лістоў. Я пасля выкупіў у аддзяленні сувязі паштовую скрыню, каб мне пакідалі карэспандэнцыю там.

Такім чынам я сабраў калекцыю старых лістоў, у якой ёсць экзэмпляры XVII, XVIII, XIX стагоддзяў. Калі я паказаў гэтую калекцыю на выставе ў Мінску, усе ахнулі.

Ёсць у мяне яшчэ адна калекцыя «Палявая пошта 1941—1945» — фронтавыя «трохкутнікі». Хоць там амаль няма беларускіх лістоў, гэта адзін з найлепшых маіх збораў.

Але філатэлія — гэта не толькі калекцыянаванне марак, лістоў, штэмпеляў, а і вывучэнне гісторыі пошты краіны. Я напісаў шмат артыкулаў у часопісе «Веснік сувязі» пра гісторыю пошты ў Баранавічах, Кобрыне, Лідзе...

— Ці былі ў вас незвычайныя гісторыі, звязаныя з папаўненнем калекцыі?

— Адночы ўвосень, пад дажджом, на ўскраіне Мінска зносілі бульдозерам стары дом. А калі раней будавалі дамы, гарышчы ўцяплялі мохам і засыпалі пяском. І вось калі гэты дом пачалі руінаваць, міма ішоў філатэліст. Ён убачыў, што бульдозер скідае ў яму назаласіся старыя паперы са штэмпелямі. Аказалася, што гэты дом будаваў работнік паштовага вагона «Мінск—Варшава» ў 1911 годзе. І ў яго назаласіся шмат макулатуры: паштовыя паперкі, квітэнцыі, мякі ад карэспандэнцыі... Ён усё гэта сабраў і пасцяліў на гарышчы замест моха ды засыпаў пяском. І філатэліст гэтую макулатуру знайшоў, хоць і позна, бо яна вымакла і змяшалася з брудам. Але некалькі рэчаў уратаваць удалося. Ён перадаў іх мне, і такім чынам мая калекцыя папоўнілася рэдкімі экзэмплярамі. Бо хто захоўвае паштовыя квітэнцыі? Ніхто, іх звычайна выкідаюць. Ці, напрыклад, вопіс укладанняў у каштоўны ліст.

— Чаму, на ваш погляд, філатэлія цяпер страціла сваю папулярнасць?

— Гэта сусветная тэндэнцыя. Цяпер выпушчана вельмі шмат марак, ды і цікавасць ужо больш не імі, а інтэрнэтам і сацыяльнымі сеткамі. Моладзі сярод філатэлістаў амаль няма...

Хоць сёння наша Міністэрства сувязі і інфарматызацыі выпускае вельмі прыгожыя маркі. Ёсць і сумесныя выпускі з рознымі краінамі. Усё гэта вельмі цікава.

Дзіяна СЕРАДЗЮК.
seradzyuk@vziazda.by

З калекцыі старых лістоў Беларусі.

фота Нэлаеі БУЖАК.

УВАГА! КОНКУРС!

«Белпошта» абвешчае конкурс-апытанне на найлепшую паштовую марку 2015 года

З 15 лютага па 15 сакавіка 2016 года ўсіх ахвотных запрашаюць паўдзельнічаць у конкурсе-апытанні «Найлепшая паштовая марка Рэспублікі Беларусь 2015 года».

Гэта можна зрабіць двума спосабамі. Першы — зайсці на сайт прадпрыемства ў раздзел «Філатэлія», спампаваць бланк анкеты, запоўніць яго, паказаўшы нумар найбольш упадабанай вамі паштовай маркі або паштовага блока, і даслаць на электронны адрас zavadskaaya@belpost.by.

Другі спосаб — наведаць любое аддзяленне паштовай сувязі краіны, дзе можна азнаёміцца з умовамі конкурсу і запоўніць прапанаваную анкету. Разборліва запоўненую анкету з пазнакай «Конкурс» накіраваць на адрас: Выдавецкі цэнтр «Марка» РУП «Белпошта», пр. Незалежнасці, 10, 220050, г. Мінск.

Сярод усіх удзельнікаў апытання, якія даслалі лісты ў названы тэрмін з правільна запоўненай анкетай і якія назвалі марку-пераможцу, будуць разыграныя прызы: наборы філатэлістычнай прадукцыі.

Найлепшай будзе прызнаная тая паштовая марка альбо блок, за якую прагаласуе большасць удзельнікаў.

СУСЕДЗІ З ЧЫРВОНАЙ КНІГІ

А для філатэлістаў, якім не церпіцца папоўніць свае калекцыі з выявамі на марках насякомых, 16 лютага Міністэрства сувязі і інфарматызацыі выпускае ў абарачэнне паштовыя маркі «Разшэцісты жужаль», «Бліскучы жужаль», «Блытаны жужаль», «Залаціста-ямчаты жужаль» з серыі «Чырвоная кніга Рэспублікі Беларусь. Насякомыя».

■ Служба душэўнай дастаўкі

ПРОСТА СОНЕЙКА!

Як зрабіць так, каб ад працы хацелася лётаць

Рабочы дзень Вольгі ШЫЦКАВАЙ, паштальёна 36-га аддзялення сталіцы, пачынаецца а 7.30 раніцы. Да гэтага часу ёй трэба даехаць з дома ў Малануцы на вуліцу Каржа, на шчасце, дзякуючы метро дарога не займае шмат часу. Затым некалькі гадзін у аддзяленні Вольга сартуе карэспандэнцыю па адрасах і толькі пасля гэтага выходзіць на ўчастак разносіць пошту. Але «разносіць» — не тое слова. Маладая паштарка не ходзіць па адрасах — лётае, ды так, што не ўгнацца! Адкуль столькі энергіі? «Я люблю сваю працу», — раскрывае свой просты сакрэт геранія.

Паштальён дасканала ведае свае адрасы, таму працуе вельмі хутка.

КАЛІ ЁСЦЬ ДА КАГО ЦЯГНУЦЦА

Вольга — высокая падцягнутая brunетка з прыгожай укладкай, макіяжам, мудрагелістым манікюрам і прыёмнай усмешкай. Здаецца, перада мной не паштальён, а як мінімум адміністратар салона прыгажосці. Зрэшты, яно і не дзіўна: раней Вольга Шыцкава працавала цырульнікам, ды і цяпер любімае хобі не пакінула.

— З дзяцінства цягнулася да цырульніцтва, мне гэта падабалася. А пасля проста захацелася памяняць нешта ў жыцці, — тлумачыць жанчына такую незвычайную змену прафесіі.

Працаваць на пошту Вольга прыйшла не так даўно — у лістападзе. Але яе з'яўленне літаральна пераўтварыла ўвесь калектыў.

— Гэта чалавек, які выпраменьвае дабрыву! Яна так з'яднала калектыў! Проста сонейка! — не хавае эмоцый **начальнік паштовага аддзялення Наталля БАРДЗЮГОВА.**

Я прыехала ў аддзяленне ў пятніцу — дзень, калі падпісчыкам прыходзіць вялікая колькасць газет, таму перад тым, як выправіцца на маршрут, нашай гераніі патрэбны час.

Перад выходам на ўчастак Вольга сартуе карэспандэнцыю.

Пакуль чакаем, калі Вольга адсартуе карэспандэнцыю, Наталля Віктараўна расказвае пра сваё аддзяленне. Яно адносіцца да першай катэгорыі — гэта значыць, выконвае вялікі аб'ём работы. На абслугоўванні — больш за 12 тысяч кватэр і мноства арганізацый. Складана паверыць, але ўсе гэтыя адрасы абслугоўваюць усяго дзевяць паштальёнаў. Тым не менш, як гаворыць начальнік аддзялення, усе яны стараюцца асабіста кантактаваць з людзьмі, пакідаюць ім свае тэлефоны. Калі трэба, паштальён можа найпрост дома ў кліента аформіць патрэбную паслугу і нават прыняць заказ на рамонт паштовай скрыні. Ёсць яшчэ і каталожны гандаль: заяўкі на прадукцыю, што прадаецца ў інтэрнэт-краме «Белпошты», дома таксама могуць афармляць паштальёны. А для некаторых яны яшчэ і псіхологі, і людзі, з якімі можна проста шчыра пагаварыць. Менавіта такі чалавек — Вольга.

— Калі яна перайшла працаваць на іншы ўчастак, людзі тэлефанавалі і пыталися: «Куды вы нашу Волечку падзелі?» Часта звоняць, дзякуючы. Ды і не толькі кліенты. Калі ў калектыве ёсць такі чалавек, то і ўсе астатнія цягнуцца да яго, — заўважае Наталля Бардзюгова.

ХУТЧЭЙ ЗА ХУТКАСЦЬ СВЯТЛА

Нарэшце ў кабінце з'яўляецца Вольга: усё гатова, можна выходзіць на ўчастак. Яна апранае рабочую куртку, бярэ з сабой сумку і ў рукі — пачак газет і лістоў для першага «заходу». За адзін раз паштальён не можа браць больш за сем кілаграмаў карэспандэнцыі. Каб не вяртацца па яе ў аддзяленне, астатнюю пошту падвозяць машыны ў спецыяльныя апорныя скрыні, адкуль паштар забірае яе і далей разносіць па адрасах. Ідзём згодна са схемай даставачных участкаў: наведваем па парадку жыллыя адрасы і арганізацыі.

За лічаныя хвіліны мы аб'яваем некалькі пад'ездаў. У некаторых з іх датчыкі святла, якія рэагуюць на рух, паспяваюць уключыцца толькі тады, калі мы ўжо пакідаем дом. «Працуеце хутчэй за хуткасць святла!» — жартую я і мушу даганяць сваю геранію падбегаю.

— Гэта я яшчэ марудна хаджу з вамі! У нас вельмі спартыўная праца, да таго ж і на свежым паветры — ніякага фітнесу не трэба. Таму мы ўсе ў добрай фізічнай форме! — усміхаецца Вольга.

Яна расказвае, што са сваім цяперашнім графікам работы вельмі шмат паспявае. Хапае часу не толькі на асноўную працу, але і на захапленне — прычоскі, ды і на сям'ю: мужа і сына-школьніка. Яны, дарэчы, ніколі не здзівіліся таму, што іх жонка і мама перайшла на такую працу. Па сутнасці, мала што змянілася ад гэтага ў сямейным укладзе. Адзінае, гаворыць Вольга, нядаўна пайшла з мужам у краму, але і ён ледзь паспяваў за шпаркай жончынай хадой, таму вырашыў пачакаць вонкі, пакуль Вольга купіць патрэбнае. Такую актыўнасць жанчына тлумачыць тым, што яна, здаецца,

знайшла сваё месца, на якім адчувае сябе камфортна.

— Мне вельмі спадабалася працаваць паштальёнам, — гаворыць яна, — спачатку прыглядалася, назірала. Калі толькі прыйшла, было цяжкавата, але хутка асвоілася. Цяпер у мяне адчуванне, што я ўвесь час тут працавала!

Але галоўнае, за што Вольга любіць сваю працу, — гэта стасункі з людзьмі. Менавіта яны робяць прафесію цікавай. Таму кожны працоўны дзень — у задавальненне. Дарэчы, на пытанне, ці ёсць у яе любімыя адрасы, куды хадзіць асабліва падабаецца, паштальён не задумваючыся назвала... натарыяльную кантору. І хутка я зразумела, чаму.

— Такая прыемная дзяўчына, вельмі ёй задаволены! І разумніца, і прыгажуня! — наперабой шчабечуць жанчыны ў натарыяльнай канторы, куды паштальён прынесла чарговы ліст.

Але калі кіравацца толькі прыемнымі бакамі працы, то можна і без яе застацца, таму на лішняй размовы Вольга таксама час не траціць. Гэта дзіўна, але, здаецца, яна мае амаль неверагодную ўласцівасць: паспець усё, не губляючы ні хвіліны.

Збоку можа падацца, што такога не бывае. Я як толькі магла спрабавала выцягнуць з Вольгі падрабязнасці пра цяжкасці працы, пра заробак, пра незадаволеных кліентаў, якіх, вядома ж, таксама хапае. Але мая суразмоўца пераканана: усё гэта — ніякія не цяжкасці, а звычайная хада жыцця, і ставіцца да гэтага трэба спакойна і пазітыўна. Яна прызнаецца: ужо нават не заўважае таго, што шмат часу праводзіць на нагах. Як і кепскага надвор'я: у любыя залевы і снегапады паштальён павінен дастаўляць людзям газеты і лісты. І пры гэтым умець заставацца шчаслівым.

Дзіяна СЕРАДЗЮК.
seradzyuk@vziazda.by
Фота аўтара

■ Май на ўвазе

Забудзьцеся пра чэргі!

Чым зручны плацежна-даведачны тэрмінал?

У Гродзенскім філіяле «Белпошты» актыўна развіваюць магчымасці простага і хуткага спосабу аплаты розных паслуг праз плацежна-даведачны тэрмінал. Да 128 апаратаў, што меліся ў аддзяленнях паштовай сувязі вобласці, ужо сёлета далучыліся яшчэ 15.

Сучасныя тэхналогіі дазваляюць у любым населеным пункце з дапамогай банкаўскіх картак альбо гатоўкай разлічыцца за кватэру, электраэнергію, ваду, газ, дамашні тэлефон, мабільную сувязь, спадарожнікавае і кабельнае тэлебачанне, інтэрнэт, крэдыты банкаў, падпіску на газеты і часопісы, выканаць іншыя плацяжы. Не трэба стаяць, як бывае ў пік камунальных плацяжоў, у чарзе да паштовага работніка. І пры гэтым — без камісійнага збору з кліента пры аплаце праз плацежна-даведачны тэрмінал. Хіба ж не зручна? Дарэчы, можна атрымаць, зноў жа бясплатна, даведачную інфармацыю Дзяржаўнага мытнага камітэта і Міністэрства па падатках і зборах, а таксама па паслугах, што прадастаўляе «Белпошта».

Калі і ёсць праблема, дык хіба што ў адсутнасці жадання асвоіць гэты спосаб аплаты. Хоць нічога складанага тут няма, і калі, дапусцім, пажылога чалавека не навуцаць карыстацца тэрміналам сын ці ўнук, то дапамогуць паштавікі.

— Нашы спецыялісты пракансультуюць кліентаў не толькі ў пік камунальных плацяжоў, а ў любы час. Трэба толькі звярнуцца з такой просьбай. Больш за тое, не чакаем звяротаў, а самі запрашаем людзей з чаргі да тэрмінала, — кажа **галоўны інжынер Гродзенскага філіяла РУП «Белпошта» Вадзім СІДАРАЎ.**

На сённяшні дзень не ўсюды плацежна-даведачны тэрміналы задзейнічаны належным чынам, аднак у некаторых паштовых аддзяленнях аднаго апарата ў сувязі з попытам ужо не хапае — устанавілі другі. Прычым, паступова сярод кліентаў становіцца ўсё больш людзей пажылога ўзросту.

— Здраеца, звернешся да іх з прапановай дапамагчы ў карыстанні тэрміналам, а ў адказ чую: «Дзякуй, але я ўжо ведаю». І добра, — зазначае Вадзім Сідараў.

Барыс ПРАКОПЧЫК. prapochik@vziazda.by

■ Справе — час

ЗНЯЦЬ ГРУЗ З ПЛЯЧЭЙ

Дапамогуць бізнесменам у Магілёве

У Магілёўскім філіяле «Белпошты» прапануюць уладальнікам і супрацоўнікам інтэрнэт-крамай пастаўляць тавары паштовымі адпраўленнямі з накладнай платой (без накладной платы — перадаплачаны тавар) у любы населены пункт краіны і ў самыя кароткія тэрміны з узгадненнем інтэрвалу часу дастаўкі.

Накладная плата — гэта магчымасць для пакупніка аплаціць замоўлены тавар у момант яго атрымання. Пры гэтым адпраўленне ўручаецца толькі пры ўмове аплаты на суму, пазначаную на ўпакоўцы паштовага адпраўлення. Атрыманая грошы афармляюцца ў выглядзе грашовага пераводу і пералічваюцца на разліковы рахунак кампаніі.

Дадаткова на электронны адрас кліента накіроўваецца дадатак да выдатнага даручэння, у якім паказваюцца рэзультаты пакупкі.

А сэканоміць час дастаўкі магілёўскім прадпрымальнікам дапамагае паслуга «Паштовы кур'ер». Ён прыме адпраўленне з таварным укладаннем на месцы ў офісе і даставіць неабходную паштовую прадукцыю таксама ў офіс.

Апроч таго, для юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў даступна паслуга «POST-transit» («Паштовы транзіт»). Гэта перавозка і дастаўка тавараў і грузаў у любы населены пункт Беларусі па прынцыпе «ад дзвярэй да дзвярэй» па прывабных тарыфах. Варта звярнуць увагу, што мінімальна вага партыі — 500 кг, максімальная — 10 000 кг; максімальная вага адной адзінкі ў партыі — 30 кг.

У цяперашніх умовах вядзення бізнесу большасць кампаній сутыкаюцца з неабходнасцю вывучэння патрэб патэнцыйных і наяўных кліентаў. Для гэтага магілёўскія паштавікі прапануюць сваім кліентам паслугу «Паштовы маркетынг». Сервіс дапамагае вызначыць інтарэсы і ўзровень задаволенасці кліентаў, распазнаваць патэнцыйных кліентаў, вызначыць, якія дадатковыя патрабаванні неабходныя для максімальнага задавальнення іх жаданняў. Гэта дазволіць прыцягнуць новую аўдыторыю, распавесці аб прадукцыі або паслугах. «Паштовы маркетынг» уключае цэлы сервісны комплекс: раздрукоўка анкет, заяў, апытальных лістоў і іншых дакументаў, рассылка іх адрасатам, правядзенне апытанняў работнікамі аб'ектаў паштовай сувязі і інш.

Дзіяна СЕРАДЗЮК. seradzyuk@vziazda.by

ВІНШАВАННЕ АД КАРАЛЕВЫ

На Брэстчыну прылятаюць пісьмы і паштоўкі з усіх кантынентаў

— Вы заўважылі, як хутка мы развучыліся пісаць пісьмы ўласнаручна і даверылі свае думкі і словы камп'ютарам? А гісторыя ручнога пісьма налічвае тысячгагоддзі. Колькі цікавага ўтрымліваюць пісьмы, паштоўкі, якія яшчэ застаюцца ў сямейных архівах! Там захоўваюцца не толькі звесткі, але і почырк чалавека як частка яго душы. Давайце паспрабуем напісаць ліст сябру! — прыкладна так распачала свой паштовы ўрок з вучнямі 15-й школы абласнога цэнтра спецыя-

ліст камерцыйнага аддзела Брэсцкага філіяла «Белпошты» Аксана САКАЛО-ВА.

Падчас мерапрыемстваў, што праходзілі ў Дзень ручнога пісьма, работнікі пошты паспрабавалі зацікавіць маладое пакаленне традыцыяй, якая яшчэ зусім нядаўна была справай усяго чалавецтва. Таму пайшлі ў школу і каледж. Расказвалі вучням пра гісторыю пісьма, пра розныя віды канвертаў і паштовак. На ўроку гаварылі і пра новую справу — посткро-

сінг, у рамках якога людзі з усяго свету абменьваюцца паштоўкамі.

Дарэчы, аматар посткросінгу Паліна Дзяржэц, вучаніца 9 класа Жамчужненскай школы Баранавіцкага раёна, ужо атрымала больш за 70 паштовак з розных кантынентаў, у тым ліку ад каралевы Вялікабрытаніі. Летась дзяўчынка павіншавала Яе Вялікасць з Раством Хрыстовым. І атрымала з Букінгемскага палаца віншаванне ў адказ.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@vziazda.by

■ Памяць і боль

УЛЮБЁНЫ Ў НЕБА

Здзейснішы 533 баявыя вылеты, Раман Тупіца ўсяго месяц не дажыў да заканчэння афганскай камандзіроўкі...

Ён любіў сваю вёску, рэчку, лес і велізарнае блакітнае неба, без якога не ўяўляў жыцця. Па дарозе з выпускога веча ён прызнаў сваёй аднакласніцы: «Ведаеш, Марынка, я буду ваенным лётчыкам». Пасля заканчэння сярэдняй школы Рамана прызвалі ў армію. Ранены ваенкам, даведаўшыся, што юнак марыць стаць лётчыкам, даў накіраванне ў Саратаўскае ваеннае вучылішча лётчыкаў.

Лета 1979 года. На плячах Рамана Тупіцы — лейтэнанцкія пагоны. Наперадзе чакалі вайсковыя часці. Ужо на трэцім годзе службы юнака ўзнагародзілі ордэнам «За службу Радзіме ва Узброеных Сілах СССР» 3-й ступені. Хто з маляўнічых афіцэраў не марыць аб генеральскіх пагонах? Думаў зрабіць кар'еру і Раман. Вось толькі ніхто не здагадаўся, што неўзабаве адбудуцца падзеі, якія перакрэсліць усе яго планы.

Малады пілот трапіў у Афганістан у кастрычніку 1982 года. Экіпажы «вартушак» выконвалі дэсантванне спецавіа, дастаўку боепрыпасу, прадуктаў харчавання, вады, ратавалі параненых. У дзень — па 5-6 вылетаў. Сярод аднапалчанаў былі страты. Але яму ўвесь час шанцавала. Першая афганская камандзіроўка цягнулася да лістапада 1983 года. Потым быў адпачынак, які правёў

у роднай вёсцы, дзе і сустрэўся з Марынкай. Перад ад'ездам ён папярэдзіў бацькоў, каб рыхтаваліся да вяселля, што доўга не затрымаецца. Але затрымаўся...

У снежні 1985 года капітан Раман Тупіца зноў апынуўся на афганскай зямлі. Ён, камандзір верталёта «Мі-8» у 280-м асобным верталётным палку (Кандагар), як і два гады таму разам са сваім экіпажам дастаўляў дэсантнікаў і спецазаўцаў для пераходу і дагляду караванаў, забяспечваў боепрыпасамі і харчаваннем цяжкадаступныя і горныя раёны, пад абстрэлам душмануў эвакуіраваў параненых з раёна баявых дзеянняў. І ўсё гэта ў саракаградусную спякоту! Адпраўляючыся на заданне раницай, пілоты вярталіся на базу позна ўвечары, мыліся ў лазні і клаліся спаць. Наступная раница — і ўсё спачатку.

У Афганістане Раман Тупіца здзейсніў 533 баявыя

вылеты. 534-ты стаў для яго апошнім. Ён загінуў 29 чэрвеня 1986 года — усяго месяц не дажыў да канца афганскай камандзіроўкі. Па ўспамінах камэска 280-га палка палкоўніка Домрачава, трагедыя здарылася за 50 кіламетраў ад Кандагара. Экіпаж капітана Тупіцы рабіў пяты за дзень вылет, як верталёт абстрэлілі. Атрымаўшы пашкоджанні, перасталі дзейнічаць абодва рухавікі. Машына рэзка пачала губляць вышыню. На борце «Мі-8» знаходзіліся дзесяць пасажыраў і тры члены экіпажа. Раман правільна зреагаваў на сітуацыю: зманеўраваў і ўхіліўся ад лававага ўдару аб зямлю. Але ў апошні момант вінтакрыла машына зачэпілася за бархан і некалькі разоў перакруцілася. У раён

катастрофы вылезлі два верталёты-пошукавікі. Калі яны вярнуліся, стала вядома, што з 13 чалавек загінуў толькі адзін... Раман Тупіца.

Ён ніколі не ўбачыў ордэн Чырвонай Зоркі і медаль «Воіну-інтэрнацыяналісту ад удзячнага афганскага народа», якімі быў ўзнагароджаны пасмяротна. І не мог нават думаць пра тое, што яго імем будзе названа вуліца ў Глуску. Каб аддаць даніну памяці і павагі баявому таварышу, 15 лютага, у дзень вываду саветскіх войскаў з Афганістана, як заўсёды, на мясцовых могілках у Пабліне, дзе пахаваны Раман Тупіца, збіраюцца былыя воіны-афганцы.

Валеры ВАСІЛЕЎСКІ,
Глускі раён

ХТО СТУКАЕ Ў ДЗВЕРЫ?

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

У Баранавічах і раёне знайшліся ахвотныя «памяняць грошы» пенсіянерам: у доверлівых старых забіралі зберажэнні, абяцалі прывезці новыя купюры назаўтра альбо праз дзень.

У такіх выпадках, нагадваюць праваахоўнікі, дапаможа толькі пільнасць. Зноў і зноў трэба раскаваць пенсіянерам, які небяспечна бывае пускаць у дом незнаёмцаў. Ім нельга адчыняць дзверы, яшчэ лепш — прыгразіць выклікам міліцыі, і нягэзваныя госці паспяшаюцца сысці далей ад расшуча настроенага гаспадара.

Горш з мясцовымі п'яніцамі, бамжамі, якія нярэдка становяцца патэнцыяльнымі рабаўнікамі альбо нават забойцамі. Старшы інспектар упраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі Брэсцкага абласнога УУС Валеры БУКАЧ раскажа, як летась да пенсіянеркі з Лунінца зайшоў хуліган і пагрозамі, а таксама сілай літаральна выбіў 800 тысяч рублёў, якія на той час знаходзіліся дома. У вёсцы Туры Столінскага раёна такое выбіванне скончылася трагічна, 72-гадовай жанчына загінула. У Кажан-Гарадку Лунінецкага раёна крыху менш за год таму, не атрымаўшы грошай адразу, сын асудзіў састарэлую маці на пакутніцкую смерць: абліў гаручай сумессю і падпаліў... На вялікі жаль, пералік злачынстваў можна доўжыць. Калі ў 2014 годзе ў Брэсцкай вобласці ў дачыненні да пажылых грамадзян было здзейснена 1243 правапарушэнні, то летась іх колькасць павялічылася на дзве сотні.

Абсалютную большасць у названых лічбах складаюць крадзяжы. Крадучь бульбу і агародніну, веласіпеды, хатнія рэчы, ну і найчасцей — грошы. Як ужо гаварылася, паменшыць размах злачыннасці ў дачыненні да старых можна толькі тлумачальнай работай, на мове супрацоўнікаў міліцыі — прафілактыкай. Валеры Букач падрабязна раскажа пра дзейнасць рабочых груп у ходзе выканання комплексу мерапрыемстваў пад назвай «Увага! Узрост». Цягам мінулага года ў кожным раёне была створаная рабочая група з ліку прадстаўнікоў райаддзелаў міліцыі, МНС, часта туды ўваходзяць супрацоўнікі сацыяльнай службы, абавязкова — мясцовых сельвыканкамаў. У кожным з раёнаў прыкладна за два

тыдні група наведвае большасць населеных пунктаў, дзе службовыя асобы сустракаюцца з пажылымі людзьмі. Найперш пенсіянерам тлумачыць правілы паводзінаў пры паяўленні незнаёмых людзей, расказваюць, што дом трэба трымаць на замку, калі знаходзішся ўнутры і калі выходзіш нават на непрацяглы час.

Калі ў 2014 годзе ў Брэсцкай вобласці ў дачыненні да пажылых грамадзян было здзейснена 1243 правапарушэнні, то летась іх колькасць павялічылася на дзве сотні.

Паводле слоў Валерыя Валер'евіча, у гэтай сітуацыі важна менавіта ахапіць найбольшую колькасць грамадзян:

— Распытваем у пажылых, што непакоіць найбольш, хто крыўдзіць альбо вызначае асацыяльнымі паводзінамі. Бывае, адзіночкі пенсіянеры расказваюць, што суседа-п'яніцу яны літаральна пабойваюцца, бо праз дзень спрабуе пазычыць грошы. І спробы з часам становяцца ўсё больш навязлівымі. Здаралася, што пасля названых сустрэч некаторых парушальнікаў грамадскага спакою даводзілася ізаляваць. Іх накіроўвалі ў лячэбна-працоўныя прафілактычныя работу ўчастковыя.

На гэты год у райаддзелах таксама складзены графік рэйдаў рабочых груп. І ў шэрагу раёнаў яны прыступілі да работы.

Даводзіцца пагадзіцца з інспектарам, што галоўнай заслонай супраць падобных злачынстваў бачыцца пільнасць саміх пажылых людзей.

Начальнік аддзела інфармацыі і грамадскіх сувязяў Брэсцкага УУС Сяргей ДУЧЭНКА падкрэсліў, што міліцыя цяпер выкарыстоўвае любую магчымасць, каб лішні раз напамініць пенсіянерам пра бяспеку. Ну васьм, напрыклад, праводзілі ў студзені ў Пружанах абласны семінар па ахове гандлёвых аб'ектаў спажывецкай кааперацыі. Там было многа работнікаў сельскага гандлю. Акрамя асноўных пытанняў парадку дня, міліцыянеры зрабілі акцэнт і на асветніцкай рабоце. Прасілі прадаўцоў, загадчыкаў крам заўсёды напамінаць пакупнікам аб неабходнасці клапаціцца пра грошы і маёмасць. Бывалі выпадкі, калі крапі веласіпеды, якія людзі пакідалі каля крамы. Здраецца, паставіць пенсіянер свой веласіпед пры сцяне магазіна, а сам пасля пакупкі прадуктаў зойдзе на пошту, ФАП, яшчэ куды. Вяртаецца — а двухколавай машыны няма. Калі ж прадавец напамініць наведвальнікам пра падобныя выпадкі, то гаворка зойдзе і пра малярствы, падманы. Глядзіш, і праведзена мінімальна тлумачальная работа. Сельская крама ж сёння — найбольш папулярнае грамадскае месца.

Аб тым, што трэба ўсімі сіламі і сродкамі абараніць стальных людзей ад злачынных намераў, гаварылася на калегіі МУС па выніках працы органаў унутраных спраў за 2015 год з удзелам Краўніка дзяржавы. Надта часта нашы пажылыя выглядаюць безбароннымі перад любым злачынным элементам. Некалькі гадоў таму давялося пачуць ад сельскай бабулі з Баранавіцкага раёна, суседзю якой адбываў другі тэрмін пакарання, літаральна наступнае: «Хоць бы я памерла, пакуль ён прыйдзе з турмы». Відавочна, што жыць з пастаянным страхам у душы вельмі цяжка. Прымуць пенсіянераў дзень і ноч сядзець пад замком таксама нерэальна, яны і так пакутуюць ад недахопу зносін. Значыць, трэба больш увагу звярнуць на грамадзян, якія ўяўляюць сабой пагрозу для спакою састарэлых.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	ЛОТ № 1. Капитальное строение с инвентарным № 254/С-10593, наименование — ремонтные мастерские, общая площадь 765,1 кв. м. Стоимость 304 000 000 рублей. ЛОТ № 2. Шкаф двухдверный глухой «Фиерта», 1 единица, стоимостью 5 328 000 белорусских рублей. ЛОТ № 3. Кровать двухспальная «Фиерта» в упаковке, 1 единица, стоимостью 4 512 000 белорусских рублей. ЛОТ № 4. Кровать двухспальная «Фиерта» без упаковки, 1 единица, стоимостью 3 072 000 белорусских рублей. ЛОТ № 5. Тумба прикроватная «Фиерта» в упаковке, 2 единицы, стоимостью 3 168 000 белорусских рублей. ЛОТ № 6. Тумба прикроватная «Фиерта» без упаковки, 2 единицы, стоимостью 3 072 000 белорусских рублей. ЛОТ № 7. Столик с зеркалом «Фиерта» без упаковки, 1 единица, стоимостью 1 800 000 белорусских рублей. ЛОТ № 8. Столик с зеркалом «Фиерта» в упаковке, 1 единица, стоимостью 2 592 000 белорусских рублей. ЛОТ № 9. Банкетка «Фиерта» упакованная, 1 единица, стоимостью 1 000 000 белорусских рублей. ЛОТ № 10. Банкетка «Фиерта» без упаковки, 1 единица, стоимостью 704 000 белорусских рублей	
	Собственник (владелец) имущества	ЧПУП «Животворящий источник» (УНП 390333011)
Наличие обременений	отсутствуют	
Местонахождение (адрес) имущества	Витебская область, Миорский район, д. Шараги и г. Дисна	
Место (адрес), дата и время проведения торгов	03.03.2016 г. в 15.00 г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, каб. 1.3	
Справочная информация об организаторе торгов	Управление принудительного исполнения Г/Ю Витоблисполкома 210101, г. Витебск, ул. Правды, д. 34 www.vitebskjust.gov.by Судебный исполнитель Ходунькин Сергей Сергеевич — тел./факс (80212) 614 023, моб. тел. (8033) 6879136 Начальник отдела Бураков Игорь Вячеславович — тел. (80212) 614 015	
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет управления принудительного исполнения Г/Ю Витоблисполкома № 3642903001037 в ф-ле 200 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300002505, не позднее 15.00.02.03.2016 г. Минимальная величина первого шага — 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с частью 3 статьи 401 Хозяйственного процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется покупателем имущества. Более подробную информацию можно получить на сайте Главного управления юстиции Витебского облисполкома www.vitebskjust.gov.by	

■ Для роздуму

ІВАЦЭВІЦКІ ДВАЙНІК БАСКАВА АСУДЖАНЫ ЗА ВЫМАГАННЕ

Некалькі гадоў таму хлопец з Івацэвічаў, які вонкава падобны на расійскага артыста Мікалая Баскава, стаў героем публікацый і тэлесяжэтаў многіх СМІ. Яго паказвалі і ў перадачы «Няхай гавораць» Андрэя Малахава. У сябе дома двайнік выступаў на вяселлях і карпаратывах, і гэтым, відаць, зарабляў.

Але нядаўна пра няўдалага артыста актыўна загаварылі зноў — ужо ў крмінальным кантэксце. Бо сваё мастацтва пераўвасабляцца 28-гадовы жыхар райцэнтра накіраваў у злачыннае рэчшыча. Ён грыміраваўся... пад дзяўчыну і падманваў доверлівых хлопцаў праз сацыяльныя сеткі. Так, летась ён пазнаёміўся праз сеткі з жыхаром Пінска. Стасункі па відэасувязі працягваліся пэўны час, а ў адзін з дзён «дзяўчына» ўгаварыла кавалера расправіцца перад камерай. Ну, і, вядома, было запісана відэа.

Праз нейкі час пінчанін атрымаў запіс з патрабаваннем заплаціць 2,5 мільёна рублёў — пад пагрозай змясціць ролік у інтэрнэце. І небарака заплаціў названую суму. Але шантаж не скончыўся, стаўкі раслі. Тады гора-стрыптызёр падаўся ў міліцыю. Інтэрнэтнага вымагальніка затрымалі. Ён трапіў на лаву падсуднай не толькі за вымаганне, але і за выбар парнаграфічнай прадукцыі. Таму выступленне на яшчэ адным расійскім шоу, куды запрасілі памаўзлівага правіцыяла, давядзецца адкласці як мінімум на пяць гадоў.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

НЕ ДАВАЙЦЕ МАХЛЯРАМ ШАНЦУ

Пракуратура Мінскай вобласці санкцыянавала заключэнне пад варту трох грамадзян Расійскай Федэрацыі — членаў злачыннай групы, якія здзейснілі махлярства з выкарыстаннем сеткі Інтэрнэт ад імя правахоўных органаў.

Як паведаміў намеснік пракурора Мінскай вобласці Сяргей ШЫКУНЕЦ, падазраванымі аказаліся пяць мужчын. Са снежня мінулага года па студзень 2016-га яны з дапамогай шкоднага праграмага забеспячэння рассылалі інфармацыю на камп'ютары і мабільныя тэлефоны беларускіх грамадзян аб тым, што за прагляд і захоўванне відэамаатэрыялаў, якія ўтрымліваюць элементы парнаграфічнага характару, на іх накладзены адміністрацыйныя штрафы ў памеры ад 400 тысяч да 1 млн рублёў. Для аплаты прапаноўвалася перавесці грашовыя сродкі на балансы абаненцкіх нумароў аднаго з апэратараў сатавай сувязі. І шмат хто паверыў у гэтую лухту, бо пісьмы суправаджаліся лагатыпам Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі.

У выніку махлярства удалося падмануць больш за 380 чалавек на суму больш як 500 млн рублёў.
Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ. lazovskaya@zviazda.by

ЗАВАЁЎНІК ПАРЫЖА — РОДАМ З БЕЛАРУСІ

У мастацкім музеі праходзіць выстаўка «Час і творчасць Льва Бакста»

Паглядзець на ўборы, у якіх фарсілі модніцы пачатку 1900-х гадоў, карціны, што виселі ў будуарах арыстакратаў, прасякнуцца тэатральнай атмасферай «Цудоўнай эпохі» можна хоць сёння — у Мінску. Адзін з самых арыгінальных і вытанчаных мастакоў і сцэнографу XX стагоддзя, дэкаратар, мадэльер, майстар кніжнай графікі, які нарадзіўся ў Гродне і заваяваў сэрца Еўропы і Амерыкі, — на міжнароднай выстаўцы «Час і творчасць Льва Бакста». Экспазіцыя адкрылася 10 лютага ў Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь. Гэта — доказ таго, што беларуская культура заўсёды была часткай сусветнай. Прадстаўлены экспанаты з музеяў Мінска, Віцебска, Вільнюса, Рыгі, Санкт-Пецярбурга, а таксама прыватных і карпаратыўных калекцый.

ШТО ДЛЯ СЯБЕ АДКРЫЦЬ?

Арт-праект, складзены больш як з 270 твораў, прадставіў «Белгазпрамбанк» пры падтрымцы Міністэрства культуры краіны. Дарэчы, 150-годдзе з дня нараджэння Льва Бакста, якое адзначаецца сёння, уключана ў спіс памятных дат ЮНЕСКА.

Экспазіцыя — гэта рэканструкцыя часу, квінтэсэнцыя эстэтычнай пачуццёвасці, рэнесансу мастацтва, экзатычнай феерыі, магія фарбаў і таемства арнаменту... Апынуўшыся сярод карцін, фотаздымкаў, тэатральных касцюмаў, старадаўняга альбому, разумееш, што прыйшоў «паслухаць» не проста аповед пра аднаго мастака, а цэлы раман-эпапею пра творцаў эпохі мадэрну ў жывапісе Сярэбранага веку, аднаго з самых загадкавых у гісторыі рускай культуры.

Работы Бакста размясціліся ў экспазіцыі побач з карцінамі іншых прадстаўнікоў знакамітага ў той час аб'яднання «Свет мастацтва», якое ўзнікла на мяжы XIX і XX стагоддзяў. У тым ліку фатаграфічныя выявы Альберта Бена, казачна-кветкавыя творы Міхаіла Урубеля, святочныя, народныя сюжэты Барыса Кустодзіева, каларытныя партрэты Канстанціна Макоўскага, Валянціна Сярова... Бакст кіраваў мастацкім аддзелам аднайменнага творчаму аб'яднанню часопіса пад рэдактарствам балетнага імпрэсарыя Сяргея Дзягілева, афармляў вокладкі, ствараў шрыфты, мастацкія надпісы, імкнуўся да эксперыменту і арыгінальнасці. Паступова ён мадэрнізаваў кніжную і часопісную графіку ўвогуле.

Яшчэ адзін нечаканы эксклюзіў на мінскай выстаўцы — 12 акварэляў Напалеона Орды, якія адлюстравалі архітэктурную і прыродную краявідную радзіму Бакста, Гродна. З Мастацкага музея Літвы ў Беларусь прыехалі карціны Мікалоюса Чурлёнкіса — упершыню за апошнія сто гадоў.

Можна адкрыць для сябе і пляяду малавядомых у Беларусі майстроў — напрыклад, Рыгора Баброўскага, Савелія Сорына. Апошні, між іншым, ствараў партрэты Максіма Горкага і каралевы Лізаветы. У калекцыі «Белгазпрамбанка» цяпер знаходзіцца яго карціна «Жанчына з ружай» часоў Како Шанэль. Убачаць наведвальнікі і творы больш вядомага ў нас Фердынанда Рушчыца.

Сярод больш як 40 работ Бакста — 6 асабліва каштоўных, бо яны вярнуліся на радзіму. «Белгазпрамбанк» выкупіў карціны «Прыцемкі над возерам», «Рыбак з люлькай», «Партрэт дзяўчыны ў блакітным» (Ружэны Заткавай), «Купальшчыкі на Лідо. Венецыя» (каштавала 1 мільён долараў!), «Эскіз касцюма Жар-птушкі». Бакст спрабаваў сябе ў мастацтве фавізму, поўным дэкаратывам колераў і энергіі, але мог быць і рамантычным, стрыманым. Яго пейзажы, усхваляваныя і трывожныя, нагадваюць імпрэсіянізм, а партрэты, наадварот, пакідаюць адчуванне гармоніі рэалізму. Вылучаюцца на вернісажы і тры аўтарскія літаграфіі Бакста з выявамі Ісаака Левітана, Піліпа Малявіна і Зінаіды Гіпіус.

ТЭАТРАЛЬНЫ «БУМ», ЦІ РЭВАЛЮЦЫЯ МОДЫ

Леў Бакст стаў вядомым, у першую чаргу, як тэатральны мастак — па запрашэнні Сяргея Дзягілева ён бліскуча аформіў шэраг пастановак «Рускіх сезонаў» у сталіцы Францыі. З дапамогай дэкарацый і касцюмаў ён умела аднаўляў настрой, дух, павевы любой эпохі. На выстаўцы ў сталіцы можна ўбачыць эскізы ўбораў да спектакля «Сэрца маркізы» (дэбютнага для Бакста), а таксама балетаў «Жар-птушка» і «Нарцыс», дэкарацыі да «Спячай прыгажуні», сцэнічныя касцюмы майстра, сшытыя па яго схемах у наш час, распрацаваныя ім тканіны і іншае. Усё гэта прывезена з Дзяржаўнага музея тэатральнага і музычнага мастацтва ў Санкт-Пецярбургу.

Экзатычная эклектыка — убory а-ля Бакст.

Дзякуючы Баксту, з шыкам праходзілі пастаноўкі «Клеопатры», «Шахеразады», «Дафніса і Хлоі», «Карнавала». З Расіі прывезлі яшчэ і рарытэтыя фотаздымкі пастановак, аформленых Бакстам, дзе бліскуча выступалі танцоры Тамара Карсавіна, Вацлаў Ніжынскі, Міхаіл Фокін. Упершыню ў Мінску — дзве тэатральныя афішы аўтарства знакамітага французскага пісьменніка, мастака і кінарэжысёра Жана Както вышынёй амаль да столі.

Ствараючы касцюмы для тэатральных пастановак, Бакст прыцягнуў увагу заканадаўцаў парыжскай моды — Поля Пуарэ і Жанні Пакен. Праз некаторы час паненкі выстройваліся ў чаргу да мастака па новыя ўборы і парадныя наконт стылю. Яму падабалася рабіць аддэзны, у якім жанчына пераўвасаблялася ў німфу ці багіню. Гэта былі не проста сукенкі і спадніцы, а складаныя творы мастацтва.

Ключавым звязном у адзенні ад Бакста быў арнамент. Многія прадуманыя ім геаметрычныя кампазіцыі мелі як практычны (схаваць недахопы фігуры), так і эстэтычны сэнс. Жывасць кветак і абстрактную стылістыку Бакст запазычыў, вывучаючы мастацтва індзейцаў, раскошы і багацце, натхняючыся Персіяй і Турцыяй, умёнае вынаходліва спалучаць простыя элементы, не перагружаючы сілуэт, — з антычнай культуры. Можна сказаць, што Бакст — яшчэ і адзін з заснавальнікаў новай плыні ў выяўленчым і дэкаратывым мастацтве Францыі пад назвай арт-дэко.

Марыя ВОЙЦІК.
Фота аўтара

Леў Бакст. Эскіз касцюма Жар-птушкі да аднайменнага балета.

ФАКТЫ З ЖЫЦЦЯ БАКСТА

✓ Пра беларускую бабулю Бакста, чыё прозвішча ўзяў юны Леў Хаім Розенберг, ведаючы ўсе, хто хоць нешта чуў пра выстаўку. Але яго дзед — не менш каларытны персанаж. Прадпрымальніцкую «жылку», а таксама любоў да раскошы Леў атрымаў у спадчыну ад яго. Паспяхова гандляваў сукном вельмі любіў свецкае жыццё. У кватэру на Неўскім, дзе нейкі час жыла сям'я, перанёс атмасферу сапраўднага французскага салона, упрыгожыўшы яе старадаўняй мэбляй, шоўкам (ім абцягнулі сцены), пазалочанымі клеткамі з канарэйкамі... Магчыма, яшчэ тады маленькі Лёвачка стаў марыць пра Парыж.

✓ Экспазіцыю ў Мінску ўпрыгожвае адна з першых карцін Марка Шагала, які вучыўся ў Льва Самойлавіча ў Пецярбургу, а потым з цеплынёй успамінаў настаўніка. Той, дарэчы, быў даволі строгім педагогам, часта крытыкуючы метафарычныя вольнасці будучага знакамітага авангардыста. Але такім чынам Бакст хацеў толькі падштурхнуць мастака, бо талент яго заўважыў вельмі хутка. На выстаўцы — адна з першых карцін Шагала «Лунацік», напісаная ў 1911 годзе.

✓ Аляксандр Бена, апісваючы Льва Бакста, казаў пра яго вельмі супярэчліва: правільныя рысы твару — але невялікія вочы, ярка-рудыя валасы, пярэчывы голас — але сарамліва манера трымацца. Самы яркі вобраз мастака можна ўбачыць на яго аўтапартрэце — белая кашуля, шырокі чорны бэрэт і пранікнёны погляд, поўны прагі да жыцця. У яго ёсць чаму павучыцца.

Пашырэнне сэнсаў

Адным з унікальных мерапрыемстваў Года культуры, якім аб'яўлены 2016-ты, стане рэспубліканская акцыя «Беларусь, я люблю цябе», што аб'яднае два святы — Дзень закаханых і Міжнародны дзень роднай мовы. Сэнс маркіравання года словам «культура» заключаецца ў папулярнасці ўласных нацыянальных дасягненняў. Вось і гэтае свята, што пройдзе сёння, 13 лютага, каля гістарычнага цэнтра горада — Мінскай ратушы і ў гандлёвым цэнтры «Сталіца», трымае кірунак на беларускія матывы — у музыцы, літаратуры, стравах, тавараў для продажу.

Кажуць, Дзень святога Валянціна даўно стаў не проста прыватным святам, але і нагодай прызнавацца не толькі ў каханні — у любові таксама. Калі наведваць галаканцэрт «Беларусь, я люблю цябе», што пачнецца сёння а 12-й гадзіне, прызнанне маецца на ўвазе. Каля мінскай ратушы вядомыя выканаўцы заспяваюць папулярныя песні, беларускія аўтары будучы прэзентаваць кнігі (будзе магчымасць падпісаць),

выступаць паэты. Пляцоўка «Смачна есці...» прапануе беларускія стравы, а на кірмашы будучы прадавацца, вядома ж, тавары беларускіх вытворцаў.

У гэты дзень акцыя пройдзе і ў гандлёвым цэнтры «Сталіца» з праграмай «Маладзё — за родную песню», дзе маладзёжныя калектывы і студэнты ўніверсітэта культуры выканаюць беларускія народныя песні.

Увогуле план Года куль-

туры ўключае ў сябе больш як 120 мерапрыемстваў, прычым «культура» тут разглядаецца ў самым шырокім сэнсе — гэта не толькі мастацтва, але і прававы, эканамічны, вытворчы, інфармацыйны аспекты, чалавечыя адносіны. Усе напрамкі закранаюцца ў спецыяльным плане, дзе пад кожны кірунак падведзены пэўныя мерапрыемствы. «Рэалізацыя плана, мы спадзяёмся, дапаможа падняць агульны ўзровень культуры грамадства ва ўсіх сферах, — кажа першы намеснік міністра культуры Ірына ДРЫГА. — У гэты год мяркуецца распрацаваць на перспектыву асновы дзяржаўнай культурнай палітыкі. У нас ёсць моцная прававая і эканамічная база, Кодэкс аб культуры. Акрамя гэтага, ва ўрадзе разглядаецца

14 лютага можна прызнавацца не толькі ў каханні, але і ў любові

Праграма культуры Беларусі, якая, спадзяёмся, у хуткім часе будзе прынята. Тут распісаны аб'ёмы дзяржаўнай падтрымкі і мерапрыемствы, якія мы з яе дапамогай зможам рэалізаваць у 2016–2020 гадах. Нам трэба наперад вызначыцца з прыярытэтамі, і разам з нашай творчай інтэлігенцыяй, навукоўцамі, спецыялістамі сферы мы хочам распрацаваць і абмеркаваць дакумент, абапіраючыся на які зможам рэалізаваць дзяржаўную палітыку».

Міністэрства плануе сёлета таксама правесці новыя конкурсы на вызначэнне Чалавека года і найлепшага горада ў сферы культуры, найлепшага дзяржаўнага органа, што займаецца рэалізацыяй культурнай палітыкі на мясцовым узроўні. Мяркуецца, гэтыя конкурсы

не будуць аднаразовымі.

Бягучы год так прыемна багаты на юбілейныя выбітныя беларускія творцаў. Мерапрыемствы, прымеркаваныя да 75-годдзя Уладзіміра Мулявіна, пачаліся ўжо, мы адзначаем таксама 125-годдзе Максіма Багдановіча, юбілей Івана Шамякіна, Івана Мележа, Алаізы Пашкевіч і іншых. Дарэчы, на мінулым тыдні, апроч кампазітара Эдуарда Зарыцкага, дні нараджэння адзначылі народны мастак Георгій Паплаўскі, народны артыст Міхаіл Дрынеўскі.

Працягам гэтага тыдня і акцыі «Беларусь, я люблю цябе» стануць мерапрыемствы, прымеркаваныя да Міжнароднага дня роднай мовы, які адзначаецца 21 лютага.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviazda.by

■ На экране

КАМУНАЛЬНАЯ САТЫРА

Літаратурны музей імя Петруся Броўкі сёння ладзіць вечар эстонскай анімацыі, дзе адбудзецца знаёмства з творчасцю цікавых мастакоў — Прыйна Пярна, які працуе ў сферы анімацыйнага кіно з 1977 года, і Вольгі Пярн — нашай суайчынніцы, якая да сустрэчы з мастаком працавала на студыі анімацыйнага кіно «Беларусьфільма».

З 2005 года аўтары ствараюць сумесныя праекты. Вечарам увазе наведвальнікаў будзе прадстаўлены кароткаметражны анімацыйны фільм «Вадалазы пад дажджом», асабліва цікавы, як лічаць арганізатары, напярэдадні Дня закаханых.

Анімацыйная стужка, знятая ў 2009 годзе, атрымала ўжо больш за трыццаць узнагарод. Самы аўтары характарызуюць свой фільм як «камунальную сатыру», якая ў іранічнай манеры паказвае адзін дзень з жыцця сям'і вадалаза і дантыста.

Вікторыя АСКЕРА.

Творцы

КАМПАЗИТАР,
ЯКІ НАБІЎ РУКУ НА КВЗ

Кампазітар, народны артыст Беларусі Эдуард ЗАРЫЦКІ адсвяткаваў сямідзесяцігоддзе, атрымаў віншаванне ад імя Прэзідэнта (і не толькі), паслухаў сваю музыку ў выкананні Нацыянальнага акадэмічнага канцэртнага аркестра пад кіраўніцтвам Міхаіла Фінберга і ў выніку сказаў: «Я ўсё жыццё іграў музыку для некага, а сёння — першы дзень, калі ігралі для мяне аднаго».

У аўторак адна з залаў кінастудыі «Беларусьфільм» стала месцам ушанавання вядомага кампазітара-лесенніка Эдуарда Зарыцкага, за плячыма якога і сімфоніі, і канцэрты для камернага аркестра, і праца ў тэатры, і стварэнне кампазіцый для кіно, і дзіцячая музыка, і песні на вершы беларускіх паэтаў, і нарэшце шматгадовая праца ў калектыве Нацыянальнага акадэмічнага аркестра пад кіраўніцтвам Міхаіла Фінберга. Ён стварыў безліч кампазіцый на творы Адама Міцкевіча, Ніла Гілевіча, Якуба Коласа, Рыгора Барадудзіна, Францішка Багушэвіча, Янкі Лучыны, Максіма Танка, Змітрака Бядулі і іншых беларускіх аўтараў. Вы можаце памятаць матывы песень «Развіталыя гастролі», «Начныя вогнішчы», «Паверце, дзеванькі». Міністр культуры Барыс Святлоў згадаў, што творчы багаж кампазітара на сённяшні дзень налічвае больш 600 толькі песень.

«Галоўнае, што вы пішаце іх з любоўю, — звярнуўся міністр да кампазітара. — Ёсць тэмы любові да радзімы, да працы, да навакольнага свету, але абавязкова яшчэ і каханне да жанчыны. Гэта, на мой погляд, стварае моцны мелас, які так правільна слухачоў і прывіліжвае вашага таленту. Тое, што вы працуеце больш як дваццаць гадоў у гэтым цудоўным калектыве (маецца на ўвазе аркестр пад кіраўніцтвам Міхаіла Фінберга. — Аўт.), таксама перадумова

Фота Юрыя ІВАНЮША.

поспеху і раскрыцця вашага таленту. Года не прайшло, як калектыв пераехаў у будынак Нацыянальнай кінастудыі «Беларусьфільм». Вы яшчэ малады кампазітар, і мне здаецца, у вас павінна не тое што адкрыцця новая старонка творчасці, але гэта памяшканне яшчэ і дасць штуршок для стварэння музыкі для беларускіх фільмаў».

У адказ на наша пытанне аб працы ў кінапраектах Эдуард Барысавіч згадаў сваю апошнюю работу:

— Гэта была музыка для дакументальнага фільма «Паэт Мікалай Мінскі». Мне падабаецца пісаць для кіно. Я ўдзельнічаў у стварэнні мультфільмаў («Папяровая казка», «Рак-пустэльнік і ружа». — Аўт.), і гэта падаецца мне найбольш цяжкай — бо ўсё трэба лічыць па секундах — але і надзвычай цікавай работай. Праца для тэатра таксама вельмі цікавая, як і стварэнне музыкі для дзяцей, дзе трэба ўлічваць іх сучасны светапогляд. Гэта ж не тыя дзеці, што былі раней. Нядаўна ў філармоніі адбыўся вялікі канцэрт, дзе дзіцячыя калектывы спявалі мае харавыя творы. Я перарабіў некаторыя старыя песні, спецы-

яльна для дзіцячага хору напісаў новыя. У нас ёсць пэўная праблема з рэпертуарам — як мог, я папоўніў недахоп. Я люблю глядзець на твары дзяцей, калі ім падабаецца тое, што яны спяваюць. Таму што, бывае, яны ўспрымаюць тое, што мы пішам, як манную кашу, і пяюць праз сілу.

— Атрыманне такой колькасці віншаванняў народнымі артыстам — безумоўна, важная адзнака. А вы самі задаволены сваімі прафесійнымі дасягненнямі?

— Я лічу, што да канца сваёй працы нельга быць задаволеным, але ўсё, што змог, я зрабіў. Праўда, гэта мне і падабалася — я працаваў у жанрах, якія мне бліжэй і, як мне падаецца, у мяне найлепш атрымліваюцца. Сёння ў аркестры Міхаіла Фінберга, дзе я працую, мы ствараем цыклы песень на вершы беларускіх паэтаў, а гэта вельмі важна, таму што гэтым амаль ніхто сёння не займаецца.

— А не крыўдна, што вы больш вядомы дзякуючы эстраднай музыцы, а не сімфоніям, кампазіцыям для тэатра?

А ў выніку стварыў сімфоніі і больш як 600 песень

— Не, я разнажанравы кампазітар — працую і ў сур'ёзнай музыцы, і ў эстрадзе. У свой час я шмат пісаў для КВЗ, мы тады выступалі ў Маскве, і вось у гэты час трэба было пісаць шмат рознай музыкі. Я тады набіў руку. Мой педагог па кампазіцыі прафесар Анатоль Васільевіч Багатыроў не вельмі стаюча ставіўся да такой музыкі і схіляўся да таго, што трэба быць акадэмічным, сур'ёзным музыкантам. Таму я яму не прызнаваўся.

— А як Анатоль Багатыроў адраагаваў, калі даведаўся пра вашае сумяшчэнне акадэмічнай музыкі з папулярнай?

— Я ўжо ў яго не вучыўся, калі ён даведаўся. Але мне ўсё, што звязана са словам, было бліжэй. Думаю, і дзеці з дзяцінства павінны слухаць жывую музыку, голас маці. Мне з гэтым пашанцавала ў свой час, таму меладызм, напэўна, ужо ў крыві.

— Наколькі ведаю, Анатоль Багатыроў навучыў вас пісаць музыку кожны дзень. Сёння вы па якім графіку працуеце?

— Ён быў для мяне не толькі настаўнікам (а ўвогуле вельмі важна трапіць да «свайго» настаўніка) — ён быў для мяне як бацька. Анатоль Васільевіч даў мне шмат разумных парад, мудрых рэчаў, за якія я яму ўдзячны. Так, я кожны дзень нешта пішу, у прафесіянала заўсёды павінна быць натхненне. І мой настаўнік казаў: «Пакуль пішацца — пішы, можа быць, заўтра такога натхнення не будзе».

— Вы неяк казалі, што стараецца пісаць музыку толькі тады, калі ў вас добры настрой, а настрой жа не падрабіш.

— Я дастаткова вясёлы чалавек і ў мяне рэдка бывае дрэнны настрой. Таму і напісана шмат. І сёння, хоць звычайна я іграю для іншых людзей, упершыню ў жыцці ігралі для мяне аднаго.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviazda.by

Пісьменнікі
дзвюх краін —
У адным выданні

Два выдавецтвы — з Мінска і Масквы — стварылі ўнікальную дзіцячую кнігу «Звонкія фарбы слова», у працы над якой паўдзельнічалі самі дзеці — больш за сто вучняў Мінскай дзяржаўнай гімназіі-каледжа мастацтваў і Маскоўскай дзяржаўнай спецыялізаванай школы акварэлі Сяргея Андрэйкі намалювалі ілюстрацыі да выдання.

У сумесны праект дзвюх краін увайшло каля шасцідзесяці твораў беларускіх і расійскіх аўтараў — гэта як паэзія, так і проза, як класіка, так і сучасная літаратура. Якім Колас, Міхаіл Багдановіч, Сяргей Грахоўскі, Наталля Ігнаценка, Аляксей Дудараў, Васіль Зуёнак, Георгій Марчук, Алесь Бадак і іншыя аўтары — аўтарскі ўклад у дзіцячы зборнік з нашага боку. Тут жа можна пачытаць Льва Талстога, Антона Чэхава, Максіма Горкага, Мікалая Носава, Міхаіла Зошчанку, Міхаіла Прышвіна і іншых рускіх пісьменнікаў. Кніга была зроблена за доволі кароткі тэрмін — ад пачатку да канца выдавецкага працэсу прайшло паўтара месяца.

Справу стварэння зборніка ўзялі на сябе мінскае выдавецтва «Бяловагруп» і маскоўскае «Планета» ў рамках выдавецкай праграмы ўрада Масквы. «Сёння выдаецца дастаткова шмат дзіцячых кніг, у тым ліку з ілюстрацыямі самых вядомых мастакоў, — кажа старшыня савета дырэктараў выдавецка-пабліграфічнага комплексу «Падольская фабрыка афсетнага друку», прэзідэнт Гільдыі выдаўцоў перыядычнага друку Расіі Сяргей МАІСЭЕУ. — Але хацелася паглядзець, як бачаць і разумеюць творы самі дзеці. Гэта нарадзіла ідэю, каб яны самі стварылі ілюстрацыі да будучага выдання. Без гэтага кніга была б звычайнай і стандартнай, а ў выніку яна адпавядае назве, тут вельмі шмат фарбаў, і я спадзяюся, што гэтыя фарбы зробяць сваю справу. Я магу казаць і як спажывец. Мая ўнучка (яна зараз у трэцім класе) была адным з першых чытачоў. Часам яе даводзіцца прымушаць чытаць, а тут яна засвоіла восем твораў запар — гэта паказальнік. Я спадзяюся, што ў нашых самых маленькіх спажывцоў выданне народзіць цягу да чытання».

Тацяна БЯЛОВА, дырэктар выдавецтва «Бяловагруп», лічыць выданне гэтай кнігі магчымасцю выйсці беларускім аўтарам да расійскага чытача, да больш шырокай аўдыторыі. 5 тысяч асобнікаў разыдзецца ў беларускіх школах, 10 тысяч атрымаюць школы Масквы. І канешне ж, маладыя аўтары ілюстрацый сталі ўладальнікамі асобнікаў кнігі, у стварэнні якой яны ўласнарадна паўдзельнічалі.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviazda.by

Юрый ПЯТКЕВІЧ:

Работы гэтага мастака і пісьменніка знаходзяцца ў многіх музеях і прыватных калекцыях, яны выстаўляліся ў Маскве і Варонежы, але ў Беларусі, на радзіме творцы прадстаўлены ўпершыню.

Творчы лёс спадара Юрыя склаўся так: ён скончыў Вышэйшыя курсы рэжысёраў і сцэнарыстаў у Маскве, тут жа і пачаў друкавацца, выдаваць кнігі, ладзіць выстаўкі. Цяпер мастак жыве і працуе на Стаўбцоўшчыне, але мае майстэрню і ў расійскай сталіцы: творчы асяродак вялікага культурнага цэнтры спрыяе рэалізацыі многіх задумак. Цікава, што штуршком для правядзення выстаўкі Юрыя Пяткевіча ў старажытным Заслаўі стала зусім іншая задумка мастака. Ён ужо шмат гадоў клапоціцца пра памяць і спадчыну мастака-беларуса, якога амаль не ведаюць на радзіме, — Валяціна Юшкевіча.

— У Маскве, на Калітніцкіх могілках, служыў святаром наш зямляк Валяцін Юшкевіч, родам з Піншчыны. Ва ўзросце прыкладна 45 гадоў ён пачаў малюваць. Сёння работы Юшкевіча сталі амаль класікай наўнага мастацтва, яны захоўваюцца і ў прыватных калекцыях, і ў Музеі наўнага мастацтва ў Маскве. Я ў свой час многа пісаў пра гэтага мастака ў газетах і часопісах, у мяне нават атрымалася зладзіць у Маскве некалькі яго выставак. Таму вырашыў прадставіць работы Юшкевіча і на радзіме.

Падчас гутаркі Юрый Пяткевіч прызнаўся, што баіцца быць незразуметым на радзіме. Але разам з тым да выставак і да крытыкі ў свой адрас мае своеасаблівае стаўленне:

— Любая выстаўка — не вельмі прыемнае мерапрыемства для мяне,

«КАЛІ МАЛЮЮ —
СЭРЦА ЧЫСЦЕЕ»

Да 28 лютага ў Гісторыка-культурным музеі-запаведніку «Заслаўе» праходзіць мастацкая выстаўка Юрыя Пяткевіча

вельмі цяжкае. Я ведаю: не трэба чакаць толькі добрых водгукў. Натуральна, заўсёды будуць людзі, якія скажуць, што работы вельмі добрыя, але не варта да іх прыслухоўвацца.

Мне вельмі важна перадаць цяпло чалавека.

Наадварот, варта шукаць людзей, якія выкажуць свае крытычныя заўвагі. У гэтым і заключаецца сэнс выстаўкі — каб час ад часу выпрабавалі сябе, выходзіць з зоны камфорту. Без гэтага проста немагчыма. Нельга сцвярджаць, што абсалютна ўсе работы мастака ці пісьменніка маюць аднолькавую каштоўнасць. Нават выдатны геній Дастаеўскага прабліскае толькі ў некаторых кнігах, а многае ў яго не атрымалася. Калі мы так кажам пра Дастаеўскага, то што казаць пра мяне? Калі прыходжу на мастацкую выстаўку і бачу хоць некалькі работ, якія ў творцы сапраўды атрымаліся, — гэта вялікая радасць і вельмі добры вынік.

Юрый Пяткевіч кажа, што і малюе карціны, і піша кнігі толькі для сябе, што літаратура і мастацтва маюць

для яго аднолькава важнае значэнне ў жыцці. Але найбольш творца любіць працаваць над партрэтамі:

— Мая знаёмая, літаратурны крытык Ала Марчанка, чый муж быў мастаком, неяк сказала: «Хто з мастакоў добра снег пісаў? Толькі лічаныя людзі. Здаецца, снег — такая звычайная рэч, але паспрабуй напішы!». А як жа тады напісаць партрэт чалавека з чыстым сэрцам? Я даўно намалюваў партрэт маёй бабулі, але нядаўна гэтую работу падпраўляў. Заўважыў, з якой любоўю гэта раблю. Бабуля вельмі даўно памерла, але толькі зараз, ужо ў сталым узросце, я зразумеў, як моцна яе люблю. Малюваць так цяжка, што ўся душа становіцца надзвычай тонкай, а сэрца чысцей. У гэтым і сэнс маёй працы — каб сэрца чысцела. Можна, нехта паглядзіць на мае карціны, прачытае апавяданне — і маё імкненне да чысціні перадасца.

Некалі я пазнаёміўся з дзяўчынай, якая піша іконы. Яна мае вельмі хворое сэрца і аднойчы ледзь не памерла. Магчыма, з-за гэтага з'явілася такая неверагодная чысціня яе сэрца, адбілася на цэласным вобразе. І я, калі знаходзіўся каля такога чыстага сэрца, адчуваў, што і сам станаўлюся леп-

шым. Вельмі захацеў намалюваць яе партрэт, але гэта было амаль немагчыма! Усё ж узяўся за працу. Пішучы гэты партрэт, я нават не стараўся перадаць прапорцыі твару, бо калі пра іх шмат думаеш, то прападае найбольш важнае. Хацелася захаваць менавіта цэласны вобраз. Я не мог прасіць пазіраваць, пісаў па памяці. І, ведаеце, партрэт атрымаўся. Яго рэпрадукцыю можна пабачыць на вокладцы кнігі маіх апавяданняў «З птушкай на галаве».

Сапраўды, я часта пішу партрэты. Гэта мне цікавей за ўсё. На свеце многа добрых людзей! Мне вельмі важна перадаць цяпло чалавека, але гэта надзвычай цяжка і таму мала каму ўдавалася. Хоць трохі расказаць пра гэтых добрых людзей — думаю, што ў гэтым і ёсць сэнс маёй творчасці.

Мастак і пісьменнік распавядае, што яго проза крыху адрозніваецца ад мастацкіх работ:

— Мае многія апавяданні — пра п'яніч. Жыццё такое. Бывае, толькі пахаванні ды пахаванні. Людзі паміраюць адзін за адным. Але ёсць і каханне. Я стараюся, каб і ў прозе прысутнічала гэтая чысціня.

Сваё рашэнне жыць і працаваць на Стаўбцоўшчыне, збудаваць тут

Зона камфорту

Юрый Пяткевіч. Аўтапартрэт.

майстэрню, бавіць многа часу ў спакоі, далёка ад гарадскога тлуму Юрыя Пяткевіч тлумачыць так:

— Тут — магілы маіх дзядоў і прадедаў, ад іх далёка ад'язджаць не трэба. Ды і жыццё тут іншае: закончыў работу, сеў на ровар — і паехаў купацца ў Нёмане. Пасля гэтага — я ўжо не проста адпачыў, але адчуў, што вада — жывая.

Плаўныя лініі, вытанчаныя рысы твару, някідкія колеры пастэльных адценняў, празрыстыя, амаль незямныя вобразы... Усе мастацкія работы Юрыя Пяткевіча разглядаюцца па свеце, разам іх убацьчы немагчыма. Але і пра выданне альбома мастак не думае. Кажа, што яго карціны ў рэпрадукцыях нібыта знікаюць, не атрымліваюцца, губляюцца частку чароўнага шарму. Таму аматарам мастацтва варта трымаць шлях у Заслаўе, каб не прапусціць магчымаць пабачыць цэлую выстаўку новых карцін гэтага выдатнага творцы.

Марына ВЕСЯЛУХА.

ЦІХАН КІСЯЛЁЎ: МОЦНЫ АРЭШАК

або Вышыні школьнага настаўніка

Пасля таго, як 4 кастрычніка 1980 года ў аўтамабільнай катастрофе загінуў Пётр Машэраў, папулярны і аўтарытэтны ў народзе кіраўнік рэспублікі, вышэйшае савецкае кіраўніцтва нядоўга думала над тым, хто будзе яго пераемнікам: ужо праз некалькі дзён у Мінск з пасады намесніка Старшыні Савета Міністраў СССР вяртаецца Ціхан Якаўлевіч Кісялёў. Асоба, не менш, чым Машэраў, вядомая ў Беларусі. 19 гадоў да таго ён узначальваў рэспубліканскі Саўмін, а апошнія два гады — быў намеснікам Аляксея Мікалаевіча Касыгіна, кіраўніка савецкага ўрада.

Так склаўся іх лёс, што на працягу многіх дзесяцігоддзяў Машэраў і Кісялёў ішлі поруч па службовай лесвіцы, ці, лепш сказаць, — след у след, быццам адцяняючы адзін аднаго. І вось 16 кастрычніка 1980 года Ціхан Якаўлевіч займае найвышэйшую партыйную пасаду ў БССР: на пленуме ЦК КПБ яго выбіраюць першым сакратаром рэспубліканскай партыйнай арганізацыі.

ПАЛІТЫКА, ПАДОБНАЯ НА СПОРТ

Ён — аднагодак нашай газеты: 12 жніўня наступнага, 2017 года, Ціхану Якаўлевічу споўнілася 6 100 гадоў. У Беларусі, сапраўды, добра памятаюць Машэрава, Мазурава, Панамарэнку, а Кісялёў для сучаснікаў чамусьці застаецца ў цені. Папярэднія яго юбілейныя даты прамільгнулі неяк незаўважна. Хоць за многія гады працы на пасадах Старшыні Савета Міністраў БССР і на пасадах першага сакратара ЦК КПБ Ціхан Кісялёў зрабіў для рэспублікі нічоў не менш, чым яго вядомыя папярэднікі.

Нарадзіўся ён у вёсцы Агародня-Кузьмінская (цяпер Добрушскі раён Гомельскай вобласці) у стараверскай сялянскай сям'і. Бацька памёр рана, калі Ціхану было толькі два гады. Скончыў Рэчыцкае педагагічнае вучылішча, завочна — Гомельскі педагагічны інстытут. З 1936 года — на педагагічнай рабоце ў школах Ельскага раёна Гомельскай вобласці. Выкладаў беларускую мову і літаратуру. Калі пачалася вайна, настаўніка ў армію не прызвалі па стане здароўя, і ён з сям'ёй быў эвакуаваны ў Сталінградскую вобласць, ва Урупінскі раён. Там, у самай глыбіні Расіі, Ціхан Якаўлевіч у гады ліхалецця тры гады працаваў настаўнікам, дырэктарам мясцовых сельскіх школ. Маладому дырэктару трэба было думаць не толькі пра вучэбны і выхавальны працэсы, але і аб тым, як і чым пракарміць галодных мясцовых і эвакуаваных дзетак. Праціць грошай — гэта не выйсе, таму рашэнне школай, самастойна, зарабіць на хлеб прыйшло само сабой. Кісялёў выбіў у мясцовым калгасе кавалак зямлі, і ўсё лета разам з вучнямі працавалі на прышкольным участку. Восенню з'явіўся першы ўраджай — капуста, буракі і бульба. Потым сабралі насенне сланечніка і адвезлі на завод. Усю зіму дзеці ў школе Кісялёва былі сытымі: бульбу пяклі на сланечнікавым алеі...

Вярнуўшыся ў 1944-м у вызваленую Беларусь, Ціхан Кісялёў пачаў партыйную кар'еру. Яго ўзыходжанне да вяршыні ўлады было імклівым. У 1948 годзе ён трапіў у апарат ЦК

партыі, а ўжо праз чатыры гады едзе ў Брэст на пасаду першага сакратара абкама КПБ. Затым яго абіраюць сакратаром, другім сакратаром ЦК КПБ, а ў 1959-м Ціхан Кісялёў займае пасаду Старшыні Савета Міністраў БССР.

Побач быў Пётр Машэраў, які таксама прайшоў няпросты прыступкі службовай лесвіцы і на Брэстчыне, і ў апарце ЦК. У 1965 годзе тагачаснага беларускага лідара Кірылу Трафімавіча Мазурава «забралі» ў Маскву 1-м намеснікам Старшыні саюза Саўміна, і на бюро ЦК КПБ паўстала пытанне аб новым «партыйным важаку». З разрывам у адзін голас перамог другі сакратар ЦК Пётр Машэраў. І Ціхан Якаўлевіч заставаўся на «народнагадаспадарчым пасту» яшчэ больш за дзесяць гадоў.

Пасада кіраўніка рэспубліканскага ўрада вымагала быць заўсёды ў цені партыйнага лідара. І ў гэтым палітыка падобная на спорт. Можна бегчы ўсю дыстанцыю першым, але на фінішы апынуцца другім ці трэцім, долі секунды прайграўшы на апошніх метрах. Воляй лёсу Ціхан Якаўлевіч у далейшым, праўда, узначаліў БССР, але адбылося гэта пасля трагічных падзей і не ў самы зручны для яго момант, паказаўшы, наколькі прывіднай можа быць перамога, якая дасталася вельмі позна...

Аб першых гадах яго партыйнай дзейнасці вядома няшмат. Біяграфічныя даведнікі і слоўнікі скупа паведамляюць, што Ціхан Якаўлевіч, напрыклад, «умела кіраваў развіццём народнай гаспадаркі Брэсцкай вобласці, і неўзабаве вобласць па многіх паказчыках выйшла ў лік перадавых у рэспубліцы».

Акрамя таго, і пра гэта таксама мала вядома, Ціхан Якаўлевіч заваяваў папулярнасць у народзе як абаронца беларускай мовы. Чэрвеньскі (1953 года) пленум ЦК КПБ быў першым у гісторыі Кампартыі Беларусі пленумам, у якім даклад (М.В. Зімяніна, якога з Масквы вылучылі на пасаду 1-га сакратара ЦК КПБ замест Мікалая Патоличава) чытаўся на беларускай мове. Тады па ініцыятыве Берыі было прынята рашэнне ўзмацніць кіраўніцтва саюзных рэспублік менавіта мясцовымі кадрамі.

Выступаючы ў спрэчках па гэтым дакладзе, першы сакратар Брэсцкага абкама партыі Ц.Я. Кісялёў ска-

З жонкай Нінай Фёдарунай Лапіцкай, 1953.

заў (захоўваем стыль): «У Брэсцкай вобласці з 13 раённых газет Толькі 4 выходзяць на беларускай мове, 9 да апошніх дзён выдаваліся на рускай... Можна доўга і многа гаварыць аб прычынах, якія прывялі да гэтага. Вядома, калі б у ЦК, Савеце Міністраў БССР справаводства было на беларускай мове, то і ў абкомах, аблвыканкомах, райкомах яно не змагло б інакш весціся. Калі б Міністэрства асветы не накіроўвала на працу ў якасці загадчыка аблгана, рана таварышоў, якія зусім не ведаюць беларускай мовы, у сваю чаргу органы народнай асветы не назначылі б дырэктарамі і завучамі школ людзей, якія не ведаюць беларускай мовы. Калі б міністр асветы перад настаўнікамі выступаў на роднай мове, то тады і настаўнікі выступалі б перад насельніцтвам на беларускай мове. А ў нас жа на беларускай мове выступаюць толькі на сесіях Вярхоўнага Савета БССР і на пасяджэннях Саюза пісьменнікаў пры абмеркаванні твораў беларускіх пісьменнікаў. Далей. Калі б дзеці кіруючых работнікаў-беларусаў вучыліся ў беларускіх школах, то, трэба думаць, што рабочыя і служачыя беларусы не ставілі б так пытанне — «прымайце маіх дзяцей толькі ў рускую школу»...

Праз тры гады Ц.Я. Кісялёў — ужо сакратар ЦК КПБ. З ліпеня 1956 года ён працуе другім сакратаром Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Беларусі. Менавіта па яго ініцыятыве, падтрыманай Кірылам Мазуравым 2 красавіка 1957 года, была прынята пастанова ЦК КПБ «Аб становішчы і мерах паляпшэння выкладання беларускай і рускай мовы і літаратуры ў школах рэспублікі», якая прадугледжвала развіццё беларускай нацыянальнай школы, мовы, літаратуры і культуры. Можна быць, шмат у чым дзякуючы гэтаму, 60-я—70-я гады папоўнілі беларускую літаратуру цэлым шэрагам новых імёнаў, папулярнасць якіх адчуваецца і сёння.

Мала каму вядома, што з імем Кісялёва звязана і рэабілітацыя ахвяр масавых палітычных рэпрэсій 30-х — пачатку 50-х гадоў. Менавіта ён у якасці другога сакратара ЦК КПБ узначаліў Камісію па рэабілітацыі, якую стварыў Цэнтральны Камітэт КПБ. Толькі ў 1954—1956 гадах у нашай рэспубліцы было рэабілітавана больш за 17 тысяч чалавек.

«КАБ НАВАТ МАСКВА ЗАЙЗДРОСЦІЛА»

У красавіку 1959 года Ціхан Якаўлевіч быў вылучаны на адказную пасаду старшыні Савета Міністраў Беларусі і працаваў на ёй да 1978 года. Першымі сакратарамі ЦК у гэты час, нагадаем, былі К.Т. Мазураў і П.М. Машэраў. З імёнамі гэтых трох людзей звязаны значныя поспехі БССР у эканамічным і культурным развіцці. Але ніхто — ні да Ціхана Кісялёва, ні пасля яго — не быў кіраўніком урада Беларусі такі працяглы час. Ча-

тыры пяцігодкі, чатыры пяцігадовыя планы. Хрушчоў змяніў Брэжнеў, «адлігу» — застой, а Кісялёў працаваў — 60-я—70-я. Гэта гады, калі Беларусь стала «зборачным цэхам СССР». У рэспубліцы быў наладжаны выпуск найноўшых мадэляў трактароў, грузавікоў, тэлевізараў, халадзільнікаў, будаваліся нафтахімічныя заводы, а сельская гаспадарка выходзіла на аб'ёмы, якія дазвалялі забяспечваць і Маскву, і

Гаспадарчая праца далёка ад лозунгавай летуценнасці, якой з лешкам было ў тыя гады, і мела на мэта дакладны разлік і выверанасць дзеянняў. Нягледзячы на ідэалагічны складнік савецкай эпохі з яе ўжо высмянымі лозунгамі і павышанымі абавязцацельствамі да ўсенародных свят, прамысловыя прадпрыемствы і сельская гаспадарка функцыянавалі, як падагнаныя шасцяронкі. Былы міністр фінансаў БССР Вячаслаў Шаціла ўспамінае: «Памятаю, запрасіў мяне да сябе Кісялёў. Гляджу — твару на ім няма, нервова ходзіць па кабінеце з кута ў кут. Асцярожна пытаюся, што здарылася, і чую ў адказ: «Патрэбны грошы на будаўніцтва Кургана Славы. У ЦК я сказаў, што грошай няма, а мне адказалі: павінен знайсці». Прыблізна гэтак жа будаваўся і шпіталь інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны. Гэта была ідэя Машэрава — разумная і высакародная, але для яе ўвасаблення ў рэспубліканскі бюджэт не было закладзена ні капейкі».

Пры Ціхане Кісялёве пачыналася падрыхтоўка да ўзвядзення Беларускага металургічнага завода ў Жлобіне. З яго імем звязаны ўвод у эксплуатацыю Сляпянскай воднай сістэмы, Салігорскай фабрыкі па пашыве вырабаў са штучнага футра, Мазырскага прадпрыемства па вытворчасці харчовай солі, завяршэнне будаўніцтва газа-

Візіт прэзідэнта Дэмакратычнай Рэспублікі В'етнам Хо Шы Міна ў БССР, 1959.

Ленінград. У Саюзе толькі БССР ды РСФСР тады не датаваліся з саюзнага бюджэту. Ды і хуткасьць, з якой у тыя гады беларуская эканоміка падымалася ўгару, уражвае. Таму ад урада рэспублікі патрабавалася філіграннае майстэрства ў кіраванні ўсімі галінамі, у іх «завязванні» ў адзіны эканамічны вузел. Клопатам дзяржаўнай важнасці былі забяспечэнне новабудуоўляў будматэрыяламі, вызначэнне планаў выпуску шын і хлеба, распрацоўка стратэгіі прамысловага росту з «абавязковым уводам новых магутнасцяў». І ўсё гэта не само па сабе, а ў саюзных маштабах, што прадугледжвала ўзгадненне ў маскоўскіх кабінетах кожнага кроку і кожнай лічбы, а часцей за ўсё не проста ўзгадненне, а адстойванне сваіх пазіцый, інакш «цэнтр» можа забраць усё, аж да апошняй цаглінкі.

правада Орша — Магілёў (90 км), Мазырскага нафтаперапрацоўчага завода, птушкафабрыкі «Дружба», стварэнне рэспубліканскага выдавецтва «Юнацтва», пачатак работы ў Мінску тэатра-студыі кінаакцёра, правядзенне ў Мінску Міжнароднай навуковай канферэнцыі «Славянскія культуры і сусветны культуры працэс», будаўніцтва Мінскага метрапалітэна...

Пракладваліся дарогі, раслі спартыўныя комплексы, развівалася навука.

«Гэта была асоба маштабная, неардынарная, — пісаў у сваіх мемуарах вядомы беларускі публіцыст Аляксандр Сімураў. — Разумны, дасведчаны, стрыманы. Заўсёды ведаў, што рабіць і як рабіць. Словам, валодаў усімі якасцямі буйнога дзяржаўнага дзеяча. У мяне склалася ўражанне, што ў

З калегамі-настаўнікамі Рэмезаўскай сярэдняй школы, 1940.

«ЗБОРАЧНАГА ЦЭХА» СССР,

Ц.Я. Кісялёў суправаджае 1-га сакратара ЦК КПСС М.С. Хрушчова ў ПНР, 1959.

хітраспляценнях нашага жыцця не існавала праблемы, якая была б не па зубах Ціхану Якаўлевічу. Яго здольнасці і асабістыя якасці як кіраўніка, вымушанага дзейнічаць у жорсткіх партыйных шорах, ва ўмовах пастаяннага суб'ектыўнага ціску вышэйшага партыйнага кіраўніцтва, высока цаніў Старшыня Савета Міністраў СССР Аляксей Мікалаевіч Касыгін. Мабыць, ён разумеў Кісялёва як ніхто іншы — сам жыві і працаваў у ідэяльна абстаноўцы, толькі маштабам яна была буйнейшай і, натуральна, непараўнальна больш складанай».

Міжволі тут задаецца пытаннем: як жа яму, гуманітарыю па адукацыі, удавалася пранікаць углыб самых складаных эканамічных праблем, дабівацца іх вырашэння? Характэрна, што адным з першых актаў Ціхана Кісялёва на пасадзе кіраўніка ўрада было ўпарадкаванне работы з лістамі грамадзян. Па яго ініцыятыве ранейшая «Прыёмная Савета Міністраў БССР» стала называцца «Прыёмная па скаргах і пісьмах працоўных». Гаворка ішла не проста пра замену шылды, а аб іншым змесце працы. Ціхан Якаўлевіч даў ўстаноўку: прымаць грамадзян павінны ўсе члены ўрада. Кіраўнік урада зацвярджаў расклад на месяц. Ён выконваўся няўхільна. Замены дапускаліся ў выключных выпадках.

Штомесяц складалася інфармацыя пра пошту, якую ён чытаў асабіста і па многіх узятых пытаннях даваў даручэнні. Піліп Лаўрэнцьевіч Коханаў, які ў 1965—1978 гадах быў старшынёй Дзяржплана БССР і намеснікам старшыні Савета Міністраў БССР, успамінаў:

«З Ціханам Якаўлевічам было вельмі цікава працаваць. Ён захапляў сваёй наўрымлівасцю, быў пытлівым, хутка схопліваў сутнасць, шырока думаў, прагнаўніка ў гаспадарчыя праблемы, і нас прымушаў да пастаяннага пошуку. Умеў глыбока аналізаваць, супастаўляць, аргументаваць і цаніў гэтыя якасці ў іншых. Памятаецца, у пачатковы перыяд яго дзейнасці як старшыні Савета Міністраў мы звялі ў брашуру каля ста паказчыкаў, па якіх рэспубліка адставала ад сярэдніх агульнасаюзных. Ён вывучыў іх дасканала, доўга ўтрымліваў у памяці, а памяць у яго была выключная. Дык вось, гэтымі лічбамі ён і карыстаўся кожны раз, калі трэба было абмяркоўваць планы, даваць эканамічныя абгрунтаванні просьбаў, з якімі даводзілася звяртацца ў саюзныя органы. Чалавек аналітычнага розуму, Ціхан Якаўлевіч надзвычай паважаў лічбу, не прыблізнаў, улічваў рэальныя магчымасці. Гэта апраўдвала яго цвёрдасць у прыняцці рашэнняў, дазваляла браць на сябе поўную адказнасць за іх ажыццяўленне...».

«Моцны арэшак, сапраўдны характар, — кажа пра яго Мікалай Слюнькоў, які працаваў першым сакратаром ЦК КПБ ужо пасля Кісялёва. — Вось як было, напрыклад, з будаўніцтвам металургічнага завода

ў Жлобіне. У Маскве разлічылі, што ў СССР трэба пабудаваць 17 такіх аб'ектаў. Кісялёў марудзіць не стаў, прычым не проста прасіў пачаць з Беларусі, а настойваў на самым сучасным аўстрыйскім абсталяванні. Тады я ўжо быў на пасадзе намесніка старшыні Дзяржплана СССР і шмат у чым дапамог земляку — нам было проста мець зносіны і вырашаць справы».

Мікалай Аляксандравіч Барысевіч узначалваў Беларускаю акадэмію навук 18 гадоў — з 1969 па 1987 год. Вось што пісаў ён пра гэты перыяд жыцця рэспублікі ў сваіх успамінах:

Л.І. Брэжнёў уручае Ц.Я. Кісялёву Залатую Зорку Героя Сацыялістычнай Працы, 1977.

«Аднойчы я зайшоў у кабінет Старшыні Саўміна Кісялёва, каб прасіць у яго 1 мільён долараў ЗША. Грошы з бюджэту патрэбныя былі для закупкі сучаснага навукаёмстага абсталявання. Трэба адзначыць, у 70-х гадах у СССР недастаткова ўвагі надавалася навуковаму прыборабудаванню. Кісялёў выслушаў мяне і прапанаваў правесці ў Мінску міжнародную выставу. «Няхай замежнікі прывязуць да нас свае самыя лепшыя распрацоўкі, мы паглядзім і выберам такое, каб нават Масква зайздросціла», — сказаў ён. Панаехала тады гасцей. І на мільён долараў мы купілі такую тэхніку, якой у тыя часы нават у Маскве не было, — гэта велізарная падтрымка была для айчынай навукі. Менавіта Кісялёў прапанаваў у Інстытуце фізікі стварыць грамадскі цэнтр — унікальнымі спектравымі, аптычнымі і магнітнарезананснымі прыборамі карысталіся розныя ВНУ, інстытуты. Людзі навукі дагэтуль удзячныя Кісялёву: пры яго падтрымцы ў акадэміі заснаваны пяць інстытутаў — біяарганічнай хіміі, электронікі, ядзернай энергетыкі...».

Неяк у 1964-м Кісялёў прапанаваў Кірылу Мазураву махнуць за грыбамі сем'ямі. Ад'ехалі кіламетраў 50 ад горада, паглыбіліся ў лес і раптам выйшлі на адкрытую паляну. Агледзіліся: побач разбураныя студні, падмуркі, абгарэлыя трубы печы. «Што тут было?» — пацікавіліся грыбнікі ў старога, які пасвіў побач

кароў. Той распавёў страшную гісторыю пра вёску Хатынь і яе жыхароў. Усю дарогу дадому Кісялёў і Мазурав гутарылі пра тое, як бы ўвекавечыць памяць пра людзей, якія тут жылі і трагічна загінулі. У хуткім часе былі прыцягнуты архітэктары, скульптары. А калі праект быў гатовы, то кіраўніцтва, а рэспубліку на той момант ужо ўзначаліў Машэраў, вырашыла, што ў адным мемарыяльным комплексе трэба ўвекавечыць не толькі Хатынь, але і ўсе іншыя спаленыя беларускія вёскі, якія не былі адноўлены пасля вайны. Іх было нямала — 186 вёсак. І, дзякуючы комплексу ў Хатыні, які адкрыўся ў 1969 годзе, ні адна з іх не забытая.

ЗАБЫВАЎ ПРА ДЗЕНЬ НАРАДЖЭННЯ

Што можна сказаць пра Кісялёва як пра чалавека? Па сведчаннях людзей, якія ведалі яго блізка, ці проста працавалі побач, гэта была самабытная натура. Ён быў добра эрудыраваны, выдатна ведаў беларускую літаратуру, на памяць чытаў многія урывкі з твораў Максіма Багдановіча, Янкі Купалы, Якуба Коласа. Дарэчы, да юбілеяў класікаў нашай літаратуры, у 1982 годзе, ён выступіў у газеце «Правда» з артыкуламі — «Застаецца ўзорам» (да 100-годдзя з дня нараджэння Я. Купалы) і «Шчодрое сэрца паэта» (да 100-годдзя з дня нараджэння Я. Коласа). Немалы рэзананс выклікалі і адказы першага

З народным пісьменнікам Беларусі Янкам Брылём, 1982.

нічога асаблівага на гэты дзень не планавалі. Дні нараджэння адзначаў без натоўпу міністраў і чыноўнікаў. Дома за сталом збіраліся сваякі і блізкія сябры сям'і. Дарылі гальштукі, шкарпэткі, адэкалон».

Дарэчы, пазнаёміліся Ціхан Якаўлевіч і Ніна Фёдарэўна ў 1937-м. Пасля заканчэння педагагічнага вучылішча Н. Лапіцкая па размеркаванні трапіла ў Ельскі раён Гомельскай вобласці. У жніўні павінна была адбыцца чарговая настаўніцкая канферэнцыя, але туды яна спазнілася — затрымалася ў дарозе. А сустрэліся яны ў Багуціцкай сямігодцы, дзе Ніна Фёдарэўна мелася працаваць. «Прыгожы, з багатай шавялюрай хлопец, які выкладаў беларускую мову і літаратуру, мне адразу спадабаўся. А як ён стараўся дапамагчы мне, гарадской дзяўчыцы, прывыкнуць да вясковага побыту! Сам знайшоў жыллё: для бяздзетнай пары гаспадароў я стала і дачкой, і кватаранткай, і настаўніцай», — успамінала яна шмат пазней.

Па словах Ніны Фёдарэўны, для сваіх вучняў Ціхан Якаўлевіч ужо тады быў аўтарытэтам. Бо дзеці вельмі адчуваюць любы фальш з боку дарослых, таму шчырасць маладога настаўніка вярталася яму з лішкам.

Паляванне, рыбалка, грыбы — усё гэта было так рэдка. «Ціхан з дзяцінства быў працаголікам, — распавядала Ніна Фёдарэўна. — Бацькі пазбавіліся ў два гады, маці — у 18. У школьныя гады насіў разам з братамі адну пару ботаў. Такое цяжкае жыццё некаторыя робіць слабымі, а ў Ціхана атрымалася наадварот. Праблемы і нягоды зрабілі яго працавітым, упартым, дапытлівым, таварыскім».

Але бывалі ў Кісялёва і хвіліны радасці, і падарункі. Фідэль Кастра аднойчы прывёз яму чарапаху. Генерал арміі і Герой Савецкага Саюза Іван Трацяк перадаў ваенны бінокль.

Кіраўнікі саюзных рэспублік дарылі стрэльбы (у калекцыі Кісялёва было дзесяць дубальтовак). Ведалі: Кісялёў

заўзяты паляўнічы. Птушак з прычыпу не страляў, ездзіў паляваць на кабаноў. А вось рыбацкае шчасце Кісялёў шукаў на Нарачы. Некалькі разоў, успамінае Ніна Фёдарэўна, выцягваў шчупакоў кілаграмаў па пяць.

Дарэчы, нягледзячы на велізарную занятасць па працы, сям'я ў Ціхана Якаўлевіча ніколі не была на апошнім месцы. Старшыня Савета Міністраў БССР, першы сакратар ЦК КПБ, намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР, кандыдат у члены Палітбюро ЦК КПСС, дэпутат Вярхоўнага Савета СССР, член Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР... Гэта ўсё — для краіны, а дома — проста муж для жонкі і тата дзвюх дачок. Напрыклад, у Кісялёва заўсёды хапала часу на сямейны «праект»: кожны тыдзень у кватэры вывешваўся новы нумар насценгазеты «Наша сям'я». Карэспандэнтамі былі ўсе члены сям'і — і дзеці, дачкі Людміла і Ангелія, і дарослыя. Тэматыка — таксама даволі шырокая. Кожны мог напісаць пра тое, што яго ў гэты момант хвалюе: бацькі апісвалі праказы дачок, ператвараючы займальную гульні ў элемент выхавання, дзяўчынкы таксама маглі выказаць сваю радасць ці нягзоду па любой сямейнай падзеі.

«Не магу сказаць, — распавядала яго дачка Людміла, што сям'я для бацькі была на другім месцы, хутчэй яна стаяла на адной планцы з працай. Кожную вольную хвілінку, адпачынак, выхадныя ён праводзіў з намі. Дзеці ні разу не чулі грознага: «Тата заняты!»».

Так, у Кісялёва былі свае прыцыпы: ніколі ён не меў асабістага аўтамабіля, акрамя службовай «Чайкі», дачу — таксама меў службовую. З партыйнага мінулага бацькі і мужа — толькі кватэра ў Мінску для ўсёй сям'і. Такі быў чалавек.

Ён пайшоў з жыцця 11 студзеня 1983 года, у 65 гадоў, ад невылечнай хваробы. Пахаваны Ціхан Якаўлевіч ў Мінску на Усходніх могілках.

Анатоль СЛАНЕЎСкі.

Спадчына Кісялёва — Беларускі металургічны завод у Жлобіне.

СПРАВА «КАТА», альбо Гісторыя аднаго рэзананснага затрымання

Неўзабаве ў Мінскім гарадскім судзе пачнецца працэс над удзельнікамі буйнога наркасіндыката, які трымаў амаль увесь рынак псіхатропаў у краіне.

ЗАТРЫМАННЕ ГОДА

Гэта быў пагодны лістападаўскі дзень 2014-га. Махліва, звычайны для многіх, але не для супрацоўнікаў Галоўнага ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй Міністэрства ўнутраных спраў. На іх кручок трапілася буйная «рыба», на якую так доўга палявала міліцыя. На адным са святлафораў на вуліцы Шырокай байцы «Алмаза» спынілі шыкоўны «Мэрсэдэс» і затрымалі яго кіроўцу. Падстава была яўна не ў парушэнні правілаў дарожнага руху. Гэтага каржакаватага хлопца ў цёмнай куртцы абвінавачалі ў збыцце наркатыкаў. Хто ведае, аб чым у той момант думаў арыштантаў? Толькі зразуме-ла было адно. Замест шыкоўных апартаменту і кулінарных прысмакаў яму ў перспектыве «свецяць» турэмная камера і банда.

Той год, на жаль, увайшоў у нашу гісторыю, як перыяд страшных і для звычайнага чалавека незразумелых трагедый. Многія з іх звязаны з ужываннем спайсаў — сінтэтычных курільных сумесяў. Знешне гэта проста лекавая трава, напрыклад падбел, якую акрапляюць хімічным рэчывам. Трава ды трава, але хто ж тады ведаў, што гэта «хімія» можа так негатыўна ўздзейнічаць на арганізм чалавека і выклікаць кардынальную змену ў паводзінах. Адзін хлопец пад дурманам шукаў у сваім знаёмым «чыпы». Прыцяцеля забіў, а яшчэ і сябе парэзаў. У Гомелі два маладзёны выдалі і сябру вочы. У некаторых іншых сітуацыях людзі проста «выходзілі» ў вокны... Што казаць, калі 75 працэнтаў ад усіх злачынстваў па лініі наркакантролю склалі затрыманыя тых, хто збываў альбо захоўваў псіхатропы. Загінулі больш за 20 чалавек, сотні патрапілі ў рэанімацыю. Аднак «Ката», як нашага героя называлі блізкія, такая інфармацыя, відаць, да пэўнага часу не вельмі турбавала. Вялікія грошы, якія можна было зарабіць на курільных сумесях, сквапнасць, рабілі сваю справу.

А ўсё пачалося яшчэ ў 2011 годзе. Забяспечанаму сыну паважаных бацькоў, відаць, захачелася зарабіць лёгкія грошы, і ён запустыў сайт «LegalMinsk», праз які вырашаў прадаваць незабароненыя міксы. Збываць спайсы з бяспечнымі інгрэдыентамі праз інтэрнэт было модна. Тады ўжо дзейнічалі некалькі падобных сайтаў, і ідэя «Ката» праз некаторы час спрацавала. А схема была наступная. На інтэрнэт-партале быў размешчаны тэлефонны нумар дыспетчара, у якога можна было замовіць у розных аб'ёмах тую ці іншую сумесь. Пасля званка аператар звязваўся і папярэдзваў аб кліента кур'ераў, якія чакалі пакупнікоў на Нямізе, плошчы Бангалор, каля станцыі метро «Пушкінская», буйных гандлёвых цэнтраў... «Да мяне прывозілі пэўную колькасць легальнай траўкі, якую неабходна было расфасаваць па пакетах, — падчас адной з размоў адзначыў адзін са старых распаўсюднікаў. — Рабіў гэта за дзесяць хвілін, а пасля ездзіў аддаваць траву і забіраць грошы». Ужо праз пэўны час дзеля асцярожнасці і кан-

спірацыі дылеры пачалі рабіць закладкі. Такім чынам кур'ер перастаў сустракацца з пакупніком, які аплачваў небяспечны тавар праз электронны кашалёк у інтэрнэце. Перад тым, як адправіць наркатыкі ў продаж, «Кот» пробнікі аддаваў на экспэртызу. Адзін — наркаманам, другі — хіміку, які мог правес-

пет вядзецца актыўны гандаль так званымі курільнымі сумесямі. На выхадных барыгі раздавалі візітоўкі найпрост каля метро «Няміга». Працуюць, не хаваюцца. Адказваюць усім на званкі». Міліцыянеры такіх гандляроў затрымлівалі, але з легальнымі міксамі іх прыходзілася адпускаць. Праўда, былі выпадкі, калі збытчыкаў сапраўды судзілі. І некаторым са сваіх кур'ераў «Кот» сам наймаў адваката, які прымушаў кур'ераў браць адказнасць на сябе і не выдаваць начальніка. Між іншым,

картак аднаго мабільнага аператара, якія пастаянна можна было мяняць для канспірацыі. Для сувязі часта выкарыстоўваў дадатак для мабільных тэлефонаў, у якім паведамленне пасля прачытання адразу знішчаецца.

Галоўны фігурант набыў кватэру ў Мінску, будоваў катэдж. Ён вельмі любіў грошы, дарагія аўтамабілі. Што казаць, калі на ягоным аўто быў нумар 0101. І «Кот» прызнаваўся, што з ягонай машынай віталіся нават супрацоўнікі Дзяржаўтінспекцыі, якія і падумаць не маглі, што перад імі едзе адзін з галоўных наркадылераў краіны. Больш недарэчную карціну і не прыдумаеш.

▲ У добры час выручка гэтага наркадылера толькі на аптовых продажх дасягала 7 тысяч долараў за дзень.
▲ Курільныя сумесі прадавалі праз інтэрнэт-крамы.

ці вызначыць, ці прысутнічае ў сумесі забароненае рэчыва. А часам нават прыходзіў і здаваў наркатыкі ў міліцыю. Тлумачыў тым, што ёсць наркаманы, якім такім чынам хочацца дапамагчы. Падобных экспертыз было дзясяткі. Калі ўсё было добра, з Масквы пастаўлялі буйную партыю хімічных рэчываў. І знаўцы, пераважна вопытныя наркаманы, ужо самастойна выраблялі і пакавалі мікс. Але часам здараліся форс-мажорныя абставіны. Бывала, вытворцы самі фатальна памыляліся, не разлічвалі з дазіроўкай, што прыводзіла да смерці.

З часам ланцужок наркабізнесу «Ката» пашырыўся. Для пазнавальнасці яго прадукта рабіўся нават адмысловы дызайн і на пачках з травой друкавалі выяву каня. Кур'еру становілася больш, і дзякуючы іх намаганням ён зарабляў нядрэнныя грошы. Кажуць, у добры час выручка гэтага наркадылера толькі на аптовых продажх дасягала 7 тысяч долараў за дзень. І гэта без уліку «рознічнага гандлю»!

Залежных ад наркатыкаў у гэтай наркарцелі было не так шмат. Такія першымі могуць трапіць пад падазрэнні, арышт, а пасля і расколюцца адразу. Нягледзячы на гэта, статусам супрацоўніка «Ката» не вылучаліся. Некаторыя паходзілі з малазабяспечаных сем'яў, не мелі вышэйшай адукацыі і наогул нідзе не працавалі. Пры гэтым ён выбіраў тых, кім можна было маніпуляваць. Многіх заганаў у пазыкі, паляхав сваімі сувязямі, што прымушала людзей заставацца ў сумніўным гандлі дзеля вяртання грошай.

Пра дзейнасць гэтай крамы, безумоўна, ведалі многія. Нехта з неаб'яжавых у 2013 годзе пакінуў на старонцы сталічнай міліцыі наступнае паведамленне: «У Мінску праз сайт legalminsk.

у дачыненні гэтага заступніка наркадылераў завялі крмінальную справу, аднак пасля яе спыніла.

«Кот» не толькі ўдала вёў супрацьзаконны бізнес, але і нядрэнна рыбіраў канкурэнтаў. У яго нават было пасведчанне члена нейкай асацыяцыі па барацьбе з наркатыкамі, якім прыкрываўся пры сустрачках з міліцыянерамі, а пасля проста здаваў канкурэнтаў. Справы пачынаўся пры сустрачках з міліцыянерамі, а пасля проста здаваў канкурэнтаў. Справы ладзіліся. З часам ён падмяў пад сябе амаль увесь рынак псіхатропаў Беларусі. У адной краіне яму стала цесна, і неўзабаве філіялы ягонай крамы запрацавалі ў Маскве, Арэнбургу, Белгарадзе, Краснадары, Калуге, Курску... І хто ведае, што было б, калі б яго не спынілі. Як лічаць праваахоўнікі, задаткі для яшчэ больш шырокай дзейнасці ў яго былі.

ЛЮБІ ДАРАГІЯ АЎТАМАБІЛІ

Калі меркаваць па паказаннях, многія з жонак кур'ераў ведалі, чым займаюцца іх сужэнцы, але для некаторых нядрэнны даход нават у такой паскуднай справе вырашаў многае. Хоць былі і тыя, хто адкрыта выступаў супраць удзелу ў наркагандлі. Праўда, пазыкі начальніку аддаваць прыходзілася і праца працягвалася.

«Ката» характарызуе як упэўненага, сквапнага і хітрага чалавека. Многія лічаць яго нядрэнным псіхолагам, бо надта добра атрымлівалася ў яго пераконваць людзей. Калісьці вучыўся на журфаку БДУ, але журналістам так і не стаў. Выбраў сабе іншы шлях і працаваў вельмі асцярожна, прадуманна. Большасць з тых, хто працаваў на «LegalMinsk», не ведалі, хто з'яўляецца кіраўніком крамы. Пры выборы ў яго знайшлі рацыі, дзясяткі SIM-

«КАЛІ НЕ АРЫШТАВАЛІ Б, ЯНЫ МАГЛІ З'ЕХАЦЬ У МАСКВУ»

— Упершыню з гэтай справай мы сутыкнуліся летам 2014 года, — гаворыць адзін з супрацоўнікаў Галоўнага ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС. — Нам выдзелілі шэраг матэрыялаў з некалькіх крмінальных спраў, заведзеных у Мінску. І мы прыйшлі да высновы, што збытчык наркатыкаў — адзін з уладальнікаў самай буйной інтэрнэт-крамы, якая займалася распаўсюджаннем спайсаў у вялікіх аб'ёмах. Прааналізавалі матэрыялы, зразу мелі, што ў многіх справах ёсць шмат агульнага: затрымліваліся збытчыкі сярэдняга звяна, але не кіраўнікі. І як пасля высветлілася, дзейнасць «Ката» мела арганізаваны характар, была злачыннай. Зразумелі, што, калі затрымаем падазраванага, прынесём вялікую карысць і абмяжум увоз у краіну наркатыкаў. Мы пачалі працаваць і убачылі, што людзі дзейнічаюць з размахам. У «Ката» былі збытчыкі, больш дробныя крамы. Ён у сваю чаргу кіраваў працэсам паставак і вырабам наркатыкаў, займаўся падборам кадраў, маркетынгам.

— А што было б, калі б яго не затрымалі?

— Яны б з'ехалі ў Маскву. Гэты крок ужо насяляў. Ад распаўсюджвання наркатыкаў у яго былі вельмі вялікія даходы.

— Вас не здзівіла, што ў справе замешаны чалавек, які мае ўплывовых сваякоў?

— Толькі напачатку. Так, ён сябраваў з дзецьмі даволі сур'ёзных па нашых мерках людзей. Невялічкія спробы паўплываць на ход расследавання былі, але мы адразу дамовіліся, што следства будзе весціся на ўзроўні цэнтральнага апарата.

— Калі з'явілася першая зачэпка для затрымання?

— У наша поле зроку ён патрапіў яшчэ ў 2008 годзе — быў падазраваны ў пастаўках з Санкт-Пецярбурга амфетаміну. Ужо тады хацеў на гэтым зарабіць, але для ягонага за-

трымання не было падстаў. Пры даглядзе наркатыкаў у яго не знаходзілі. Восенню 2014 года мы больш шчыльна пачалі працаваць з людзьмі, якія яго ведалі. Яны далі паказанні, затрымалі новых людзей, на вагах знайшлі сляды ад наркатыкаў, якія ён прадаваў. Нам паказалі гаражы і кватэры, дзе выраблялі спайсы, знайшлі посуд, дзе сушылі траву. Справа пайшла. 4 лістапада 2014 года «Ката» арыштавалі. І зараз супраць яго ўсе даюць паказанні.

Пакуражыцца ўволю «Кату» ўжо наўрад ці атрымаецца. Як сведчыць жыццёвая мудрасць, на кожнае дзеянне ёсць сваё супрацьдзеянне. І сапраўды, шчасце на грашак, заробленых на чужых пакутах, слабасці, хворай нарказалежнасці, не пабудуеш. Разам з «Катом» перад судом з'явя-

ца каля дваццаці чалавек. У тым ліку і яго сяброўка, якая, паводле інфармацыі галоўнага ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй, працавала ад яго імя. На гэты раз сысці ад адказнасці яму амаль нерэальна. Галоўнаму фігуранту інкрымінуючы незаконнае абарачэнне наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў і прэкурсораў, а таксама стварэнне злачыннай арганізацыі альбо ўдзел у ёй. Меркаваны тэрмін пазбаўлення волі ў падобных справах немалы — ад 10 да 15 гадоў. Камусьці, калі суд прызнае віну, за гэты час будзе аб чым задумацца.

Тарас ШЧЫРЫ.
taras@vziazda.by

Фотаматэрыялы прадастаўлены Галоўным ўпраўленнем па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС РБ.

Извещение о проведении первых и повторных открытых аукционов по продаже земельных участков в частную собственность
Организатор аукционов: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел.(0212) 42-61-62

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка
 Lot №1. Земельный участок с кадастровым №225882000401000204, площадью 0,1500 га по адресу: Витебская обл., Шумилинский р-н, Светлосельский с/с, аг. Башни, ул. Садовая, 13 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (озеро Будовесть), охранный зона линий электропередачи напряжением до 1000В. Начальная цена: 11 721 800 бел. руб. Размер задатка: 1 172 000 бел. руб.
Дата, время и место проведения повторного аукциона: 03.03.2016 в 14.15 по адресу: Витебская обл., г.п. Шумилино, ул. Короткина, 10, каб. 226 в Шумилинском райисполкоме. **Срок внесения задатков и приема документов:** с 15.02.2016 в 8.30 по 02.03.2016 до 17.30 по адресу: г.Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30; 03.03.2016 с 12.00 до 13.00 по адресу: Витебская обл., г.п. Шумилино, ул. Короткина, 10, каб. 226 в Шумилинском райисполкоме. **Условия аукциона:** получить разрешение на проведение проектно-исследовательских работ и разработать проект на строительство жилого дома в срок, не превышающий 1 года; приступить к занятию зем.участка (начать строительство) в течение 1 года со дня утверждения проектной документации. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с 3600331075013 в ЦБУ №225 г.п. Шумилино ф-л №200 ВОВ ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300988882, код платежа 04901, получатель платежа — Светлосельский сельисполком

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка
 Lot №1. Земельный участок с кадастровым №221880417801000019, площадью 0,2470 га по адресу: Витебская обл., Городокский р-н, Стодольщинский с/с, д. Село, ул. Береговая, 15 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (оз.Тиосто), охранный зона линий в придорожных полосах (контролируемых зонах) автомобильных дорог. Начальная цена: 10 000 000 бел. руб. Размер задатка: 1 000 000 бел. руб.
 Lot №2. Земельный участок с кадастровым №221880417801000020, площадью 0,2470 га по адресу: Витебская обл., Городокский р-н, Стодольщинский с/с, д. Село, ул. Береговая, 17 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (оз.Тиосто), охранный зона линий в придорожных полосах (контролируемых зонах) автомобильных дорог. Начальная цена: 10 000 000 бел. руб. Размер задатка: 1 000 000 бел. руб.
 Lot №3. Земельный участок с кадастровым №221880417801000021, площадью 0,2470 га по адресу: Витебская обл., Городокский р-н, Стодольщинский с/с, д. Село, ул. Береговая, 19 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (оз. Тиосто), охранный зона линий в придорожных полосах (контролируемых зонах) автомобильных дорог. Начальная цена: 10 000 000 бел. руб. Размер задатка: 1 000 000 бел. руб.
 Lot №4. Земельный участок с кадастровым №221880417801000022, площадью 0,2470 га по адресу: Витебская обл., Городокский р-н, Стодольщинский с/с, д. Село, ул. Береговая, 21 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (оз. Тиосто), охранный зона линий в придорожных полосах (контролируемых зонах) автомобильных дорог. Начальная цена: 10 000 000 бел. руб. Размер задатка: 1 000 000 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 17.03.2016 в 15.00 по адресу: г. Городок, ул. Пролетарская, 2 в Городокском райисполкоме. **Срок внесения задатков и приема документов:** с 15.02.2016 в 8.30 по 16.03.2016 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. **Условия аукциона:** разработать на основании утвержденного акта выбора места размещения зем. участка с соблюдением требований градостроительного паспорта проектной документацию на строительство жилого дома и согласовать ее с главным архитектором района, получить разрешение на строительство; приступить к занятию зем. участка (начать строительство) в течение 1 года со дня получения свидетельства о гос. регистрации в соответствии с целью и условиями его предоставления (начать строительство, иное освоение зем. участка). **Реквизиты для внесения задатка:** р/с 3600316117026 ЦБУ №207 г. Городок ф-л №200 ВОВ ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300066979, код платежа 04901, получатель платежа — Стодольщинский сельисполком

Аукционы проводятся в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан). **Для участия в аукционе** граждане РБ подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с/чет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представителем гражданина — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность; консолидированными участниками — оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт гражданина РБ, представители граждан, уполномоченные лица (представители) — документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные в установленном законодательством порядке. **Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан** в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за зем. участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; обратиться за гос. регистрацией права на зем. участок в двухмесячный срок со дня проведения аукциона (утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся); снять, сохранить и использовать поодородный слой почвы из-под габаритов здания (из-под пятен застройки) и использовать для благоустройства прилегающей территории, осуществить строительство с сроки, определенными ПСД. Инженерные коммуникации и сооружения на зем. участках отсутствуют. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Назначение зем.участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 — зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоит при наличии не менее 2-х участников. Победитель аукциона — участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности земельного участка. **Конт. тел.:** (0212)42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by.

■ Бабуліны рэцэпты

КВАС НА ПЕРШАЕ І КАЎБАСА БЕЗ МЯСА

Якой была кухня Цэнтральнай Беларусі ў XIX стагоддзі

У хуткім часе ў нас з'явіцца свая кулінарная карта. На ёй будзе адзначана каля сотні аграсядзіб і кавярняў, дзе можна паласавацца нацыянальнымі стравамі і даведацца пра гастронамічны асаблівасці таго ці іншага рэгіёна. Напрыклад, пакаштаваць кухню Цэнтральнай Беларусі прапануе прафсаюзны турыстычны комплекс «Высокі бераг». Карэспандэнты «Звязды» завіталі на Стаўбцоўшчыну, каб пазнаёміцца з мясцовымі рэцэптамі XIX—XX стагоддзяў.

Бліны вядомыя па ўсёй тэрыторыі нашай краіны. Але гаспадыні гэтага раёна маюць свой арыгінальны рэцэпт — бліны з прыпёкам. Прыпёкам называлі начынне. Звычайна гэта былі кавалачкі сала, падсмажаныя з цыбуляй, ці салёныя агуркі.

Разам з кухарамі спрабуем прыгатаваць гэтыя сытныя бліны. Для цеста муку замешваем з кефірам (па кансістэнцыі яно павінна быць падобным да смятаны). Патэльно змазваем салам, выкладваем начынне і заліваем цестам. Праз пару хвілін, калі блін з аднаго боку падрумяніцца, пераварочваем. Яшчэ праз хвіліну каштуем. Смаката!

У якасці першай стравы ў Цэнтральнай Беларусі падавалі... квас.

Для нас квас у першую чаргу — напой. Ён можа быць хлебны, бярозавы, бураковы, ягадны. У гэтым жа рэгіёне квасам завуць суп, які гатуецца з разведзенай мукі і грыбоў, — распавядае галоўны спецыяліст турыстыка-экскурсійнага прадпрыемства «Беларустурыст» Алена АНТАНОВІЧ. — Страва сустракаецца ў Стаўбцоўскім, Салігорскім, Нясвіжскім, Клецкім, Капыльскім раёнах. Чаму такая назва? Мясцовыя бабулі

Мясцовыя кухары гатуюць бліны з прыпёкам, якія вы больш нідзе, акрамя Стаўбцоўшчыны, не сустрэнеце.

сабе працу, гаспадыні прыдумвалі заменнікі хлеба. У залежнасці ад рэгіёна яны мелі розныя назвы — сачні, драчоны. На Стаўбцоўшчыне рабілі «праснак». Пяклі яго з пшанічнай мукі і вады. Прычыму муку бралі не вышэйшага гатунку, а першага, і крыху дадавалі жытняй. Праснакі атрымліваліся карычневыя, як хлеб.

Калі хочаце, каб выпечка не была такой прэснай, як у арыгінальным рэцэпце, шэф-кухар Валянціна Ганчарэнка раіць дадаць крыху смятаны ці маянэзу. Цеста мусіць быць эластычным і лёгка раскатацца. Загатоўку праснака тоненька расцілаем у форме і запякаем у духоўцы хвілін 20—25 пры 170 градусах.

Цікава, што прывычныя для нас пірожныя ў беларусаў не былі папулярныя. Дэсерты ў асноўным гатаваліся з раслінных кампанентаў. І на кожнае свята да стала падаваўся не торт, а кісель.

Дарэчы

Пазнаёміцца з кухняй Цэнтральнай Беларусі можна ў рамках маршруту «Смак беларускай вёскі», распрацаванага прафсаюзным апэратарам «Беларустурыст». Генеральны дырэктар прадпрыемства Людміла СЯНЬКОУСКАЯ кажа, што яны і далей будуць развіваць гастронамічны турызм:

— Ужо да восені мы плануем пашырыць спектр прапановы і пазнаёміць падарожнікаў як з сялянскай кухняй, так і са шляхецкай.

Наталля ЛУБНЕУСКАЯ.
lubneuskaya@vziazda.by

Стаўбцоўскі раён

казалі, што той расол, у якім квасілася капуста, яны ў канцы таксама дадавалі ў суп.

На прыгатаванне квасу спатрэбіцца паўгадзіны. Спачатку адварваем сушаныя грыбы (баравікі ці падасінавікі). У іншай каструлі кіпяцім ваду, дадаем разведзеную муку і, пасля таго як мука заварыцца, капусны сок. Далей укідаем грыбы разам з булёнам, у якім яны варыліся. Прыпраўляем смятанай, дадаем соль і спецыі на свой смак. Можна дадаць свіняны рабырнік, шчупака, карася. Калі вы аматар папулярных цяпер крэм-супоў, то квас прыйдзецца вам даспадобы.

Кажуць, беларуская кухня вельмі тлустая. Але насамрэч тое ж мяса нашы продкі елі не так часта. Большую частку рацыёну сялян складалі кашы, гародніна, дары лесу. Нават каўбаса маглі прыгатаваць з бульбы. Такую страву — яна называецца «кішка» — рабілі тады, калі калолі кабана (мяса стараліся пакінуць на потым). На смак вельмі падобна да «бабкі». Шэф-кухар турыстычнага комплексу «Высокі бераг» Валянціна ГАНЧАРЭНКА дзеліцца рэцэптам бульбяной каўбасы:

— Сырую бульбу таркуем, дадаем сала, абсмажанае з цыбуляй, і крыху му-

кі. Гэтай сумессю запаўняем свіную кішку. Туга набіваць нельга, каб абалонка не лопнула. Абсмажваем на патэльні да залацістай скарыначкі і адпраўляем у духоўку на 20—25 хвілін. Тэмпература павінна быць умеранай, 170 градусаў.

У цэнтральным рэгіёне нашай краіны гатавалі яшчэ адну цікавую страву — вушы з бульбай. Звычайна свіныя вушы ішлі ў халадзец, але на Стаўбцоўшчыне прыдумалі іншы рэцэпт. Вушы наразалі саломкай, тушылі з морквай і цыбуляй, а потым злучалі з тушанай бульбай і смятанай.

Асноўным жа прадуктам на беларускім сталле заўсёды быў хлеб. Кажуць, калі хлеб выпякалі з чыстай жытняй мукі, без дамешкаў, ён не чарсцвеў на працягу двух тыдняў. Але гатаванне займала цэлы дзень. Каб палегчыць

Рацыён XIX стагоддзя: проста і сытна.

Кішка, або бульбяная каўбаса.

■ Нашы людзі

НАКАРМІЦЬ ДВА ПАКАЛЕННІ

Карэспандэнт «Звязды» пабываў у гасцях у найлепшай кухаркі Полаччыны

У працоўнай кніжцы жанчыны ўсяго некалькі запісаў. Яна фактычна ўсё жыццё карміла людзей у глыбінцы. І ўжо прывыкла, што аднавяскоўцы пытаюцца ў яе, як лепш засаліць агуркі, зрабіць крэм, спячы торт... Не адмаўляе і калі просяць дапамагчы прыгатаваць на вяселлях і памінках. Журналіст «Звязды» сведчыць, што з-за смачнага паху з кухні Лідзіі КАЧАН інтэрв'ю гэта магло скончыцца... галоднай непрытомнасцю.

Ажаніўся — атрымай карову

У раённым аглядзе-конкурсе ў намінацыі «Кухар» герайна публікацыі заняла першае месца.

— На Полаччыне штогод складаецца рэйтынг. У ім вызначаюцца найлепшыя населеныя пункты, Саветы... Ёсць і намінацыі для людзей, якімі могуць ганарыцца землякі. Члены журы былі ў захаплен-

ні ад тартоў, якія зрабіла Лідзія Качан з вёскі Мацюшы. Жанчына ўсё працоўнае жыццё карміла старых і малых, — заінтрыгавала прэс-сакратар райвыканкама Валянціна УЛАСЕНКА.

Мы разам паехалі ў Мацюшы. Перад візітам да майстрыхі кулінарных спраў завіталі ў Азінскі сельскі выканкам.

— Муж шануюнай Лідзіі Васільеўны — мой падначалены, галоўны спецыяліст выканкама. Да аб'яднання двух сельскіх выканкамаў таксама быў старшынёй. Вядома, пра такіх людзей, як яго жонка, трэба абавязкова напісаць, — пагадзілася старшыня Алена ЧУВАШЭНКА.

У саміх Мацюшах кінуліся ў вочы дамы тыпавай канструкцыі. Высветлілася, што гэта знакамітыя ў савецкі час так званыя фінскія домікі.

— Раней у вёсцы было ўсяго толькі 5-6 старых дамоў. Калі калгас «Зара», дзе я працаваў, узначалі Давід Іванавіч Кахадзэ, актыўна будавалі. Акрамя прыблізна 100 дамоў, з'явіліся і школа, садок, клуб... Грузін з вялікай літары,

Кахадзэ з павагай адносіўся да старых. Калі ехаў на аўто міма пенсіянераў, абавязкова спыняўся і запрашаў у салон. Вядома, сам кухарыць любіў і аднавяскоўцаў частаваў. Абавязкова заходзіў у дамы асабіста павіншаваць з нараджэннем дзіцяці, праводзіць прызыўніка... На вяселлях балявалі ўсёй вёскай. Па традыцыі ў маладажонаў цікавіліся, дзе яны хочучь, каб ім дом будавалі. Калі наваспечаны муж заставаўся працаваць у гаспадарцы, дарылі карову, — распавядае Анатоль Качан.

Любімы кандытар

Лідзія Васільеўна ўсё перажывала, што «госцю са сталіцы» не спадабаецца тое, што яна зрабіла на абед. У мяне ж быў іншы клопат: з кухні ў пакой, дзе мы гутарылі, даносілася настолькі смачны пахі, што адчуў слабасць і ледзь трымаўся.

— Мы з мужам з адной вёскі Ушацкага раёна. На танцы бегалі разам, — смяецца гаспадыня. — Я са шматдзетнай сям'і. Да вучобы ў віцебскім кулінарным вучылішчы кухарыць

не ўмела. У маці пыталася, ці хопіць солі для супу ў рондалі. Калі муж скончыў ветэрынарны інстытут, у Віцебску жылі. А на Полаччыне — з сярэдзіны 1980-х. Працавала пасля дэкрэтнага водпуску ў садку, бальніцы. Потым зноў дзяцей карміла. Лічыце, два пакаленні мацюшаўскіх выраслі на маім плорэ і катлетях. Да мяне і цяпер дарослыя падыходзяць і дзякуюць. А дзеці пытаюцца, калі вярнуся, не ведаюць, што на пенсію пайшла.

Лідзія Качан — мама двух сыноў і ўжо тройчы бабуля. Малодшы ўнук, 6-гадовы Цімох, пад яе кіраўніцтвам таксама навучыўся кухарыць.

— Быў у нас Цімафей два дні: у чацвер і пятніцу. Каранцін з-за вятранкі ў садку аб'явілі. Пагартаў кніжку з рэцэптам і папрасіў навучыць... Бліны, а таксама пірог рабілі з маннай крупы, — працягвае гаспадыня.

— Дарэчы, наконт прысмакаў. Да з'яўлення інтэрнэту ў нас пяклі прасцей. Самае складанае было — «Жаночыя пальчыкі» і «Графскія разваліны». А цяпер любы рэцэпт можна знайсці. У кухарскай справе

Найлепшая кухарка раёна.

самае галоўнае, каб цяперне было. Майстэрства з вопытам прыходзіць. Апошнім часам раблю тарты рознай формы: у форме аўтамабіля, лялькі... Як скульптар ляплю прыгажосць, толькі пры гэтым яшчэ і смачную, — працягвае жанчына.

Пракансультавала Лідзія Качан і журналіста «Звязды», як прыгатаваць некаторыя стравы. Падчас застоля пачаставала рознымі прысмакамі. Дарма перажывала. Тым, каго карміла і корміць Лідзія Качан, можна толькі пазаздросціць.

Дарэчы, сёлета на Полаччыне ўпершыню пройдзе фестываль «Хваля азёрная». Яго наладзіць з нагоды адкрыцця купальнага сезону. Дык якое ж свята без найлепшай кухаркі з яе творамі кулінарнага мастацтва? У выканкаме паабяцалі, што галоднымі ўдзельнікі фестываля не застаюцца.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Фота аўтара.
pukshanski@vziazda.by

Полацкі раён — Віцебск

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА на право заключения договоров аренды земельных участков и продажи в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА: ХОЛОПЕНИЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ, 222024, г.п. Холопеничи, ул. Карла Маркса, д. 5 Крупского района Минской области

№ лота	Местоположение земельного участка, его номер и кадастровый номер	Площадь (га)	Наличие инженерных сетей	Вещное право, срок аренды земельного участка	Условия и ограничения	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)	Сумма залога (бел. руб.)
1.	д. Великие Хольневицы, участок № 3, кадастровый номер 623080701101000033	0,1468	Электричество, подъездные пути	40 лет	Водоохранная зона водного объекта (озеро Селява)	5 640 360	564 000
2.	д. Клишино, участок № 1, кадастровый номер 623086307401000056	0,1500	Имеется возможность подключения к электроснабжению и водопроводу, дорога в гравином исполнении	50 лет	Водоохранная зона водного объекта (озеро Селява)	5 831 385	583 100
3.	д. Клишино, участок № 2, кадастровый номер 623086307401000057	0,1500		50 лет	Водоохранная зона водного объекта (озеро Селява)	5 831 385	583 100
4.	д. Посёмковичи, участок № 8А, кадастровый номер 623086309901000096	0,1126	Электричество, подъездные пути	Частная собственность	Водоохранная зона и приборная полоса водного объекта (озеро Лукомльское)	4 127 781	412 800

Аукцион состоится 15 марта 2016 г. (вторник) в 11.00 по адресу: г.п. Холопеничи, ул. Карла Маркса, д. 5, 2-й этаж, зал заседаний. **Заявления на участие в аукционе принимаются до 10 марта 2016 г. (включительно) по адресу:** г.п. Холопеничи, ул. Карла Маркса, д. 5, Холопеничский сельсовет, кабинет №6, с 8.00 до 17.00, обед с 13.00 до 14.00, выходные дни – суббота, воскресенье.
Для участия в аукционе необходимо предоставить копию паспорта гражданина и копию платежного документа, подтверждающего уплату залога на **расчетный счет 3604618111004, код 810, филиал № 612**

ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 600176988, код платежа 04901, получатель платежа: Холопеничский сельский исполнительный комитет. Возмещение расходов, связанных с подготовкой и проведением аукциона, и расходов по подготовке документации, необходимой для его проведения, производится победителем аукциона. Оплата по результатам аукциона должна быть произведена в десятидневный срок со дня подписания протокола. Аукцион проводится в соответствии с Положением, утвержденным Постановлением Совета Министров РБ от 26 марта 2008 № 462. Контактные телефоны: (8 01796) 53-2-43, 53-2-28.

ЛОТ №1. Капитальное строение – бытовое здание, инвентарный номер 250/С-36285, общей площадью 55,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Полоцк, ул. Шенягина 54Б, стоимостью 191 400 000 руб.
ЛОТ №2. Капитальное строение – бытовое здание кладовщика, инвентарный номер 250/С-36290, общей площадью 14,3 кв.м, расположенное по адресу: г. Полоцк, ул. Шенягина, 54Б/6, стоимостью 54 100 000 рублей.
ЛОТ №3. Капитальное строение – гараж, инвентарный номер 250/С-36287, общей площадью 19,9 кв.м, расположенное по адресу: г. Полоцк, ул. Шенягина, 54Б/2, стоимостью 37 000 000 рублей.
ЛОТ №4. Капитальное строение – гараж №2, инвентарный номер 250/С-36291, общей площадью 21 кв.м, расположенное по адресу: г. Полоцк, ул. Шенягина, 54Б/3, стоимостью 37 300 000 рублей.
ЛОТ №5. Капитальное строение – склад с мастерскими, инвентарный номер 250/С-36289, общей площадью 693 кв.м, расположенное по адресу: г. Полоцк, ул. Шенягина, 54Б/4, стоимостью 1 704 700 000 рублей.
ЛОТ №6. Капитальное строение – профилакторий для машин, склад, инвентарный номер 250/С-36286, общей площадью 782,3 кв.м, расположенное по адресу: г. Полоцк, ул. Шенягина, 54Б/1, стоимостью 1 942 900 000 рублей.
ЛОТ №7. Капитальное строение с инвентарным номером 250/С-39742 – канализационная сеть, расположенное по адресу: г. Полоцк, ул. Шенягина, 54Б, стоимостью 2 440 000 рублей.
ЛОТ №8. Капитальное строение – тепловая сеть, инвентарный номер 250/С-39970, расположенное по адресу: г. Полоцк, ул. Шенягина, 54Б, стоимостью 47 900 000 рублей.

Наименование (описание) имущества и его стоимость	
Собственник (владелец) имущества	СРУП «Строительно-монтажный трест №22»
Место-нахождение имущества	г. Полоцк, ул. Шенягина, 54Б По всем вопросам, касающимся осмотра имущества, обращаться к заместителю управляющего по финансовым вопросам и экономике СРУП «Строительно-монтажный трест №22» Мыслик Наталья Васильевна (+375 29 516 32 23)
Наличие обременений	нет
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома г. Витебск, ул. Б.Хмельницкого, 10/1 01 марта 2016 года в 10.00
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома 210015, г. Витебск, ул. Б.Хмельницкого, д. 10/1, каб. 2.3 Судебный исполнитель Ланцунцевич Сергей Александрович, тел.: (0212) 61 40 06, (033) 6879142. Начальник отдела Бураков Игорь Вячеславович, тел. (0212) 61 40 15, (033) 6878807

Условия и порядок проведения торгов

1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством.
2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества на депозитный счет управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома № 364290001037 филиала № 200 – Витебского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300002505 **не позднее 14.00 29 февраля 2016 года.** Минимальная величина первого залога торгов – 5% стоимости лота.

В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже в частную собственность гражданам Республики Беларусь земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА – ИВЕНЕЦКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ВОЛОЖИНСКОГО РАЙОНА МИНСКОЙ ОБЛАСТИ

№ п/п	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Расходы по изготовлению документации
1	д. Падневичи, улица Лесная, участок № 2, кадастровый номер 622084314501000138	0,15 га	Рядом река Исloch, вблизи ЛЭП	20 422 000	4 084 400	12 715 300
2	д. Падневичи, улица Лесная, участок № 3, кадастровый номер 622084314501000139	0,15 га	Рядом река Исloch, вблизи ЛЭП	20 422 000	4 084 400	12 715 300
3	д. Падневичи, участок № 57 «А», кадастровый номер 622084314501000140	0,15 га	Рядом река Исloch, вблизи ЛЭП	20 422 000	4 084 000	12 715 300
4	д. Падневичи, участок № 57 «В», кадастровый номер 622084314501000141	0,15 га	Рядом река Исloch, вблизи ЛЭП	20 422 000	4 084 400	12 715 300
5	д. Чесноки, кадастровый номер 622084323901000025	0,25 га	Подъездные пути, вблизи ЛЭП	30 743 000	6 148 600	12 715 300

Задаток перечисляется на р/счет 3600614030507 ГУ МФ РБ по Минской области ЦБУ 605 г. Воложина ф-ла № 500 МУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 601, УНП 600537220, Ивенецкий сельский исполнительный комитет, код платежа 04901.
Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой

документации.
Аукцион состоится 10 марта 2016 года в 10.00 по адресу: Воложинский район, г.п. Ивенец, пл. Свободы, 2. Заявления на участие и необходимые документы принимаются **до 5 марта 2016 года до 16.00** по адресу: Воложинский район, г.п. Ивенец, пл. Свободы, 2. Контактные телефоны: (801772) 53388, 51843.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРВЫХ И ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор торгов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, (0212) 42-61-62

Продавец: ОАО «Витебский комбинат шелковых тканей», 210002, г. Витебск, ул. М. Горького, 62, (029)896-47-55, (029) 714-50-17, alex-68.06@mail.ru

Лот №1. Папиный ткацкий станок фирмы «Dornier» мод. PTS 8/J с накатным устройством NEUENHAUSER, 2012 г.в., инв. №145064, зав.№51853. Нач. цена: 1 263 760 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 126 376 000 бел. руб. Шаг аукциона – 63 188 000 бел. руб.

Лот №2. Папиный ткацкий станок фирмы «Dornier» мод. PTS 8/J с накатным устройством NEUENHAUSER, 2012 г.в., инв. №145063, зав. №51852. Нач. цена: 1 263 760 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 126 376 000 бел. руб. Шаг аукциона – 63 188 000 бел. руб.

Лот №3. Папиный ткацкий станок фирмы «Dornier» мод. PTS 8/J с накатным устройством NEUENHAUSER, 2012 г.в., инв. №145072, зав. №51854. Нач. цена: 1 286 480 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 128 648 000 бел. руб. Шаг аукциона – 64 324 000 бел. руб.

Лот №4. Грузовой бортовой GAZ 3307, рег.знак 9901 ВТО, 1993 г.в., цвет голубой. Нач. цена: 20 320 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 2 032 000 бел. руб. Шаг аукциона – 1 016 000 бел. руб.

Лот №5. Гидроподъемник ХТЗ Т-16, 1993 г.в., инв. №161036. Нач. цена: 26 040 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 2 604 000 бел. руб. Шаг аукциона – 1 302 000 бел. руб.

Лот №6. Оборудование навесное снегоочистителя фрезернороторного ОФР-200, 2011 г.в., инв. №145035. Нач. цена: 62 804 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 6 280 400 бел. руб. Шаг аукциона – 3 141 000 бел. руб.

Лот №7. Прицеп 2 ПТС-4, рег.знак БХ 6680, 1998 г.в. Нач. цена: 10 720 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 072 000 бел. руб. Шаг аукциона – 536 000 бел. руб.

Лот №8. Трактор МТЗ-82.1, рег.знак БЯ 4304, 1992 г.в. Нач. цена: 39 440 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 3 944 000 бел. руб. Шаг аукциона – 1 972 000 бел. руб.

Лот №9. Экскаватор ЭО-2621В, рег.знак БЯ 4305, 1992 г.в. Нач. цена: 52 240 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 5 224 000 бел. руб. Шаг аукциона – 2 612 000 бел. руб.

Лот №10. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, 1992 г.в., инв. №144637. Нач. цена: 14 850 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 485 000 бел. руб. Шаг аукциона – 743 000 бел. руб.

Лот №11. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, 1984 г.в., инв. №143668. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №12. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, 1985 г.в., инв. №143886. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №13. Станок сверлильный (2М112), 1993 г.в., инв. №144739. Нач. цена: 7 384 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 738 400 бел. руб. Шаг аукциона – 370 000 бел. руб.

Лот №14. Станок горизонтально-фрезерный 6Т80Ш, инв. №141180, 1947 г.в. Нач. цена: 31 624 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 3 162 400 бел. руб. Шаг аукциона – 1 582 000 бел. руб.

Лот №15. Станок горизонтально-фрезерный 2М82, инв. №141202, 1966 г.в. Нач. цена: 16 768 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 676 800 бел. руб. Шаг аукциона – 839 000 бел. руб.

Лот №16. Станок горизонтально-фрезерный 6Р81, инв. №143649, 1984 г.в. Нач. цена: 13 544 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 354 400 бел. руб. Шаг аукциона – 678 000 бел. руб.

Лот №17. Станок горизонтально-фрезерный 6Т80Ш, инв. №144699, 1993 г.в. Нач. цена: 36 936 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 3 693 600 бел. руб. Шаг аукциона – 1 847 000 бел. руб.

Лот №18. Станок токарно-винторезный 16Д20, инв. №144698, 1993 г.в. Нач. цена: 22 040 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 2 204 000 бел. руб. Шаг аукциона – 1 102 000 бел. руб.

Лот №19. Станок токарно-винторезный 16Д20, инв. №141217, 1966 г.в. Нач. цена: 19 048 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 904 800 бел. руб. Шаг аукциона – 953 000 бел. руб.

Лот №20. Машина сновальная, инв. №14301, 1967 г.в. Нач. цена: 40 500 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 4 050 000 бел. руб. Шаг аукциона – 2 025 000 бел. руб.

Лот №21. Машина сновальная инв. №143961, 1986 г.в. Нач. цена: 36 000 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 3 600 000 бел. руб. Шаг аукциона – 1 800 000 бел. руб.

Лот №22. Машина красильно-ропковая, инв. №144815, 1994 г.в. Нач. цена: 11 280 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 128 000 бел. руб. Шаг аукциона – 564 000 бел. руб.

Лот №23. Резервуар алюминиевый емкостью 1,5 м³ (ГСМ), инв. №18571, 1971 г.в. Нач. цена: 10 560 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 056 000 бел. руб. Шаг аукциона – 528 000 бел. руб.

Лот №24. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143696, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №25. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143697, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №26. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143698, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №27. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143699, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №28. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143700, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №29. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143660, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №30. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143661, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №31. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143663, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №32. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143662, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №33. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143620, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №34. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143619, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №35. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143636, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №36. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143635, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №37. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143665, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №38. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143625, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №39. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143643, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №40. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143645, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №41. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143616, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №42. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143931, 1985 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №43. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143854, 1985 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №44. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143852, 1985 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №45. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143890, 1985 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №46. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143722, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №47. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143883, 1985 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №48. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143872, 1985 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №49. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143727, 1984 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Лот №50. Станок ткацкий СТБ-2-180-КН, инв. №143875, 1985 г.в. Нач. цена: 10 016 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 001 600 бел. руб. Шаг аукциона – 501 000 бел. руб.

Повторные торги состоятся **29.02.2016 в 15.00** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и подачи заявлений на участие в торгах: с **15.02.2016 с 8.30 по 26.02.2016 до 17.30.** Задаток перечисляется на р/с 3012411521014 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Витебской обл., МФО 739, УНН 300082525. Получатель платежа: ОАО «Витебский комбинат шелковых тканей». Объекты находятся по адресу: г. Витебск, ул. М. Горького, 62. Извещения о проведении аукционов опубликованы в газете «Звязда» 13.01.2016

Продавец: ОАО «КУПЦОВЬ», Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1, (029) 509-02-27

Лот №1. Изолированное помещение с инв. №220/D-14404 площадью 845,4 кв.м, наименование – изолированное помещение №1 Административно-бытовой корпус, по адресу: Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1-1. Нач. цена: 2 141 585 400 бел. руб. без НДС. Задаток: 214 159 000 бел. руб. Шаг аукциона – 107 080 000 бел. руб.

Лот №2. Капитальное строение с инв. №220/С-11326 площадью 1110,5 кв.м, наименование – мазутонасосная, по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д. 1 на зем. участке с кадастровым №221550100010000444 площадью 0,1098 га. Капитальное строение с инв. №220/С-11325 площадью 49,4 кв.м, наименование – старая проходная, по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д. 1 на земельном участке с кадастровым № 221550100010000442 площадью 0,0788 га. Нач. цена: 564 851 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 56 486 000 бел. руб. Шаг аукциона – 28 243 000 бел. руб.

Лот №4. Погрузчик фронтальный ПФ075, инв. №9046. Нач. цена: 47 600 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 4 760 000 бел. руб. Шаг аукциона – 2 380 000 бел. руб.

Лот №5. Трактор МТЗ 80, регистрационный знак № 6105 БХ, 1991 г.в. Нач. цена: 53 800 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 5 380 000 бел. руб. Шаг аукциона – 2 690 000 бел. руб.

Лот №6. Капитальное строение с инв. № 220/С-11335 площадью 546,5 кв.м, наименование – склад №3, по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д. 1 на земельном участке с кадастровым № 221550100010000441 площадью 0,1349 га. Нач. цена: 770 339 274 бел. руб. без НДС. Задаток: 77 033 300 бел. руб. Шаг аукциона – 38 517 000 бел. руб.

Лот №7. Капитальное строение с инв. №220/С-11337, по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д. 1 площадью 539 кв.м, наименование – склад-арочник. Нач. цена: 728 481 834 бел. руб. без НДС. Задаток: 72 848 200 бел. руб. Шаг аукциона – 36 425 000 бел. руб.

Лот №8. Капитальное строение с инв. № 220/С-11431, по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д. 1 площадью 581,3 кв.м, наименование – столовая мастерская. Нач. цена: 1 200 171 882 бел. руб. без НДС. Задаток: 120 017 200 бел. руб. Шаг аукциона – 60 009 000 бел. руб.

Торги состоятся **15.03.2016 в 14.00** по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, 1 в ОАО «КУПЦОВЬ». Заявления на участие в торгах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и подачи заявлений на участие в торгах: с **15.02.2016 с 8.30 по 14.03.2016 до 17.30.** Задаток перечисляется на р/с 3012470630033 в РКЦ № 39 в г. Глубокое ф-ла ОАО «Белгруппбанк» – Витебское областное управление, код 424, УНП 300019596. Получатель платежа: ОАО «КУПЦОВЬ». Условия аукциона: оплата НДС в размере 20% от цены продажи имущества. Движимое имущество расположено по адресу: Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1

Заявления на участие в торгах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Торги проводятся в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13 июля 2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору заявления на участие в торгах с приложением документов: заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в

Уважаемые акционеры открытого акционерного общества «Дорожно-строительный трест № 1, г. Витебск»

17 марта 2016 года в 14.30

СОСТОИТСЯ ГОДОВОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ открытого акционерного общества «Дорожно-строительный трест № 1, г. Витебск»
Собрание пройдет по адресу Общества: г. Витебск, ул. Суворова, 16, актовый зал.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2015 год и основных направлениях деятельности Общества на 2016 год.
- О работе наблюдательного совета в 2015 году.
- Утверждение отчета представителей управляющей компании о расходовании в 2015 году средств от дивидендов по государственным акциям.
- Утверждение заключения аудиторской проверки финансовой деятельности Общества за 2015 год.
- Утверждение заключения ревизионной комиссии по результатам проверки Общества за 2015 год.
- Утверждение годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Общества.
- О выплате дивидендов в 2016 году.
- О выплате дивидендов за 2015 год.
- Избрание членов наблюдательного совета Общества.
- Избрание членов ревизионной комиссии Общества.
- Утверждение условий материального вознаграждения членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- Утверждение новой редакции Устава Общества.

С материалами, подготовленными к годовому общему собранию акционеров, можно ознакомиться у председателя наблюдательного совета по адресу: г. Витебск, ул. Суворова, 16, с 26 февраля по 16 марта 2016 года (время работы с 8.30 до 17.30) либо 17 марта 2016 года по месту проведения собрания, контактный телефон 37 45 66.

Регистрация участников собрания – с 13.45 до 14.15 по месту проведения собрания.

Реестр владельцев ценных бумаг и список лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, будет составлен по состоянию на 29 февраля 2016 г.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

УНП 30000398 **Наблюдательный совет**

ОАО «Лидапещеконцентраты»

сообщает, что 15 марта 2016 года в 14.00

СОСТОИТСЯ ГОДОВОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

Место нахождения общества: г. Лида, ул. Тавлая, 11
Место проведения собрания: помещение актового зала, расположенного по адресу: г. Лида, ул. Тавлая, 11

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Лидапещеконцентраты» в 2015 году и основных направлениях деятельности Общества на 2016 год.
- Отчет наблюдательного совета ОАО «Лидапещеконцентраты» за 2015 год.
- Отчет ревизионной комиссии о результатах проведенной ревизии за 2015 год и заключение по бухгалтерскому балансу, отчету прибылей и убытков, годовому отчету ОАО «Лидапещеконцентраты». Ознакомление Общества с заключением аудитора.
- Утверждение годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Общества за 2015 год.
- Утверждение распределения чистой прибыли за 2015 год. О выплате дивидендов за 2015 год.
- О направлениях использования чистой прибыли ОАО «Лидапещеконцентраты» на 2016 год.
- Избрание членов наблюдательного совета и членов ревизионной комиссии ОАО «Лидапещеконцентраты».
- О назначении материального вознаграждения членом наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

Акционеры (их представители) имеют право ознакомиться с информацией (документами) подлежащей предоставлению при подготовке к проведению собрания в рабочие дни с 23 февраля 2016 года с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Лида, ул. Тавлая, 11 (приемная секретаря руководителя), а в день проведения собрания – во время и в месте его проведения.

Регистрация участников собрания с 13.00 до 13.50 по месту проведения собрания.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

УНП 500021268 **Наблюдательный совет.**

С 15.01.2016 ОАО «БПС-Сбербанк» установил по действующим договорам текущего (расчетного) счета с использованием банковской платежной карточки в иностранной валюте «Универсальный» процентную ставку в размере 0,2% годовых.

Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 4 от 28.11.2014 года на осуществление банковской деятельности. УНП 100219673 ОАО «БПС-Сбербанк»

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА
ОРГАНИЗАТОР: КРУГЛИЦКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ЧАШНИКСКОГО РАЙОНА ВИТЕБСКОЙ ОБЛАСТИ

№ лота	Местоположение земельного участка, его площадь и кадастровый номер	Целевое назначение	Условия и ограничения	Расходы по подготовке и изготовлению документации, руб.	Начальная цена, руб.	Сумма залога, руб.
1	д. Хотлино, ул. Набережная, д. 15А, площадь – 0,25 га, кадастровый номер 225182312101000028	Для строительства и обслуживания жилого дома	Водоохранная зона озера Хотлинское	16 644 100	8 667 200	866 700

- Аукцион состоится 14 марта 2016 года в 15.00 по адресу: ул. Парковая, д. 15, д. Круглица, сельисполком.**
- Заявления от граждан Республики Беларусь на участие в торгах принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Витебская область, Чашникский район, улица Парковая, д. 15, деревня Круглица, сельисполком.
- Последний день приема заявлений – **5 марта 2016 года до 16.00.**
- Для участия в аукционе необходимо представить копию паспорта гражданина (без нотариального засвидетельствования); представителю гражданина – нотариально удостоверенную доверенность, а так-

же копию паспорта доверенного лица; копию платежного документа, подтверждающего уплату залога на расчетный счет 3641329042207, ЦБУ №222 филиала №215 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Орша код 647, УНП 300986823, код платежа 04901, получатель – Круглицкий сельский исполнительный комитет.

- Аукцион состоится при наличии не менее двух участников.
- Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документами и земельным участком в натуре.

Контактные телефоны: **802133 6 42 35, 802133 6 42 45.**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»

17 марта 2016 года проводит 4-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номера лотов	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
57	Специальный автомобиль УРАЛ-375АМ с кузов-фургоном КБ1.375 в составе: Кузов-фургон КБ1.375 № 122099 1983 г. 2 кат. Автошасси УРАЛ-375АМ ш. 412782 дв. 031197 1983 г. 3 кат. 1162 км	г. Кричев-2, в/ч 33190	62 000 000	6 200 000
58	Специальный автомобиль УРАЛ-375 с кузов-фургоном К2.375 в составе: Кузов-фургон К2.375 № 03093 1980 г. 2 кат. Автошасси УРАЛ-375 ш. 321456 дв. 113520 1980 г. 3 кат. 757 км	г. Кричев-2, в/ч 33190	62 000 000	6 200 000
59	Специальный автомобиль УРАЛ-375 с кузов-фургоном К1.375 в составе: Кузов-фургон К1.375 № 10094 1984 г. 2 кат. Автошасси УРАЛ-375 ш. 427843 дв. 223085 1984 г. 3 кат. 1452 км	г. Кричев-2, в/ч 33190	62 000 000	6 200 000
60	Специальный автомобиль УРАЛ-375А с кузов-фургоном К1.375 в составе: Кузов-фургон К1.375 № 071121 1982 г. 2 кат. Автошасси УРАЛ-375А ш. 381376 дв. 698827 1982 г. 3 кат. 1212 км	г. Барановичи, в/ч 97047	62 000 000	6 200 000
61	Специальный автомобиль УРАЛ-375А с кузов-фургоном К1.375 в составе: Кузов-фургон К1.375 № 071137 1982 г. 2 кат. Автошасси УРАЛ-375А ш. 381764 дв. 703182 1982 г. 3 кат. 1146 км	г. Барановичи, в/ч 97047	62 000 000	6 200 000
62	Специальный автомобиль УРАЛ-375 с кузов-фургоном КБ1.375 в составе: Кузов-фургон КБ1.375 № 071396 1986 г. 4 кат. Автошасси УРАЛ-375 ш. 449289 дв. 680174 1986 г. 3 кат. 3597 км	г. Кричев-2, в/ч 33190	45 000 000	4 500 000
63	Специальный автомобиль УРАЛ-375 с кузов-фургоном К2.375 в составе: Кузов-фургон К2.375 № К01068 1980 г. 2 кат. Автошасси УРАЛ-375 ш. 317326 дв. 075273 1980 г. 3 кат. 1182 км	г. Кричев-2, в/ч 33190	62 000 000	6 200 000
64	Специальный автомобиль УРАЛ-375А с кузов-фургоном К2.375 в составе: Кузов-фургон К2.375 № 07006 1982 г. 4 кат. Автошасси УРАЛ-375А ш. 381602 дв. 950077 1982 г. 4 кат. 4324 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	45 000 000	4 500 000
65	Грузовой Урал-43202 ш.056125 дв.907359 1986 г. 5 кат. 95914 км	н.п. Лесная, в/ч 52215	45 000 000	4 500 000
66	Седельный тягач МАЗ-537 ш.79126726 дв. К07КТ7887 1979 г. 4 кат. 29396 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	162 000 000	16 200 000
67	Седельный тягач МАЗ-537Г ш.82073786 дв. И07КТ6620 1982 г. 4 кат. 36023 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	243 000 000	24 300 000
68	Полуприцеп-тяжеловоз ЧМЗАП-9990 ш. 0689 1982 г. 4 кат. 36023 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	51 000 000	5 100 000
69	Седельный тягач МАЗ-537 ш. 82010742 дв. Я12КТ6741 1982 г. 5 кат. 37371 км	н.п. Лесная, в/ч 52215	71 000 000	7 100 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж 17 марта 2016 г. в 11.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительские и другие необходимые документы до **17.00 14 марта 2016 года.**

Победитель аукциона обязан:

- Заключить договор купли-продажи не позднее 3-х дней с момента проведения аукциона.
- Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5-ти банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10-ти банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, гарантийный депозит в размере 3 000 000 белорусских рублей и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли – р/с 3012244970018 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр. Машерова, 29, код 153001739, российские рубли – р/с 3012107883087 в Центре банковских услуг №701, ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, код 369, УНН 101099370, ОКПО 37401662. Корреспондент-Сбербанк России г. Москва № корсчета 3011181010000000090 Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893 к/с в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России №3010181040000000225, УНП 101099370, БИК 153001369. **Без НДС.**

Справки по тел.: (017) 398 07 81, факс (017) 398 07 81. Наш адрес в Интернете: www.bsk.by, auk@bsk.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания
одноквартирного жилого дома в деревне Горовые Бобровского сельсовета Лепельского района Витебской области
ОРГАНИЗАТОР: БОБРОВСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

Лот	Месторасположение земельного участка, его площадь и кадастровый номер	Целевое назначение земельного участка	Условия и ограничения	Расходы по подготовке и изготовлению документации	Начальная цена, рублей	Сумма задатка рублей (10%)
1.	деревня Горовые, Бобровский сельсовет, Лепельский район, Витебская область, Республика Беларусь; У-1, площадь 0,1966 га, кадастровый номер 222782501801000018	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (код 1 09 02, земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него, сделок с ним, квартиры в блокированном жилом доме), без изменения целевого назначения	Водоохранная зона водного объекта (озеро Островки) – площадь – 0,1966 га	14 955 850	20 000 000	2 000 000
2.	деревня Горовые, Бобровский сельсовет, Лепельский район, Витебская область, Республика Беларусь; У-2, площадь 0,2042 га, кадастровый номер 222782501801000017	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (код 1 09 02, земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него, сделок с ним, квартиры в блокированном жилом доме), без изменения целевого назначения	Водоохранная зона водного объекта (озеро Островки) – площадь – 0,2042 га	14 913 579	20 000 000	2 000 000
3.	деревня Горовые, Бобровский сельсовет, Лепельский район, Витебская область, Республика Беларусь; У-3, площадь 0,2068 га, кадастровый номер 222782501801000016	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (код 1 09 02, земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него, сделок с ним, квартиры в блокированном жилом доме), без изменения целевого назначения	Водоохранная зона водного объекта (озеро Островки) – площадь – 0,2068 га	14 913 579	20 000 000	2 000 000

- Аукцион состоится 18 марта 2016 года в 10.00 по адресу: Витебская область, Лепельский район, аг. Боброво, ул. В. Маргевич, д. 9.**
- Аукцион проводится в соответствии с Положением, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 года №462.
- Заявления от граждан Республики Беларусь на участие в торгах принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Витебская обл., Лепельский р/н, аг. Боброво, ул. В. Маргевич, д. 9.
- Последний день приема заявлений – 15 марта 2016 года.**
- Для участия в аукционе необходимо предоставить копию документа, содержащего идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенную доверенность, а также предъявляется паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, и копии платежных документов, подтверждающих

- уплату задатка.
- Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на расчетный счет 3641319011010 в ЦБУ № 211 филиала № 214 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Лепель, ул. Гагарина-1, МФО 660, УНП 300039760. Получатель – Бобровский сельский исполнительный комитет.**
- Не допускается начало торгов и продажа земельного участка по начальной цене.
- Аукцион по лоту состоится при наличии не менее двух участников.
- В течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона победитель аукциона обязан внести плату за земельный участок, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его про-

- ведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона, и предоставление победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, расходы на публикацию в средствах массовой информации.
- Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с земельно-кадастровой документацией и земельным участком на местности.
- Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории: строительство инженерных коммуникаций будет осуществляться в соответствии с проектно-сметной документацией.
- Имеется возможность подключения к инженерным коммуникациям (электрообеспечение, водоснабжение).

Контактные телефоны: 8(02132) 2-91-38, 2-91-45; 8(029) 133-31-02.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

СВЯТА НА ПАРОЗЕ

«Сардэчнае» пячэнне

Яго можна прыгатаваць па любым рэцэпце, які падабаецца, а затым упрыгожыць памадкай, масцікай, цукровай пудрай або джэмам. Можна скарыстацца простым рэцэптам шакаладнага печыва-валянцінак.

Спатрэбіцца: 200 г мяккага масла, 2 яйкі, 3 шклянкі мукі, 1,5 шклянкі цукру, 4 ст. л. кава-парашку, 0,5 ч. л. разрыхляльніка, 1 ч. л. растваральнай кавы, 1 пакет ванільнага цукру, 0,5 ч. л. солі.

У прасеяную муку дадаем разрыхляльнік, соль і добра змешваем. Умешваем масла з цукрам. Дадаем яйкі, кава і ванільны цукар. Добра вымешваем цеста да аднастайнага стану і адпраўляем яго ў халадзільнік прыкладна на гадзіну. Гатовае цеста раскатваем таўшчынёй 0,5 см і выразаем з яго пячэнькі ў форме сэрца з дапамогай адмысловай формы ці нажа і трафарэта. Выкладваем іх на бляху, высланую паперай для выпякання. Выпякаецца такое пячэнне ў загодзя разгарэтай да 250 °С духоўцы 9—12 хвілін. Як толькі яго краі стануць злёгку прызнятымі — можна вымаць.

Пакуль «сардэчнае» печыва астывае, гатуем крэм для ўпрыгожвання.

Спатрэбіцца: 2 шклянкі цукру, 2 ст. л. размякчанага масла, 3-4 ст. л. малака, 0,25 ч. л. ванільнага цукру, дробка солі, трохі харчовага фарбавальніка чырвонага колеру.

Змешваем усе пералічаныя інгрэдыенты і дадаем у канцы харчовы фарбавальнік, дамагаючыся патрэбнага адцення. З дапамогай кандытарскага шпрыца або шчыльнага пакуначка з адрэзаным ражком упрыгожваем печыва.

Трубачкі для кактэйляў

Спатрэбіцца: самі трубачкі, нажніцы, клей, дзіркакол, каляровая папера чорнага і чырвонага колеру.

Трэба нарэзаць палоскі з каляровай паперы і скласці з іх сэрца. Канцы паперы акуратна склеіць. З дапамогай дзіркакола зрабіць дзве дзірачкі па дыяганалі, праз якія прасунуць трубачку для кактэйляў. Можна зрабіць сімвалічную стралу Амура. Для гэтага з чорнай паперы трэба выразаць пёры і наканечнік стралы і наклеіць на трубачкі, як паказана на фота.

Салодкія мядзведзікі

Спатрэбіцца: паветраны зефір (маршмелу) вялікага і маленькага памеру, жавальныя цукеркі тыпу Мамбы, белы шакалад або мёд, дэкор для тартоў у выглядзе сэрцайкаў, шакаладная глазура для ўпрыгожвання тартоў, кактэйльныя трубачкі.

Для пачатку падрыхтуем аснову мядзведзікаў — бяром два вялікія зефіры, адзін паслужыць галавой, другі — тулавам. Шэсць кавалачкаў маленькага зефіру будучы лапкамі і вушкамі. Усе дэталі злучаем з дапамогай растопленага белага шакаладу або мёду.

Мядзведзік гатовы, засталася толькі ўпрыгожыць яго. Цукровыя сэрцайкаў мацуем на вушкі, лапкі і нос, роцік і вочкі дамалёўваем з дапамогай шакаладнай глазуры для ўпрыгожвання тартоў. Гатовых мядзведзікаў мацуем на кактэйльныя трубачкі.

І апошні штырх — бяром жавальную цукерку, раскатваем і выразаем з яе сэрцайка. З дапамогай усё таго ж растопленага белага шакаладу мацуем яго ў мішкі на жывоціку.

Крылатыя сэрцайка

Каб арыгінальна спакаваць падарунак да Дня ўсіх закаханых, спатрэбіцца любая папера двух колераў, пажадана, каб яны кантраставалі адзін з адным, аловак і канцылярскі нож.

Для пачатку неабходна абгарнуць падарунак у адну паперу з падрыхтаваных. У нашым выпадку папера чырвонага колеру.

Цяпер бяром бэжавую паперу і малюем на ёй сэрцайка пры дапамозе трафарэта. Потым акуратна выразаем іх, але толькі з аднаго боку. Пасля таго, як сэрцайка выразаны, заварочваем падарунак у бэжавую паперу наверх чырвонай паперы. Затым трэба адхіліць выразаныя бакі сэрцайкаў. Вось падарунак і гатовы!

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.35	18.13	9.38
Віцебск	8.28	18.00	9.32
Магілёў	8.25	18.03	9.38
Гомель	8.17	18.04	9.47
Брэст	8.49	18.29	9.40
Гродна	8.46	18.34	9.48

Месяц

Маладзік 08.02-14.02.
Месяц у сусор'і Цяльца.

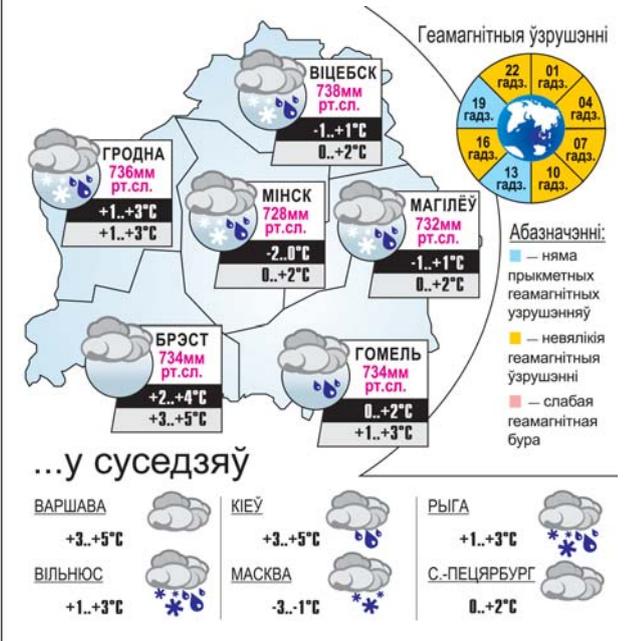
Імяніны

Пр. Віктара, Івана, Клаўдзія, Мікіты, Нікіфара.
К. Арлеты, Катарыны, Рыгора, Юльяна.

Фота Ліны МАЛІНІНАЙ.

ЗАЎТРА

Ну і ну!

ТРУС З КАНОПЛЯМІ

Любімую жывёлу і любімыя расліны 28-гадовы жыхар Рэчыцы ўтрымліваў у адным месцы — у непрацуемым халадзільніку. Вальер для труса знаходзіўся ў ніжняй камеры, а верхняя была прыстасавана пад міні-лабараторыю па вырошчванні канопель.

Супрацоўнікі ўпраўлення па наркантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі УУС Гомельскага аблвыканкама сумесна з калегамі з Рэчыцы правярылі кватэру, бо меркавалі, што мужчына ўжывае наркатычныя рэчывы. Пры аглядзе жытля ўбачылі стары халадзільнік, які малады чалавек абсталяваў асвятленнем, вентыляцыяй і прыладай падтрымання тэмпературнага рэжыму. Заключэнне экспертызы пацвердзіла, што канфіскаваныя расліны — наркатычны сродак. У дачыненні да наркаспажыўца заведзена крымінальная справа. Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@zviazda.by

Даты

Падзеі

Людзі

13 ЛЮТАГА

1705 год — нарадзілася Францішка Уршуля Радзівіл, пісьменніца, драматург. З роду Вішнявецкіх, была жонкай М.К.Радзівіла Рыбанькі. Лічылася ў нашых краях самай адукаванай жанчынай свайго часу. З 1725 года жыла ў Нясвіжы, па яе ініцыятыве заснаваны першы ў гісторыі славян палацавы Нясвіжскі тэатр Радзівілаў. Для яго яна напісала 16 драматычных твораў і оперных лібрэта, перакладала творы Мальера і Вальтэра. Пісала на польскай, італьянскай, французскай і нямецкай мовах. Садзейнічала аднаўленню дзейнасці Нясвіжскай друкарні. Памерла ў 1753 годзе.

1895 год — пачатак сусветнага кіно: браты Люм'ер запатэнтавалі першую кінакамеру. Гісторыя з'яўлення вынаходкі па легендзе такая. Аднойчы Луі Люм'ера доўга му-

чыў галаўны боль, які не даваў яму заснуць да раніцы. І за гэты час была гатова задума новага прыстасавання, якое складалася з праектара з кулачковым механізмам для падачы перфараванай плёнкі з малюнкам. Прайшло зусім няшмат часу пасля атрымання патэнта, і браты Люм'ер рэалізавалі вынаходніцтва камбінаванай кінакамеры ў жыццё.

1946 год — 70 гадоў таму нарадзіўся Сяргей Аляксандравіч Пеліх, беларускі вучоны-эканаміст і гаспадарчы дзеяч, доктар эканамічных навук, прафесар, заслужаны работнік прамысловасці Беларусі. Аўтар навуковых работ па праблемах развіцця сацыяльнай сферы, выкарыстання аператыўна-эканамічных механізмаў кіравання і павышэння эфектыўнасці вытворчага працэсу на прадпрыемствах, па эканоміцы кіравання рэгіёнам, дзяржаўным рэгуляваннем эканомікі.

Было сказана

Ніна МАЦЯШ, паэтэса:
«Крылаты заўжды асмьяецца бяскрылымі».

УСМІХНЕМСЯ

Муж — жонцы:
— Паглядзі, даражэнькая, які ў мяне сёння выдатны ўлоў!
— Не вешай мне лапшу на вушы! Суседка бачыла, як ты заходзіў у рыбны магазін!
— Ну... Частку ўлову прышлося прадаць, вядома...

— У вас дваінты? Як вы з імі спраўляецеся? Яны ж так шумяць.

— Нічога, нармальна! Адзін шуміць так, што другога не чуваць!

Павесіла абярэг над дзвярыма, ад усякай нечысці, выйшла ў краму, вярнулася. Ключ у дзвярах зламаўся, зайсці не магу...

Дзяўчаты, не верце рэкламе! Я мужыкам прыносіла і ставіла пад нос каву, але ніхто не вёўся. А потым каву замяніла на каньяк — і папёрла!

Малюнак Аллага ГУЦЮТА.